



FINLANDS BANKS ÅRSBERÄTTELSE 2016

Ekonomi i euroområdet växte, men inflationstrycket var fortsatt lågt. Penningpolitiken var alltjämt expansiv.

Finland lämnade recessionen bakom sig. Exporten, sysselsättningen och de offentliga finanserna var dock fortfarande svaga.

Hushållens skuldsättning, bankernas nordiska kopplingar och koncentrationen i banksystemet ökar det finansiella systemets sårbarhet.

Digitaliseringen tar sig uttryck i nya betalningsmetoder. Användningen av kontanter minskar.





Finlands Banks årsberättelse 2016

Finlands Bank

Grundad 1811

Besöksadress

Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress

PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon

nationellt nummer 010 8311

internationellt nummer +358 10 8311

Fax

09-17 48 72

SWIFT

SPFB FI HH

E-post

info@bof.fi

Fornamn.Efternamn@bof.fi

Finlands Banks webbplats

www.finlandsbank.fi

Myntmuseets webbplats

www.rahamuseo.fi/sv/

Konstwebben

www.kansakunnanomaisuutta.fi/sv/

Regionkontor

Vanda

Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 010 8311

Uleåborg

Kajaaninkatu 8,
PB 103, 90101 Uleåborg,
telefon 010 8311

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari 2017.

ISSN 1239-9337 (tryckt)

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Grano Oy
Helsingfors 2017

Innehåll

Företal	6
Finlands Bank – byggare av stabilitet	7
Verksamheten 2016	8
Penningpolitik	8
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen	8
Genomförande av penningpolitiken i euroområdet och Finland	14
Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland	17
Finanssystemet	20
Finansiell stabilitet	20
Finanssystempolitik	22
Finansiell infrastruktur	22
Tillgångsförvaltning	29
Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning	29
Risker och riskhantering i investeringsverksamheten	31
Sedlar och mynt	33
Övrig verksamhet	36
Forskning	36
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier	36
Statistik	38
Internationell verksamhet	40
Kommunikation	42
Ledning och personal	44
Strategin	44
Ledningssystem	48
Mål- och resultatstyrning	48
Verksamhetsplanering	48
Personal- och budgetramar	48
Riskhantering	48
Personal	49
Budget och verksamhetskostnader	51
Finlands Banks budget	51
Pensionsfondens budget	51
Finansinspektionens budget	52
Miljö	53
Totala risker	55
Finansiella tillgångar	55
Penningpolitiska transaktioner	55
Totala risker i balansräkningen	56

Bokslut	59
Balansräkning	60
Resultaträkning	62
Direktionens förslag till vinstutdelning	63
Redovisningsprinciper	64
Noter till balansräkningen	68
Noter till resultaträkningen	80
Bokslutsbilagor	85
Noter om riskhanteringen	89
Revisionsberättelse	93
Uttalande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken	94
Bilagor	96
Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2016	96
Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2016	99
Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2016	100
Finlands Banks publikationer 2016	102
Tabellbilagor	103
Finlands Banks organisation	118
Rutor	
Ruta 1. Företagsobligationer upptogs i ECB:s köpprogram	12
Ruta 2. Europeiska systemrisknämnden varnade för sårbarheter på bostadsmarknaden	23
Ruta 3. Finlands Banks roll i makrotillsynssystemet	24
Ruta 4. Betalningar i brytningstid	28
Ruta 5. Finanscykeln förklarar långtidseffekter av penningpolitiken	37
Ruta 6. Detaljerad kreditdatabas stöder beslutsfattandet	39
Ruta 7. Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2016	43
Ruta 8. Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar	45
Ruta 9. Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2016–2018	46

Företal

Det händelserika året 2016 kom med positiva ekonomiska signaler. Under årets lopp kom den ekonomiska tillväxten i euroområdet att vila på en allt stabilare grund. Till det bidrog den ackommoderande penningpolitiken betydligt, då ECB:s penningpolitik fick ett avsevärt genomslag på ekonomin. I prognoserna ligger inflationen i euroområdet dock alltjämt kvar på en lägre nivå än ECB:s prisstabilitetsmål. Penningpolitiken kommer därför att vara fortsatt ackommoderande under en längre tid.

I den globala omvärlden sågs många förändringar som på marknaden väntades leda till stora negativa ekonomiska chocker. Brexit-folkomröstningen i Storbritannien, amerikanska presidentvalet och folkomröstningen i Italien, som förkastade förslaget till grundlagsreform, orsakade ändå endast kortvariga svackor på marknaden. De långsiktiga effekterna klarnar dock först senare. Förhandlingarna om Storbritanniens utträde ur EU har ännu inte börjat. I skrivande stund har vi endast fått en första antydning om den nya amerikanska administrationens ekonomisk-politiska linje, men inget detaljerat program.

Under årets lopp återvände också den finländska ekonomin småningom till tillväxtbanan. Finlands Bank kunde i sin prognos i december konstatera att recessionen var över. Ekonomin stöddes framför allt av en ökad inhemsk efterfrågan särskilt inom byggverksamheten och en starkare privat konsumtion. Också industriproduktionen började vända upp. Den breda arbetsmarknadsöverenskommelsen bidrog till en starkare kostnadskonkurrenskraft. Trots återhämtningen ser tillväxtutsikterna för framtiden ut att bli blygsammare än vanligt då den förvärvsarbetsande befolkningen krymper och produktivitetsökningen är svag.

Bankerna i Finland är kapitalstarka, vilket har bidragit till penningpolitikens genomslag på den inhemska ekonomin. Finlands Bank har påtalat de strukturella

sårbarheterna med hushållens stigande skuldsättning och bostadsutlåningen. Samma frågor lyfte också Europeiska systemrisknämnden fram i sin varning till Finland om sårbarheterna med hushållens skuldsättning på medellång sikt.

Finlands Bank har varit initiativtagande inom Eurosystemet och fortsatt att satsa på utvecklingen av den penningpolitiska analysen och analysverktygen. Banken genomförde för sin del ECB:s utökade köpprogram, vilket återspeglas i en expansion av bankens balansräkning. Stor vikt läggs därför vid att förebygga, bevaka och rapportera risker som hotar Finlands Banks kapitaltäckning.

Globaliseringen och digitaliseringen avspeglas på många sätt i bankens omvärld och i hela samhället. Finlands Banks experter har därför deltagit i debatten om inkluderande ekonomisk tillväxt. Digitaliseringen griper också djupt in i verksamheten på finansmarknaden. Finlands Bank förstärkte sin verksamhet inom detta område genom att inrätta en särskild avdelningsöver-skridande digitaliseringsprocess vid början av 2017.

Politiken och ekonomin bjöd 2016 överlag på överraskningar som innebär nedåtrisker för den ekonomiska utvecklingen. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet har det oaktat blivit allt solidare. Konjunkturutsikterna för Finland blir också bättre efter hand, även om utmaningar kvarstår framför allt med de offentliga finanserna och långtidsarbetslösheten.



Erkki Liikanen
direktionens ordförande
27 februari 2017

Finlands Bank – byggare av stabilitet

Finlands Bank är Finlands penningmyndighet och nationella centralbank. Banken är samtidigt en del av Eurosystemet, som svarar för euroländernas penningpolitik och övriga centralbanksuppgifter. Genom sin verksamhet bygger Finlands Bank ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Finlands Bank svarar för utgivningen av sedlar och mynt i Finland och sörjer för kvaliteten och tillgången på kontanter. Kontantförsörjningsuppgifterna sköts på Finlands Banks verksamhetsställen i Uleåborg och Vanda. Finlands Bank övervakar den finansiella stabiliteten i Finland i samarbete med Finansinspektionen och finansministeriet. Finansinspektionen, som är nationell tillsynsmyndighet för finans- och försäkringssektorn i Finland, verkar i anslutning till Finlands Bank men fattar sina beslut självständigt. Finansinspektionen är en del av den gemensamma europeiska tillsynsmekanismen, som under ECB:s ledning övervakar bankerna i euroområdet.

Finlands Banks ställning har fastställts i Finlands grundlag. Banken är en självständig offentligrättslig inrättning, som står

under riksdagens garanti och vård. Banken övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter.

Finlands Bank är en del av Eurosystemet, som består av Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i de EU-länder som har infört euron som gemensam valuta. Beslut om penningpolitiken i euroområdet fattas av ECB-rådet, där Finlands Banks chefdirektör är medlem. Finlands Banks experter stöder chefdirektörens verksamhet som medlem av ECB-rådet och deltar i beredningen av den gemensamma politiken inom Europeiska centralbankssystemets (ECBS) kommittéer.

Direktionen för Finlands Bank bestod 2016 av ordföranden Erkki Liikanen, vice ordföranden Pentti Hakkarainen och direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja. Finansinspektionen har en egen direktion, där vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen har varit ordförande.

Vid slutet av 2016 hade Finlands Bank 376 anställda på huvudkontoret i Helsingfors och verksamhetsställena i Vanda och Uleåborg. Finlands Bank och Finansinspektionen hade sammanlagt 558 anställda. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.



Foto: Peter Mickelsson.

Vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen (t.v.), direktionens ordförande Erkki Liikanen och direktionsmedlem Seppo Honkapohja.

Verksamheten 2016

Penningpolitik

ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen

Det primära målet för Eurosystemets penningpolitik är att upprätthålla prisstabilitet i euroområdet. Enligt ECB-rådets definition innebär detta mål i praktiken att den årliga konsumentprisökningen bör ligga något under 2 % på medellång sikt. Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet kan penningpolitiken också stödja andra mål för den ekonomiska politiken inom EU.

I egenskap av medlemmar i ECB-rådet deltar ECB:s direktionsmedlemmar och de nationella centralbankscheferna, däribland Finlands Banks chefsdirektör, i de penningpolitiska besluten. Finlands Banks experter deltog i det ekonomiska analysarbetet och i beredningen av penningpolitiska beslut bland annat genom aktiv medverkan i Eurosystemets kommittéer för penningpolitik och marknadsoperationer.

ECB fortsatte att genomföra penningpolitiska lättnader i mars 2016. ECB sänkte då styrräntorna och beslutade inleda en ny serie av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO II) (diagram 1). Dessutom tog ECB upp företagsobligationer i det utökade programmet för tillgångsköp och beslutade öka värdepappersköpen till 80 miljarder euro per månad.

Penningpolitikens genomslag på bankernas utlåning fungerade väl under årets lopp och den ekonomiska tillväxten i euroområdet var alljämt förhållandevis snabb. I början av september började dessutom de långsiktiga inflationsförväntningarna stiga. I december förutsåg ECB-rådet en oförändrad tillväxttakt i euroområdet och ett fortsatt lågt inflationstryck. Rådet fattade därför beslut om att förlänga köpprogrammet till utgången av 2017, men återinförde den ursprungliga köpvolymer på 60 miljarder euro per månad från och med april 2017.

Ytterligare penningpolitiska lättnader i mars

I början av 2016 sågs en förbättring av finansieringsvillkoren i euroområdet inte minst tack vare ECB:s penningpolitik. Statsobligationsräntorna och genomsnitts-

räntorna på nya företags- och hushållslån visade en sjunkande trend. Den årliga ökningstakten i utlåningen till icke-finansiella företag i synnerhet började stiga och villkoren för såväl företags- som bostadslån hade blivit lättare. Till de lättare kreditvillkoren hade de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna bidragit. Trots den gynnsamma utvecklingen av finansieringsvillkoren steg de finansiella riskindikatorerna och de långsiktiga inflationsförväntningarna fortsatte att peka nedåt.

Vid sitt penningpolitiska sammanträde den 21 januari påtalade ECB-rådet att nedåtriskerna hade ökat på grund av osäkerheten kring tillväxtutsikterna i tillväxtekonomierna, volatiliteten på finans- och råvarumarknaderna och geopolitiska faktorer, vilket hade återspeglats i en lägre inflation än väntat i euroområdet. Rådet meddelade därför att det skulle se över sin penningpolitiska hållning och eventuellt också justera den på sammanträdet i början av mars.

Enligt ECB:s experters makroekonomiska framtidsbedömningar i mars 2016 hade tillväxtutsikterna för euroområdet försämrats från december 2015 på grund av en svagare tillväxt än väntat i världsekonomin och särskilt i tillväxtekonomierna, eurons appreciering och en växande osäkerhet på finansmarknaden. Framför allt inflationsprognosen för 2016 reviderades ned betydligt till följd av priset på råolja.

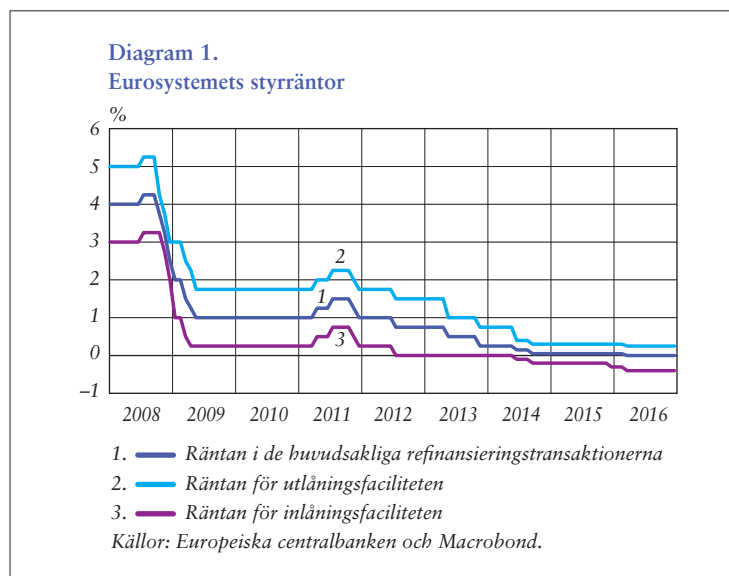
Vid sitt penningpolitiska sammanträde den 10 mars beslutade ECB-rådet att sänka räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och räntan för utlåningsfaciliteten med 0,05 procentenheter och inlåningsräntan med 0,10 procentenheter. Följ-

aktligen har räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna varit 0,00 % sedan den 16 mars, räntan för utlåningsfaciliteten 0,25 % och inlåningsräntan -0,40 %. Vid beslutstillfället meddelade rådet att det räknade med att styrräntorna kommer att ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid och också efter det att värdepappersköpen har avslutats.

Ett annat viktigt beslut som fattades på sammanträdet var beslutet att öka den månatliga köpvolymer i det utökade programmet för tillgångsköp från 60 till 80 miljarder euro från och med april. Rådet beslutade fortsätta köpen åtminstone fram till utgången av mars 2017 och vid behov även därefter till dess att inflationstakten varaktigt har stigit tillbaka till målet.

Ett tredje viktigt beslut var beslutet att utvidga tillgångsköpsprogrammet genom att i programmet ta upp obligationer i euro med högre kreditbetyg (investment grade) utgivna av företag i euroområdet. Dessutom fattades beslut om att en andra serie av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (sammanslagt fyra) skulle inledas i juni. Löptiden för varje transaktion kan vara högst fyra år. Den ränta som används i varje enskild transaktion sätts enligt den huvudsakliga refinansieringsräntan vid tidpunkten för transaktionen. Om dock riktmärket för nettoutlåningen överskrids, kan räntan som lägst sjunka så att den ligger i nivå med inlåningsräntan vid tilldelningstidpunkten. Motparterna gavs tillfälle till att omförhandla lån från tidigare transaktioner vid de nya riktade refinansieringstransaktionerna med fördelaktigare villkor, som inte omfattar obligatorisk förtida återbetalning.

De finansiella riskindikatorerna sjönk efter det penningpolitiska sammanträdet i mars. Apprecieringstrenden för euron bröts i början av maj. Enligt banklåneenkäten (Bank Lending Survey eller BLS-enkät) bedömdes det utökade programmet för tillgångsköp och den negativa inlåningsräntan bidra till lättare kreditvillkor. Vid det penningpolitiska sammanträdet den 21 april bedömde ECB-rådet att finansieringsvillkoren i euroområdet hade förbättrats tack vare besluten i mars och att penningpolitiken hade fått starkare genomslag på företag och hushåll. Stor osäkerhet ansågs dock råda kring den globala tillväxten och det geopolitiska läget och nedåtriskerna för



den ekonomiska utvecklingen i euroområdet bedömdes kvarstå.

I sin prognos för den internationella ekonomin, som publicerades den 21 mars, bedömde Finlands Bank att tillväxten i euroområdet kommer att vara mer beroende av inhemsk efterfrågan under prognosperioden än tidigare. Tillväxtutsikterna för exportmarknaden bedömdes ha försämrats, varför nettoexportens inverkan på tillväxten kommer att bli mycket liten. Stabiliseringen av oljepriset, den fortsatt expansiva penningpolitiken och det krympande negativa produktionsgapet väntades stödja en måttlig inflationsuppgång. Av tillväxt-riskerna utanför euroområdet lyfte Finlands Bank i sin prognos fram avmattningen i den globala ekonomiska tillväxten; av tillväxt-riskerna inom euroområdet betonades den bräckliga tillväxten i spåren av den långvariga krisen, flyktingkrisen och den ökade politiska osäkerheten till följd av Storbritanniens EU-folkomröstning.

Kortsiktiga effekterna av brexit mindre än väntat

I Eurosystemets experters makroekonomiska framtidsbedömningar i juni reviderades tillväxtprognosen för 2016 upp något, medan inflationsprognosen var praktiskt taget oförändrad. Vid ECB-rådets penningpolitiska sammanträde den 2 juni bedömdes nedåtriskerna för den ekonomiska utvecklingen i euroområdet kvarstå men vara något mer balanserade tack vare genomförda och förestående penningpolitiska åtgärder.

Storbritanniens EU-uttråde (brexit), som lyfts fram som en särskild risk för den ekonomiska utvecklingen, blev verklighet i juni, då majoriteten (51,9 % av dem som röstat) av landets medborgare i en folkomröstning beslutade att Storbritannien ska lämna Europeiska unionen. Statsobligationsräntorna sjönk markant efter omröstningsresultatet. Samtidigt steg de finansiella riskindikatorerna och börskurserna sjönk, men den nivå som rått före omröstningen återställdes dock relativt snabbt. Pundets depreciering med ca 10 % såg ut att bli den enda synbara följden av brexit på finansmarknaden.

Vid sitt penningpolitiska sammanträde den 21 juli bedömde ECB-rådet att finansmarknaden i euroområdet hade återhämtat sig väl från den marknadsoro som följt när resultatet av Storbritanniens EU-folkomröstning klarnat. Till den gynnsamma utvecklingen på finansmarknaden bidrog enligt bedömningar ECB:s expansiva penningpolitik, centralbankernas meddelande om ökad likviditetstillförsel vid behov och en effektiv tillsyn och reglering av bankerna. Riskerna för den ekonomiska utvecklingen i euroområdet befanns dock fortfarande vara nedåtriktade. Samtidigt betonade rådet bland annat behovet av balansräkningsanpassningar i bankerna och uttryckte oro över den långsamma takten i strukturreformerna.

ECB:s experters makroekonomiska framtidsbedömningar i september skiljde sig endast obetydligt från bedömningarna i juni. Exportutvecklingen bedömdes bli svagare på grund av resultatet av Storbritanniens folkomröstning om EU. Resultatet ansågs dock inte ha fått några nämnvärda återverkningar för konfidens- och osäkerhetsindikatorerna i euroområdet och inflationsprognoserna lämnades praktiskt taget oförändrade. Vid de penningpolitiska sammanträdena den 9 september och 10 oktober betonade ECB-rådet alltså att den ekonomiska utvecklingen omgavs av nedåtrisker, fastän ekonomin i euroområdet ansågs ha klarat den världspolitiska och ekonomiska osäkerheten bra, inte minst tack vare de gynnsamma finansieringsvillkor som skapats på penningpolitisk väg.

Den största förändringen i Finlands Banks prognos för den internationella ekonomin, som gavs ut den 29 september, var effekten av ja-sidans seger i EU-folkomröst-

ningen i Storbritannien. Den ekonomiska tillväxten i Storbritannien bedömdes bli svagare än vad som tidigare förutspåts framför allt under 2017. De ekonomiska fundamenten i euroområdet ansågs dock fortfarande stödja tillväxten i ett läge där penningpolitiken fortsätter att vara expansiv under en längre tid, den privata sektorns skuldhanteringsbörda minskar, finanspolitiken är i stort sett neutral under åren framöver och återhämtningen på arbetsmarknaden fortsätter. De ljusare konjunktutsikterna och den expansiva penningpolitiken väntades också successivt ge fart åt inflationen. Riskerna bedömdes till övervägande del vara nedåtriktade. Eventuell ökad protektionism, Kinas exponering för störningar på finansmarknaden på grund av den skulddrivna tillväxten och effekterna av Storbritanniens EU-uttråde betecknades som de största riskerna.

Beslut om fortsatta värdepappersköp för 60 miljarder euro per månad

De långsiktiga inflationsförväntningarna började stiga i början av september efter att de före det genomgående hade visat en fallande trend under året. Till detta bidrog bland annat att inflationen steg över nollstrecket och oljepriset ökade. Samtidigt började också inflationsförväntningarna på kort sikt stiga (diagram 2).

Dollarn förstärktes (också gentemot euron) efter det amerikanska presidentvalet, då förväntningarna om räntehöjningar gjorde sig allt mer gällande i landet. Priset på råolja steg i månadsskiftet november–december efter att OPEC-länderna och några oljeproducerande länder utanför OPEC enats om en begränsning av oljeproduktionen.

Enligt den s.k. BLS-enkäten om bankernas utlåning lättade bankerna ytterligare på sina bolånevillkor under tredje kvartalet 2016, medan villkoren för företagslån till skillnad från tidigare lämnades oförändrade. Efterfrågan på lån fortsatte också att öka, men något mindre än tidigare. Det utökade programmet för tillgångsköp och den negativa inlåningsräntan återspeglades i lättare kreditvillkor. De långa statsobligationsräntorna i euroområdet började stiga i september i kölvattnet av utvecklingen i USA.

Såväl Eurosystemets tillväxt- som inflationsprognoser i december 2016 skiljde

sig mycket lite från de tidigare prognoserna i september. Inflationen väntades ta fart 2017 framför allt tack vare oljeprisutvecklingen. Vid sitt penningpolitiska sammanträde den 8 december konstaterade ECB-rådet att det räknade med att styrrentorna kommer att ligga kvar på rådande eller lägre nivåer under en längre tid och också efter det att värdepappersköpen har avslutats.

Det viktigaste resultatet av sammanträdet i december var beslutet att förlänga det utökade köpprogrammet till slutet av december 2017 så att köpvolymin minskas till 60 miljarder euro per månad från och med april 2017. Vid behov kan köpen fortsätta även därefter till dess att inflations-takten varaktigt har stigit tillbaka till sitt mål. Till beslutet bidrog bedömningen att tillväxten i euroområdet börjar ta fart men att inflationstrycket är fortsatt lågt. ECB-rådet ansåg också att tillväxten alljämt omgavs av nedåtrisker. Om dock de ekonomiska utsikterna försämrats på nytt eller om läget på finansmarknaden inte längre bidrar till stigande inflation, kan de månatliga köpvolyminerna ökas under 2017.

För att säkerställa att köpen också framöver löper smidigt fattades beslut om att sänka kravet om återstående minimilöptid från två till ett år för värdepapper som förvärvas inom programmet och godta också värdepapper med en avkastning som är lägre än ECB:s inlåningsränta (diagram 3).

Efter decembermötet började de långa statsobligationsräntorna i euroområdet sjunka och börsindexen stiga. De finansiella riskindikatorerna pekade också nedåt och euron blev svagare. I mitten av december stärktes dollarn ytterligare mot euron i takt med att den penningpolitiska hållningen divergerade allt mer, då amerikanska centralbanken höjde räntorna, vilket stärkte de förväntningar om räntehöjningar som medlemmarna i bankens öppenmarknads-kommitté hade haft.

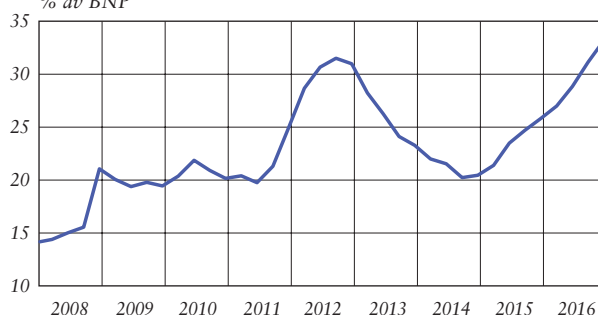
ECB:s expansiva penningpolitik fick överlag ett tillfredsställande genomslag på bankernas utlåning 2016. Detta avspeglades i sjunkande genomsnittsräntor på nya företags- och hushållslån och en högre låne-ökningstakt på årsnivå. Framför allt den årliga ökningstakten i företagsutlåningen

Diagram 2.
Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet
Årlig procentuell förändring



Källor: Eurostat och Macrobond.

Diagram 3.
Eurosysteemets balansräkning
% av BNP



Källor: Europeiska centralbanken, Eurostat, Macrobond och Finlands Banks beräkningar.

steg betydligt och var i slutet av året snabbare än den årliga ökningstakten i utlåningen till hushåll.

Penningpolitiken kan dock inte ensam åstadkomma hållbar tillväxt. För att dra full nytta av penningpolitiken efterlyste ECB-rådet reformer i ekonomierna i euroområdet för att minska den strukturella arbetslösheten och öka den potentiella produktionstillväxten. Också finanspolitiken bör vara mer ackommoderande framöver, dock inom de ramar som stabilitets- och tillväxtpakten medger.

Företagsobligationer upptogs i ECB:s köpprogram

Som ett led i det utökade programmet för tillgångsköp började Eurosystemet köpa företagsobligationer i juni 2016. Köpen av företagsobligationer, liksom hela köpprogrammet, löper åtminstone fram till utgången av 2017. Obligationsköpen för Eurosystemets räkning genomförs av Finlands Bank och fem andra nationella centralbanker.

För att effektivisera verksamheten i Eurosystemet beslutade ECB-rådet att endast en del av de nationella centralbankerna ska genomföra köpen av företagsobligationer. Fastän principerna för företagsobligationer inte skiljer sig från principerna för statsobligationer med kupongränta, krävs det specialkompetens för att kunna agera på marknaden för företagsobligationer. Sådan kompetens har Finlands Bank byggt upp redan under två decenniers tid i samband med investeringen av sina egna finansiella tillgångar i företagsobligationer.

Utöver Finlands Bank köper även tyska, franska, spanska, belgiska och italienska centralbanken obligationer utgivna av företag i sina respektive länder. Finlands Bank köper också obligationer utgivna av företag i Irland, Österrike och de baltiska länderna, medan belgiska centralbanken

genomför köpprogrammet på marknaderna i Portugal, Luxemburg, Slovakien, Slovenien, Cypern, Malta och Holland. Eftersom flera internationella företag som är verksamma i olika europeiska länder ger ut obligationer på den holländska marknaden, har landets företagsobligationer delats upp mellan de stora centralbanker som genomför köpprogrammet huvudsakligen efter företagets egentliga hemland.

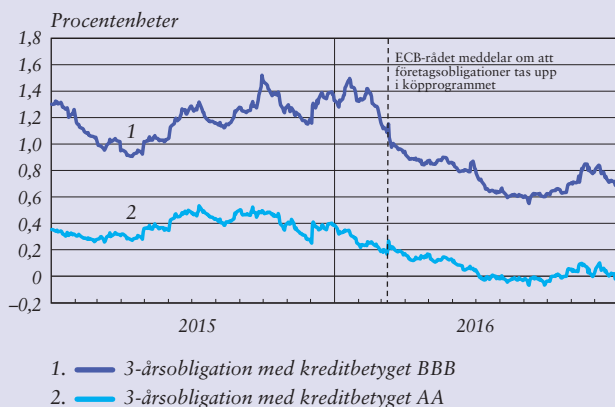
Endast en del företagsobligationer är godtagbara för köpprogrammet. Villkoren baserar sig på det ramverk för godtagbara säkerheter som tillämpas på de penningpolitiska transaktionerna. Framför allt kravet om offentligt kreditbetyg utesluter också vissa stora företag ur programmet: företagsobligationen ska ha tilldelats kreditbetyget investment grade motsvarande BBB- av minst ett godkänt offentligt kreditvärderingsinstitut. Ytterligare villkor är att företagsobligationerna är denominerade i euro och att löptiden vid förvärvstidpunkten är minst 6 månader och högst 30 år.

Eftersom många internationella storföretag är verksamma i euroområdet, får företagets moderbolag ligga utanför euroområdet. Banker och andra kreditinstitut eller företag vars moderbolag är ett kreditinstitut har däremot uteslutits ur programmet. Obligationer utgivna av företag inom den offentliga sektorn godtas också, men för dem gäller huvudsakligen liknande begränsningar som inom programmet för köp av offentliga värdepapper. Företagsobligationer utgivna inom den offentliga sektorn förvärfvas till exempel inte direkt vid emission.

Eurosystemet köper företagsobligationer både på första- och andrahandsmarknaden. Oftast svarar några banker för emissionerna för företagets räkning. Finlands Bank konkurrerar som en av flera investerare vid emissionerna. Finlands Bank köper obligationer av sina egna motparter, dvs. finländska och internationella banker.

Fram till utgången av 2016 har Eurosystemet köpt företagsobligationer till ett värde av 1,5 miljarder euro. För att upprätthålla likviditeten på marknaden lånar centralbankerna i Eurosystemet också ut de företagsobligationer som de förvärvat. Av

Diagram.
Avkastningen på företagsobligationer i euroområdet har fallit



förteckningarna över värdepappersupplåning framgår att Eurosystemets köp spänner över ett brett spektrum av branscher och medlemsländer. Obligationer utgivna av energi- och infrastruktur företag har köpts mest, eftersom de är kapitalintensiva sektorer som upptar finansiering på marknaden för sina investeringar.

Köpprogrammet för företagsobligationer kompletterar det utökade köpprogrammet, som omfattar värdepapper utgivna av den offentliga sektorn, säkerställda bankobligationer och värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities, ABS). Programmet bidrar till en bred transmission av penningpolitiken och underlättar

finansieringsvillkoren för företagssektorn och får därmed inflationen i euroområdet att stiga till prisstabilitetsmålet.

De aviserade köpen av företagsobligationer fick ränteskillnaderna mellan företagsobligationer att krympa med 0,20 procentenheter (diagram). När räntorna på företagsobligationer sjunker, minskar företagets finansieringskostnader och avkastningskraven på investeringarna. Köpprogrammet uppmuntrar företagen att ansöka om marknadsfinansiering, vilket stimulerar kapitalmarknaden i euroområdet och erbjuder en alternativ finansieringskälla till traditionell bankfinansiering.

I oktober diskuterades euroområdets framtid på Myntmuseet med professor Markus Brunnermeier som diskussionsinledare.



Foto: Peter Mickelsson.

Genomförande av penningpolitiken i euroområdet och Finland

Inom Eurosystemet genomför de nationella centralbankerna decentraliserat ECB-rådets penningpolitiska beslut. Det traditionella systemet för genomförande av penningpolitiken består av marknadsoperationer, stående faciliteter och kassakrav. För marknadsoperationerna, som genomförs i form av refinansieringstransaktioner, lämnar motparterna säkerheter till centralbanken. Under 2016 utvidgades dessutom Eurosystemets utökade program för tillgångsköp och också företagsobligationer upptogs i programmet.

Finlands Bank svarar för det nationella genomförandet av Eurosystemets gemensamma penningpolitik. Kreditinstituten i Finland har centralbankskonton i Finlands Bank och deltar i de penningpolitiska transaktionerna genom Finlands Banks förmedling. Finlands Bank genomför också sin egen andel av Eurosystemets direkta köp av värdepapper.

Ytterligare lättnader i penningpolitiken

Under 2016 genomförde Eurosystemet ytterligare lättnader i penningpolitiken.

Eurosystemets expansiva räntepolitik kompletterades med en utvidgning av den extraordinära penningpolitiken. ECB-rådet beslutade att ta upp företagsobligationer i det utökade programmet för tillgångsköp från början av juni 2016 (ruta 1). Finlands Bank svarar som en av sex nationella centralbanker för genomförandet av programmet.

Genom det utökade programmet för tillgångsköp ökade Eurosystemets innehav av värdepapper. Samtidigt ökade överskottslikviditeten i banksystemet i euroområdet till över 1 200 miljarder euro. Värdepappersköpen tillförde likviditet för ca 180 miljarder euro under perioden januari–mars och 80 miljarder euro per månad från och med april (diagram 4).

Vid sidan av de extraordinära åtgärderna fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de regelbundna långfristiga refinansieringstransaktionerna med 3 månaders löptid som fastränteanbud med full tilldelning. I enlighet med ECB-rådets beslut i december 2015 kommer fastränteanbud med full tilldelning att tillämpas i dessa ordinära transaktioner åtminstone fram till slutet av den sista uppfyllandeperioden för kassakravet 2017.

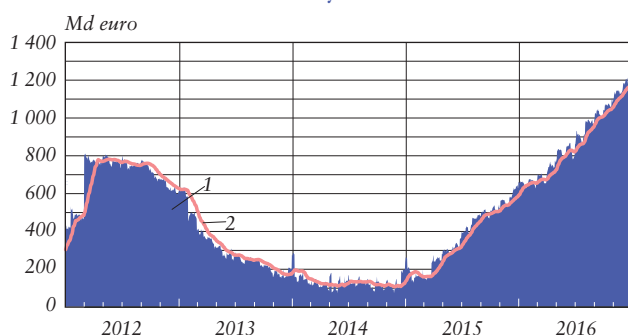
Det tilldelade beloppet i de huvudsakliga refinansieringstransaktioner som genomförs varje vecka krympte under årets lopp och stabiliserades kring 35 miljarder euro. Beloppet av utestående krediter som tilldelats i de månatliga refinansieringstransaktionerna med 3 månaders löptid minskade från 50 miljarder euro i början av året till 13 miljarder euro. ECB-rådet beslutade att fortsätta med refinansieringstransaktionerna i dollar med 1 veckas löptid, i vilka tilldelningen varierade mellan noll och 6,3 miljarder dollar.

Ny serie av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner

ECB-rådet beslutade i mars genomföra en serie nya riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO II), genom vilka bankerna erbjuds långfristig finansiering till fördelaktiga villkor (diagram 5). I dessa transaktioner anhöll bankerna 2016 om tilldelning av totalt 506,5 miljarder euro.

Transaktionerna är totalt fyra, och de arrangeras kvartalsvis från och med juni 2016. Löptiden för alla de nya transaktionerna är 4 år, och förtida återbetalning av den tilldelade finansieringen kan inledas tidigast efter två år. Tre av transaktionerna genomfördes under 2016.

Diagram 4.
Överskottslikviditet i banksystemet i euroområdet



1. — Överskottslikviditet*

2. — 30 dagars glidande medelvärde

* Kassakravsmedel – kassakrav + inlåningsfacilitet – utlåningsfacilitet.

Källa: Finlands Bank.

Som fast ränta i de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna används den huvudsakliga refinansieringsräntan på tilldelningsdagen för respektive transaktion. Räntan kan dock sjunka så lågt att den ligger i nivå med ECB:s inlåningsränta, om den bank som anhållit om tilldelning uppfyller villkoren för ökad utlåning till den privata sektorn.

I den riktade långfristiga refinansieringstransaktionen i juni 2016 deltog 514 banker eller bankgrupper. I transaktionen i september var deltagarna 249 och i december 200. Av den sammanlagda tilldelningen i TLTRO I och TLTRO II var krediter för 545 miljarder euro utestående vid slutet av 2016, av vilket TLTRO I-transaktionernas andel var 39 miljarder euro och TLTRO II-transaktionernas 507 miljarder euro.

Beloppet av säkerheter som lämnats till Eurosystemet slutade minska

För att få lån från Eurosystemets centralbanker måste bankerna lämna tillräckliga säkerheter, som uppfyller Eurosystemets urvalskriterier. Den minskning av beloppet av säkerheter som hade börjat 2013 avtog under andra halvåret 2016 och beloppet stannade på samma nivå som vid slutet av föregående år, 1 658 miljarder euro (diagram 6). Utvecklingen förklaras av att bankernas upplåning från Eurosystemet stabiliserats.

Under 2016 lämnades säkerheter till centralbankerna i Eurosystemet för i genomsnitt 1 665 miljarder euro, mot i genomsnitt ca 1 750 miljarder euro året innan. Då kreditvolymen bara varit en aning större 2015 och beloppet av säkerheter var oförändrat, utgjorde största delen av säkerheterna fortfarande ett överskott. Bankerna behöver inte i någon högre grad tillgripa kredittransaktioner på grund av den överskottslikviditet som köpprogrammen gett upphov till.

Bankernas vanligaste säkerheter under 2016 var fortfarande skuldinstrument utgivna inom den offentliga sektorn, dvs. av staten och regionala myndigheter (23 %). Näst vanligast var banklån (23 %) och därefter säkerställda bankobligationer och värdepapper med bakomliggande tillgångar, som vardera utgjorde 19 %.

Diagram 5.
Eurosystemets penningpolitiska transaktioner

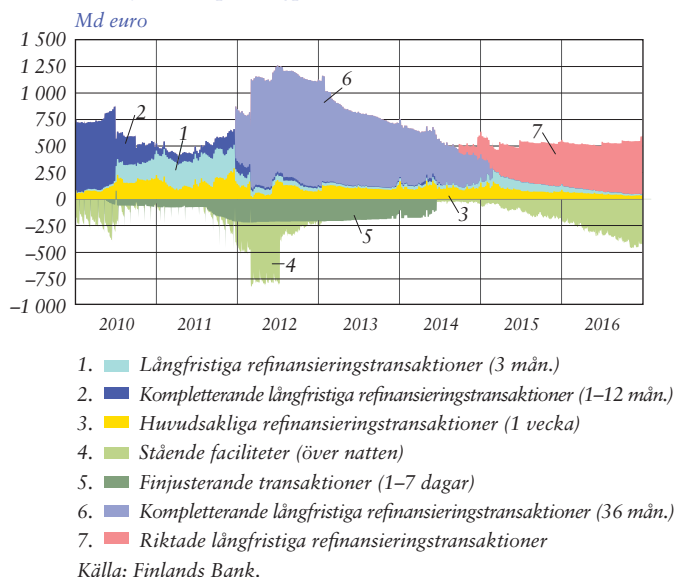


Diagram 6.
Säkerheter som lämnats till Eurosystemet

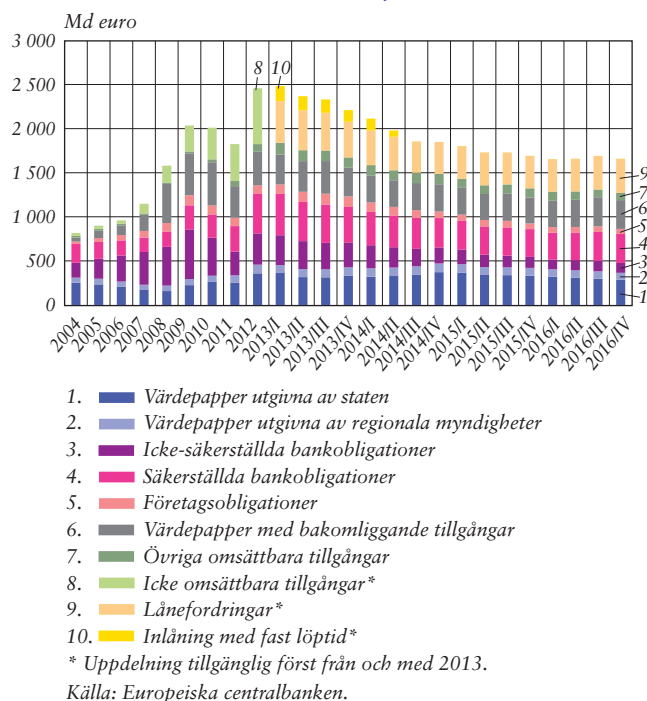
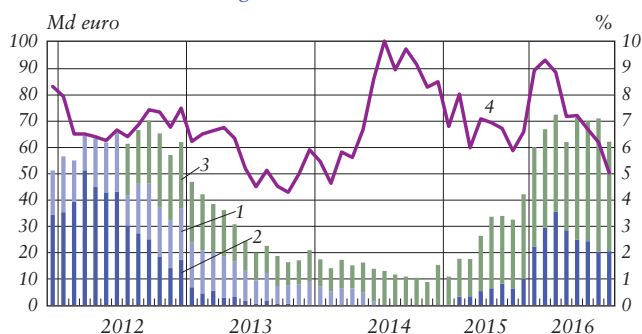


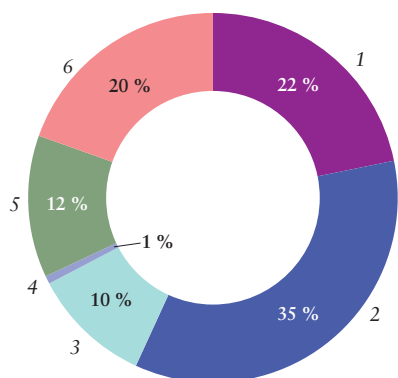
Diagram 7.
Centralbanksinlåning i Finland



1. Inlåning över natten
 2. Inlåning med fast löptid
 3. Inlåning på checkkonton utöver kassakravet
 4. Andel av inlåning i Eurosystemet (høger skala)*
- * Inkl. inlåning över natten, inlåning med fast löptid och inlåning utöver kassakravet (genomsnitt för uppfyllandeperioden för kassakravet).

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Diagram 8.
Säkerheter som lämnats till Finlands Bank
(genomsnitt för 2016)



1. Räntebärande värdepapper utgivna av staten och regionala myndigheter
2. Säkerställda bankobligationer
3. Icke-säkerställda bankobligationer
4. Företagsobligationer
5. Övriga omsättbara tillgångar
6. Icke omsättbara lånefordringar

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks motparter allt aktivare i de penningpolitiska transaktionerna

Under året skedde inga förändringar i den grupp av motparter som Finlands Bank anlitar i de penningpolitiska refinansierings- och inlåningstransaktionerna. Motparterna är 16 till antalet och består av finländska kreditinstitut och filialer i Finland till nordiska kreditinstitut.

Det ökade likviditetsöverskottet speglades också i inlåningen från Finlands Banks motparter, som tilltog betydligt från föregående år. Motparterna kan omallokera sina överskottsmedel till inlåningsfaciliteten eller lämna kvar dem på sina vanliga centralbankskonton. På hela kassakravsöverskottet betalas ECB:s inlåningsränta. Under 2016 var denna ränta negativ.

Det totala kassakravsöverskottet för Finlands Banks motparter under 2016 uppgick i genomsnitt till 67 miljarder euro, mot 27 miljarder euro året innan (diagram 7). Också Finlands andel av det totala kassakravsöverskottet i Eurosystemet steg kraftigt i början av året men minskade igen mot årets slut. Den genomsnittliga andelen var 7 %, vilket är mycket i relation till storleken på Finlands ekonomi.

Trots likviditetsöverskottet var Finlands Banks motparters deltagande i refinansieringstransaktionerna aktivare än året förut, särskilt i de riktade långfristiga TLTRO II-transaktionerna. Det genomsnittliga beloppet av utestående penningpolitiska krediter i Finland var 2,6 miljarder euro, mot ca 670 miljoner euro året innan. Största delen av de utestående krediterna hade tilldelats i de TLTRO II-transaktioner som inleddes i juni. I transaktionerna deltog under året 8 motparter.

Säkerheterna från Finlands Banks motparter översteg fortfarande till sitt belopp tydligt tilldelningen via refinansieringstransaktionerna, även om det totala beloppet av säkerheter också minskade under 2016, med ca 3,7 miljarder euro till ca 17,9 miljarder euro. Motparternas aktiva deltagande i de penningpolitiska transaktionerna inverkar på säkerheternas fördelning efter kreditbehov. Av det totala beloppet av säkerheter utgjorde i genomsnitt 15 % säkerheter för penningpolitiska krediter, vilket är betydligt mer än året förut, då andelen var 3 %. Visserligen bands 61 % av säkerheterna upp av den limit för intradagskredit som motparterna upprätt-

håller för hantering av betalningsrörelsen, mot 70 % 2015. Överskottet av säkerheter uppgick i genomsnitt till 25 %.

Största delen av säkerheterna bestod av säkerställda obligationer (35 %), men andelen minskade från föregående år, då den var 43 % (diagram 8). De näst vanligaste säkerheterna var räntebärande värdepapper utgivna av staten och regionala myndigheter (22 %) och på tredje plats kom icke omsättbara lånefordringar (20 %), vars andel ökade betydligt från föregående år (13 %).

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Under 2016 tog Finlands Bank fram analyser av både den inhemska och den internationella ekonomiska utvecklingen och deltog på många olika sätt i den inhemska ekonomisk-politiska debatten. Direktionsmedlemmarna och bankens experter hördes flera gånger av riksdagen och yttrade sig också på andra nationella forum.

Då ekonomisk-politiska beslut fattades 2016 var det ekonomiska läget i Finland bättre än året förut men fortfarande svagt. Bruttonationalprodukten var alltså ca 4 % lägre än 2008. Den ekonomiska tillväxten var under året ensidigt beroende av inhemska efterfrågan i ett läge med fortsatt dämpad exportutveckling. Arbetslösheten sjönk men sysselsättningsläget och läget i de offentliga finanserna var alltså ansträngt.

Finlands Bank framhöll att ECB:s penningpolitik bidrog till att förbättra förutsättningarna för ekonomisk tillväxt också i Finland. Penningpolitiken understödde ekonomin i euroområdet och därmed Finlands export till de övriga euroländerna. Euroområdets andel av Finlands totala export fortsatte att stiga. Den förda penningpolitiken fick samtidigt priset på finansiering i Finland att sjunka och stärkte därigenom tillväxtförutsättningarna för den inhemska efterfrågan.

Arbetsproduktivitetsutvecklingen var fortsatt dämpad överlag i de utvecklade ekonomierna och de långsiktiga tillväxtutsikterna präglas av osäkerhet. Finland får under de följande 15 åren räkna med en långsam ekonomisk tillväxt jämfört med de senaste decennierna. Detta utgör ett hot mot finansieringen av välfärdsstaten och

betonar vikten av åtgärder som stärker hållbarheten i de offentliga finanserna.

Då hållbara offentliga finanser inte är säkerställda på sikt, riskerar de unga generationerna att hamna i en svår sats i framtiden. De får betala inte bara vårdutgifterna för de äldre generationerna och största delen av deras pensioner utan också kostnaderna för den snabbt växande offentliga skulden.

I likhet med den offentliga skulden fortsatte också hushållens skulder att växa 2016. Hushållens stigande skuldbörda är ett befogat orosmoment med tanke på att de långsiktiga utsikterna för ekonomisk tillväxt är svagare än under tidigare decennier. Beträffande hanteringen av riskerna i hushållens skuldsättning betonade Finlands Bank makrotillsynspolitikens och bostadspolitikens betydelse.

Finlands Bank underströk såsom förut vikten av strukturella reformer som stärker tillväxtförutsättningarna och budgetbalansen och av åtgärder som återställer kostnadskonkurrenskraften. Viktiga framsteg har gjorts i och med pensionsreformen och konkurrenskraftsavalet, men fler åtgärder behövs. Konkurrensfrämjande är ett viktigt område inom strukturpolitiken. Det är den ekonomiska politikens uppgift att skapa likvärdiga möjligheter för olika slag av företag och goda förutsättningar för ny företagsbildning och för tillväxt i företag av alla slag.

En stor del av de globala osäkerhetsfaktorerna hänger samman med politiska beslut. I många länder har anhängarna av frihandel och annat internationellt samarbete tvingats inta en försvarsposition. Samtidigt är behovet av internationellt samarbete stort i kampen mot de problem som klimatförändringen, flyktingsituationen och den ekonomiska utvecklingen för med sig.

Den försämrade ekonomiska ställningen för många hushåll och den ökade ojämlikheten i de utvecklade ekonomierna kan eventuellt ha bidragit till de politiska osäkerhetsfaktorerna. De strukturella förändringstrender som gjort sig gällande under de senaste decennierna speglar delvis den tekniska utvecklingen och globaliseringen. De har skapat ett stort ekonomiskt välstånd men samtidigt ett större behov av att hantera de medföljande ekonomiska effekterna i de utvecklade ekonomierna. Finlands Bank framhöll att de politiska

lösningarna bör stödja ekonomiernas framgångsrika anpassning till nya förhållanden och samtidigt ta hand om dem som hamnar i en svagare ekonomisk ställning. Utbildningssystemet spelar en central roll i kampen mot ojämlikhet framför allt på lång sikt.

Prognoser över den finländska ekonomin 2016

Efter flera svaga år var Finlands ekonomi tillbaka på tillväxtbanan 2016. Utvecklingen drevs av den inhemska efterfrågan. Den ekonomiska tillväxten tog fart under 2016 framför allt i takt med att den privata konsumtionen och investeringarna ökade. Exportutvecklingen var däremot fortfarande svag och exportefterfrågan blygsam.

Den privata konsumtionen har varit den viktigaste tillväxtfaktorn allt sedan 2014. Den låga inflationen och expansiva penningpolitiken har bidragit till den ökade privata konsumtionen. Köpkraften har också upprätthållits av en kraftig ökning av transfereringarna.

Investeringarna började tydligt öka redan 2015. Utöver en uppgång i investeringarna i bostadsproduktion har det också skett en ökning i produktionsinvesteringarna, vars andel av BNP dock alltså varit blygsam.

Finlands totala export har inte vuxit som väntat under de senaste åren, utan har tappat mark på exportmarknaden. Sjunkande industriell kapacitet och problem på grund av svagare kostnadskonkurrenskraft har dämpat exportutvecklingen samtidigt som exportförutsättningarna har försämrats på grund av låga investeringar globalt och osäkerheter kring den internationella ekonomin.

Läget på arbetsmarknaden i Finland ljusnade under 2016 med en snabbt sjunkande arbetslöshet som följd. Återhämtningen på arbetsmarknaden hämmades dock av strukturella problem och särskilt långtidsarbetslösheten har varit fortsatt hög. Arbetslösheten sjönk påtagligt 2016, men sysselsättningsökningen har gått trögare.

Finlands offentliga finanser är alltså ansträngda trots de omfattande anpassningsåtgärder som vidtagits under de senaste åren. Det offentliga underskottet är stort och den offentliga skulden har ökat snabbt. Konsolideringen av de offentliga finanserna

försvaras inte bara av de höga arbetslöshets- och övriga socialförsäkringsutgifterna utan också av snabbt stigande åldersrelaterade utgifter och en svag ekonomisk utveckling. Det finns ett stort och långvarigt strukturellt problem i de offentliga finanserna, som inte enbart kan tillskrivas cykliska faktorer.

Den dämpade ekonomiska utvecklingen under de senaste åren i förening med det kraftiga prisfallet på energi och andra råvaror har bidragit till en fortsatt låg inflation. Inflationen enligt det harmoniserade konsumentprisindexet var endast 0,4 % under 2016.

Enligt Finlands Banks prognos i december 2016 fortsätter BNP-tillväxten att drivas främst av inhemsk efterfrågan 2017–2019 men kommer att vara dämpad jämfört med tidigare högkonjunkturer och ligga på drygt 1 % per år.

Konkurrenskraftsavtalet, som ingicks 2016, bromsar ökningen i genomsnittslöner och enhetsarbetskostnader 2017. Den mer dämpade kostnadsutvecklingen stöder investerings-, export- och BNP-ökningen. Exporten vänder upp tack vare ökad kostnadskonkurrenskraft och en starkare exportmarknad, men de ökade osäkerheterna kring den internationella ekonomin kastar en skugga över den gynnsamma utvecklingen.

Den kraftigaste investeringsuppgången infaller under 2016–2017 och drivs framför allt av byggverksamheten. Låga räntor och tillgången till finansiering bidrar till en gynnsammare investeringsmiljö. Mot slutet av prognosperioden mattas tillväxttakten av i takt med att byggverksamheten avtar. Produktionsinvesteringarna ökar också, men deras andel av BNP ligger kvar på en lägre nivå än normalt.

Den fortsatt ackommoderande penningpolitiken och det höga konsumentförtroendet stöder den privata konsumtionen framför allt i början av prognosperioden. Den privata konsumtionen fortsätter att vara den viktigaste faktorn bakom tillväxten i den finländska ekonomin också under åren framöver. Till ökningen av hushållens reala disponibla inkomster bidrar en successiv förbättring av sysselsättningsläget och en fortsatt låg inflation. Antalet sysselsatta ökar och sysselsättningsgraden stiger samtidigt som arbetslösheten minskar.

Utsikterna för de offentliga finanserna under åren framöver är särskilt beroende av

regeringens beslut om utgiftsanpassningar och av konkurrenskraftsavtalet. Finanspolitiken blir lättare 2017, när de sänkningar av skatter och socialförsäkringsavgifter som beslutades i samband med konkurrenskraftsavtalet träder i kraft. Det stora underskottet i de offentliga finanserna kvarstår dock och den offentliga skulden fortsätter att växa snabbt under 2016–2019.

Finlands Bank reviderade upp sina prognoser under årets lopp. Enligt preliminära uppgifter om nationalräkenskaperna visade sig den ekonomiska tillväxten vara snabbare än vad som förutspåtts i slutet av 2015. Tillväxten har dock vilat allt stadigare på inhemsk efterfrågan. Framför allt den privata konsumtionen har varit stark och investeringsökningen snabb tack vare uppsvinget inom byggsektorn. Exportutvecklingen blev däremot något svagare än tidigare beräknat. Konkurrenskraftsavtalet och den lägre kostnadsutvecklingen har också gett anledning att något revidera upp prognoserna för 2017. Nedåtriskerna i prognoserna kvarstår dock.



Foto: Peter Mickelsson.

Finanssystemet

En av Finlands Banks uppgifter är att analysera sårbarheter som varnar för finanskriser och undersöka effekterna av makrotillsynsverktygen. Centralbanken deltar också i beredningen av åtgärder för att avvärja finanskriser.

Finlands Bank har i sina stabilitetsrapporter bedömt att hoten mot den finansiella stabiliteten är små på kort sikt, men fäst uppmärksamhet vid hushållens växande skuldsättning och sårbarheterna inom banksystemet i Finland. Finlands Bank har dessutom betonat behovet av att komplettera den befintliga verktyglådan för makrotillsyn.

Chefdirektören för Finlands Bank deltar som beslutsfattare i Europeiska systemrisknämndens styrelse, som är ett EU-organ inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Systemrisknämnden analyserar riskerna i det finansiella systemet inom EU och utfärdar varningar och rekommendationer om stabilitetsfrämjande åtgärder till de nationella myndigheterna.

Under 2016 varnade systemrisknämnden åtta EU-länder, däribland Finland, för sårbarheter på deras respektive bostadsmarknader på medellång sikt. Frågor som gäller den finansiella stabiliteten tas också upp i ECB-rådet. Finlands Banks experter deltar i arbetet i både Europeiska systemrisknämnden och i ECB:s kommittéer och arbetsgrupper.

Finansiell stabilitet

Den genomsnittliga lönsamheten inom banksektorn i euroområdet var alltjämt ansträngd under 2016. Vid sidan av utmaningarna med den rådande lågräntemiljön har också de långvariga strukturella problemen inom banksektorn bidragit till att försämra bankernas lönsamhet. I flera euroländer är banksektorn relativt stor och ineffektiv i förhållande till storleken på ekonomin. Dessutom belastas bankernas verksamhet i vissa länder av en stor mängd problemkrediter.

Trots problemen inom banksektorn i euroområdet förbättrades bankernas utlåningskapacitet 2016, ECB:s expansiva penningpolitik fick genomslag i bankernas utlåning och ökningstakten i utlåningen till hushåll och företag tog fart under årets lopp.

Finlands Bank har under de senaste åren i sina stabilitetsanalyser påtalat hushållens växande skuldsättning och dess ojämna fördelning samt de strukturella sårbarheterna i bostadsutlåningen. Enligt centralbankens bedömning finns det trots sårbarheterna emellertid inga direkta hot mot den finansiella stabiliteten i Finland på kort sikt.

Europeiska systemrisknämnden varnade Finland för sårbarheterna på medellång sikt i hushållens skuldsättning och i bostadsutlåningen (se ruta 2). För att avvärja dessa risker är det nödvändigt att myndigheterna får tillgång till en bredare

verktyglåda för makrotillsyn så att de kan ingripa i hushållens skuldsättning och därmed förenade systemrisker.

De strukturella sårbarheterna i banksystemet i Finland är alltjämt stora. Banksystemet i Finland hör till de mest koncentrerade inom EU: de två största bankernas marknadsandel av både inlåning och utlåning utgör nästan två tredjedelar. Bankerna är beroende av upplåning på marknaden huvudsakligen i form av obligationer på den internationella finansmarknaden. Bostadslånens andel av utlåningen inom banksystemet är stor och riskvikterna för bostadslån är låga, vilket stöder bankerna i deras kapitaltäckningsanalys. De finländska bankernas nära kopplingar till de nordiska banksystemen bidrar också till deras ökade exponering för risker på bostadsmarknaden.

Bankerna i Finland kapitalstarka och nedskrivningarna små

Trots en krävande omvärld har situationen för banksektorn i Finland varit fortsatt stabil. Bankerna är i genomsnitt solida och deras lönsamhet har trots en svag försämring varit relativt god.

Bankernas finansnetton krympte med ca 7 % under de tre första kvartalen 2016. En del av bortfallet har bankerna lyckats kompensera bland annat genom att i någon mån utöka nettoprovisionsintäkterna.

Trots den svaga nedgången i lönsamheten var bankernas kapitaltäckning fortsatt

stabil under 2016 (tabell 1). Utmärkande för kapitaltäckningen i den finländska banksektorn har redan länge varit att kapitalbasen till stor del består av kärnprimärkapital.

Kreditstockens kvalitet i banksektorn i Finland är alltså god. Andelen oreglerade fordringar av samtliga fordringar var 1,5 % vid slutet av september 2016 (12/2015: 1,5 %). Andelen oreglerade fordringar hos bankerna i Finland har hört till de minsta inom EU, då det genomsnittliga relations-talet för EU under motsvarande tid var drygt 5 %. Även nedskrivningarna var 2016 fortfarande små (under 0,1 % av kreditstocken). De finländska bankernas brutto-soliditetsgrad (leverage ratio) var 5,5 % vid slutet av september 2016 (12/2015: 5,7 %), vilket redan nu ligger klart över det minimikrav som Baselkommittén för banktillsyn lagt fram (3 %).

Nya finansiella teknologiföretag, som utnyttjar digitala innovationer och den ständiga utvecklingen inom IT, utmanar banksektorn med nya verksamhetsmodeller, särskilt betalnings- och placeringstjänster. Dessa nya aktörer ställer bankernas traditionella verksamhetsmodeller inför nya utmaningar. Den nya konkurrensen i finansbranschen sätter bankernas lönsamhet på prov.

Den ständiga tekniska utvecklingen bereder väg för nya verksamhetsformer inom finanssektorn, där strukturerna av tradition har varit rätt rigida och förändringar har gått långsamt. Dessutom har den finansiella infrastrukturen legat i händerna på stora aktörer och det har varit svårt för nya företag att komma in på marknaden. Digitaliseringen besitter dock en stor förändringspotential, som kan gripa in i de nuvarande strukturerna på finansmarknaden.

Tills vidare har digitaliseringen i första hand medfört förändringar i verksamhetsprocesserna hos banker och andra finansiella företag, medan de strukturella förändringarna ännu är små. Digitaliseringen återspeglas exempelvis i konsumenternas förändrade betalningsvanor och minskad användning av kontanter. Bankernas betydelse som förmedlare av finansiering kan också komma att minska. Vid sidan av bankerna har alternativa tillhandahållare av finansiering, såsom förmedlare av gräsrotsfinansiering eller person-till-person-lån, vunnit isteg i finansförmedlingens värdekedja.

Tabell 1.

Bankernas kapitaltäckning

	2012	2013	2014	2015	September 2016
Genomsnittlig kärnkaptitalrelation, %	15,5	14,8	15,8	21,0	21,1
Total kapitalrelation, %	17,0	16,0	17,3	23,1	23,1

Källa: Finansinspektionen.

Finlands Bank samarbetar med bankerna och övriga finansiella aktörer för att nyskapa och utveckla metoder för effektiva betalningar bland annat genom medverkan i betalningsrådet och dess arbetsgrupper (se avsnittet Finansiell infrastruktur, s. 22).

Bankutlåningen till den privata sektorn fortsatte att öka i samma takt som året innan

Hushållens skuld fortsatte 2016 att öka i samma takt som året innan. I december var årsökningen för både den totala lånestocken och bolånestocken 2,4 % (2015: 2,5 %). Hushållens bostadsfinansiering har under de senaste åren en aning ändrat karaktär. Bankernas utlåning till bostadsaktiebolag ökar snabbare än hushållens egna bostadslån. Den årliga ökningstakten i bostadsaktiebolagslånen var i september 2016 drygt 10 % (9/2015: 18,6 %).

Hushållens skuldsättningsgrad – dvs. skulderna i procent av de disponibla inkomsterna – har fortsatt att stiga. I september 2016 var skuldsättningsgraden 126,9 %, mot 123,8 % ett år tidigare. Tack vare de låga räntorna har hushållens skuldbetalningsförmåga fortfarande varit förhållandevis god trots den ökade skuldsättningsgraden.

De finländska företagens tillgång till bankfinansiering är alltså en av de bästa i euroområdet: enligt finansieringsenkäter till företagen har ca 80 % av de företag som ansökt om banklån beviljats hela – eller största delen av – det ansökta beloppet. Finansieringsenkäterna till företagen (den s.k. SME-företagsbarometern) vittnar om en viss åtstramning av finansieringsvillkoren för tillväxtorienterade små och medelstora företag som bedriver internationell handel. Säkerhetskraven har skärpts och användningen av tillägsvillkor (kovenanter) i låneavtalen blivit vanligare.

Genomsnittsräntan på utlåningen till företag i Finland (inkl. bostadssammanslutningar) sjönk under 2016. I december 2016 var genomsnittsräntan 1,47 % (12/2015: 1,63 %). De beräknade marginalerna på nya företagslån har emellertid ökat något. Utbetalningarna av nya banklån till företag (inkl. bostadssammanslutningar) mattades av 2016: i december var årsökningen 4,6 %, då den ett år tidigare varit drygt 5 %.

Finanssystempolitik

Finlands Bank bidrar till den finansiella stabiliteten bland annat genom att delta i berednings- och beslutsprocessen för makrotillsynspolitikerna i Finland samt i förlängningen i euroområdet och Europeiska unionen (se ruta 3). Dessutom utvecklar banken nödvändig krishanteringsberedskap i samarbete med finländska och utländska myndigheter och stöder utvecklingen av den finansiella regleringen och tillsynen.

[Makrotillsynspolitikerna](#) syftar till att motverka finanskriser som hotar stabiliteten i hela det finansiella systemet. Beslut om användning av makrotillsynsverktyg fattas i Finland av Finansinspektionens direktion. Som ett led i beredningen av makrotillsynsbesluten avgav Finlands Bank 2016 fyra yttranden om Finansinspektionens direktörs förslag om användningen av makrotillsynsverktyg.

I juni 2016 beslutade Finansinspektionens direktion att vidta åtgärder för att införa en nedre gräns för de genomsnittliga riskvikterna för bostadslån. Finlands Bank understödde i sina yttranden dessa åtgärder och underströk behovet av att de fullföljs i enlighet med beslutet.

Med hänvisning till det dämpade konjunkturen fanns det 2016 inte någon anledning att påföra kreditinstituten kontracykliska buffertkrav. Finlands Bank framhöll dock i sina yttranden behovet av att bevaka ökningstakten i utlåningen och framför allt utvecklingen på bolånemarknaden och vara beredd att höja buffertkravet vid behov.

Finlands Bank väckte också förslag om ändring av beräkningssättet för den maximala belåningsgraden, som trädde i kraft i juli 2016. I Finland begränsar den maximala belåningsgraden bostadslånets belopp i förhållande till säkerheterna för lånet och

inte i förhållande till bostadens värde, såsom i många andra länder.

Finlands Bank lyfte också fram behovet av särskilt sådana makrotillsynsverktyg i Finland som ska säkerställa hushållens skuldbetalningsförmåga. Avsaknaden av sådana verktyg togs också upp i Europeiska systemrisknämndens varning (se ruta 2) och i Internationella valutafondens utvärdering av det finansiella systemet.

I verktygslådan för makrotillsyn saknas tills vidare också ett s.k. systemriskbuffertkrav mot strukturella risker i banksystemet, och Finlands Bank har förordat att bestämmelser om en systemriskbuffert tas in i lagstiftningen. Finansministeriet inledde beredningen av lagstiftningen 2016.

I arbetet för att utveckla krishanteringsberedskaperna är det internationella samarbetet viktigt, eftersom banksektorn i Finland har nära kopplingar till banksystemen i Norden och Baltikum. År 2016 reviderades [överenskommelsen om samarbete](#) mellan centralbankerna i dessa länder. Samarbetsöverenskommelsen bidrar till att förbättra förutsättningarna för samarbete i tillsynen av den finansiella stabiliteten och inom krishantering. Det nordisk-baltiska makrotillsynsforumet mellan centralbankerna och tillsynsmyndigheterna i regionen bedrev likaså en aktiv verksamhet. Behovet av samarbete framhävs ytterligare av omstruktureringen av Nordea Bank Finland från dotterbolag till en filial under det svenska moderbolaget 2017.

Samarbetet på EU-nivå för att främja finansiell stabilitet beskrivs mer ingående i ruta 3.

Finansiell infrastruktur

Att sörja för funktionssäkra och effektiva betalningssystem och finansiella system hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. I detta syfte deltar Finlands Bank aktivt i samarbetet för övervakning av den nationella och internationella finansiella infrastrukturen.

Finlands Bank deltar i utvecklingen av betalningssystemen bland annat genom sin medverkan i betalningsrådet, som är ett nationellt samarbetsorgan för såväl betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantörer som myndigheter.

Betalningsrådet tog 2016 initiativ till den första utgåvan av e-broschyren ”Millä

Europeiska systemrisknämnden varnade för sårbarheter på bostadsmarknaden

Europeiska systemrisknämnden gav på hösten flera EU-länder en varning om riskerna på bostadsmarknaden och hushållens skuldsättning. Bubblor på bostadsmarknaden och hushållens överskuldsättning är bland de viktigaste bakomliggande orsakerna till finansiella kriser, och också i Finland bör ytterligare åtgärder övervägas för att höja beredskapen att förebygga dessa risker.

Europeiska systemrisknämnden [varnade](#) i november 2016 Finland och sju andra EU-länder för sårbarheter på deras respektive bostadsmarknader på medellång sikt. I varningen till Finland uppmärksammades framför allt hushållens höga och stigande skuldsättning. Systemrisknämnden konstaterade att åtgärder för att minska riskerna redan vidtagits i Finland men att dessa nödvändigtvis inte är tillräckliga. Varför oroar sig systemrisknämnden för hushållens skuldsättning?

Systemrisknämndens uppgift är att utfärda rekommendationer och varningar för att främja den finansiella stabiliteten. I de länder som fått en varning på grund av sårbarheter på bostadsmarknaden ligger hushållens skuldsättning på en historiskt hög nivå mätt både enligt landets egna mått och enligt europeiska mått. En hög skuldsättning försämrar hushållens förmåga att anpassa sig till en sämre ekonomisk utveckling än väntat. I en vikande konjunktur höjer detta risken för att kreditförlusterna ökar och den minskade konsumtionen försämrar den ekonomiska utvecklingen ytterligare.

Många forskare som analyserat bankkriser har kommit fram till att prisbubblor på bostadsmarknaden är ett av de viktigaste fenomenen som signalerar kris. Förväntningar om att bostäderna fortsätter att stiga i värde underblåser prisbubblan. Förställningen baserar sig till stor del på utvecklingen under den senaste tiden, som antas fortsätta.

Någon kanske köper en bostad enbart för att om en tid kunna sälja den till ett dyrare pris, medan andra i sin tur vill undvika ännu högre priser i framtiden. En kraftig efterfrågan höjer naturligtvis priserna,

eftersom antalet bostäder åtminstone inte på kort sikt ökar i takt med efterfrågan. Prisuppgången blir således en självförstärkande spiral. Det är ofta svårt att skilja en bubbla från en prisuppgång som beror på bestående begränsningar i bostadsutbudet och en ökad efterfrågan som inte speglar förväntningar om stigande bostadspriser.

Prisbubblor är ägnade att bidra till en ohållbar skuldsättning. Höga priser skapar en skenbar trygghet för bankerna att öka sin utlåning om fastighetssäkerheterna värderas till rådande försäljningspris. I många av de varnade länderna är bostadslånets maximistorlek bunden till bostadens pris – i Finlands fall snarare till säkerheternas värde – men inte till exempel till låntagarens inkomster, som normalt inte skulle öka på grund av en prisbubbla. Därför anser systemrisknämnden att verktygen för att stävja hushållens skuldsättning är bristfälliga i flera länder.

Vid en prisbubbla visar sig de lån som beviljats mot säkerhet utgöra ett hot mot den finansiella stabiliteten och säkerheterna utgöra ett skenbart skydd om en stor grupp gäldenärer inte klarar av att sköta sina lån med sina inkomster. Utbudet av bostäder ökar när betalningsoförmögna gäldenärer är tvungna att realisera sina bostäder. De exekutiva fastighetsauktionerna kan bli många, vilket slutligen spräcker bubblan.

Det förekommer stora skillnader i prisutvecklingen på bostäder mellan olika länder och områden. I en del av de varnade länderna har bostadspriserna stigit oroväckande snabbt framför allt i de stora städerna. I vissa länder har hushållen också tagit nya bostadslån i rask takt. Det huvudsakliga problemet i Finland är hushållens skuldsättning.

Om riskerna på bostadsmarknaden realiseras kan de få gränsöverskridande spridningseffekter via den internationella handeln och bankerna. De nordiska bankernas sårbarhet förstärks av de strukturella särdragen inom banksektorn, såsom hög koncentration och nära kopplingar mellan bankerna samt beroendet av marknadsupplåning.

Finlands Banks roll i makrotillsynssystemet

Med makrotillsynspolitik avses utöver makrotillsyn också särskilda åtgärder som är inriktade på att förebygga systemriskerna och vars syfte är att säkerställa stabiliteten i det finansiella systemet som helhet.

Inom bankunionen delar Europeiska centralbanken och de nationella myndigheterna ansvaret för makrotillsynspolitiken. Europeiska centralbanken har till uppgift att utvärdera de nationella myndigheternas åtgärder och vid behov skärpa dem. För Finlands del gäller ECB:s beslutanderätt alla makrotillsynsverktyg med undantag av den s.k. maximala belåningsgraden, som definieras i den nationella lagstiftningen. Beslutande organ i makrotillsynsfrågor är Europeiska centralbankens råd.

Makrotillsynsforumet sammanför banktillsyns- och makrotillsynsperspektivet. Forumet består av samtliga medlemmar i ECB-rådet och tillsynsnämnden för den gemensamma tillsynsmekanismen. Europeiska systemrisknämnden ansvarar för makrotillsynen av det finansiella systemet inom Europeiska unionen och har i uppgift att utfärda makrotillsynspolitiska rekommendationer och varningar.

ECB-rådet och makrotillsynsforumet stöds av Europeiska centralbankssystemets (ECBS) kommitté för finansiell stabilitet. Kommittén tillhandahåller en plattform för gemensamma riskbedömningar och policy-samordning mellan ECB och de nationella myndigheterna. Europeiska systemrisknämnden stöds i sin tur av dess rådgivande tekniska kommitté och rådgivande vetenskapliga kommitté. Systemet är så här omfattande, eftersom makrotillsynspolitiken inte kan analyseras separat från banktillsynen och penningpolitiken, då de är tätt sammanbundna.

Finlands Banks experter deltar inom ramen för ECBS och Europeiska systemrisknämndens kommittéer i beredningen och den långsiktiga utvecklingen av makrotillsynspolitiken. Finlands Banks experter bedriver också riktad forskning och tillämpar internationella forskningsrön och erfarenheter i praktiken.

I Finland fattas makrotillsynsbesluten av Finansinspektionens direktion, som är en naturlig beslutsinstans med tanke på att alla

relevanta myndigheter i Finland är representerade i direktionen. Enligt vedertagen praxis fattas makrotillsynsbesluten separat från besluten på institutnivå. Europeiska centralbanken har separata beslutsprocesser för penningpolitik, banktillsyn och makrotillsynspolitik.

Makrotillsynsbesluten bereds i samarbete mellan Finlands Banks och Finansinspektionens experter. Finlands Bank ansvarar i första hand för makrostabilitetsanalysen, medan Finansinspektionen ansvarar för mikroanalysen på institutnivå. Bägge analyserna utgör led i beredningen av makrotillsynspolitiken. I Finlands Bank sker beredningen inom ramen för bankens interna stabilitetsprocess. Processen löper kvartalsvis, eftersom besluten enligt lag ska fattas per kvartal. Processen tar fram en lägesanalys av systemriskerna i form av en makrotillsynsrapport och en åtgärdsrekommendation som bygger på denna analys. Med ledning av dem bedömer experterna på Finlands Bank, Finansinspektionen och finansministeriet gemensamt behovet av makrotillsynsåtgärder.

Finansinspektionens direktör lägger fram sitt förslag till makrotillsynsbeslut till Finansinspektionens direktion. Utöver Finlands Bank och finansministeriet avger också social- och hälsovårdsministeriet yttranden om Finansinspektionens direktörs förslag. Därefter samråder Finansinspektionen med Europeiska centralbanken om det förestående beslutet. Finlands Bank har rätt att också lägga fram ett eget beslutsförslag för behandling i Finansinspektionens direktion. Alla beslut med motiveringar och omfattande bakgrundsmaterial läggs ut på [Finansinspektionens webbplats](#). Ett brett myndighetssamarbete under beredningen säkerställer att beslutsfattarna har all relevant information som behövs som underlag för beslutet.

Det har varit ett medvetet val att bygga upp ett så här komplicerat makrotillsynssystem både på nationell nivå och inom bankunionen. Meningen är att på detta sätt göra det möjligt att också fatta svåra och oönskade beslut. Det komplexa systemet förutsätter en effektiv och samordnad myndighetsberedning.

Finlands Bank och dess experter intar en aktiv roll inom makrotillsynspolitiken i bankunionen och i Finland. Eftersom Finlands Bank varken sörjer för regleringen av det finansiella systemet eller fungerar som tillsynsmyndighet, kan banken i egenkap av oberoende organ göra tekniskt beredningsarbete till stöd för besluten. Beredningen bygger på omfattande analysarbete inom Finlands Bank, där huvudvikten ligger på bedömning av samverkan mellan det finansiella systemet och makroekonomin samt dess inverkan på den finansiella stabiliteten.

I juni stod Finlands Bank värd för ett sammanträde i Ekonomiska och finansiella kommittén (EFC).



Foto: Peter Mickelsson.

tavoim maksamme 2020-luvulla? Näkökulmia tulevaisuuden maksamisratkaisuihin” (Hur betalar vi på 2020-talet? Perspektiv på framtida betalningslösningar). I broschyren sammanställdes olika intressenters synpunkter på framtidsvisionerna inom betalningsområdet. Under året undersökte betalningsrådet också möjligheterna att distribuera kontanter direkt via butikskassan och publicerade resultaten i rapporten ”Käteistä kaupan kassalta” (Kontantuttag i butikskassan).

Betalningsrådets arbete presenteras årligen vid ett betalningsforum, som 2016 arrangerades redan för tionde gången. Betalningsforumet samlade drygt 150 experter till diskussioner om möjligheterna och utmaningarna inom betalningsområdet. Årets tema var digitalisering och fintech. Vidare hölls en paneldebatt om framtida betalningar med avstamp i betalningsrådets e-broschyr.

I enlighet med ECB:s statistikförordning sammanställde Finlands Bank under året betalningsstatistik utgående från uppgifter som samlats in från betalnings- och kreditinstitut och betalsystemoperatörer. Uppgifterna, som används för övervakning av betalningssystemen, har lagts ut på Finlands Banks webbplats och i större detalj på ECB:s webbplats.

Finlands Bank anslöt sig till den gemensamma europeiska avvecklingsplatt-

formen för värdepappershandel, TARGET2-Securities (T2S), i september 2016 och har sedan dess tillhandahållit inhemska aktörer T2S-likviditetshanteringstjänster (se avsnittet Betalsystemtjänster nedan). De europeiska värdepapperscentralerna och centralbankerna kommer att ansluta sig till plattformen i flera faser. Finlands Bank bevakar i samarbete med Finansinspektionen Finlands värdepapperscentral Euroclear Finlands och den finländska marknadens projekt för anslutning till T2S-plattformen.

Finlands Bank har under hela 2000-talet upprätthållit och utvecklat BOF-PSS2-betalnings- och avvecklingssystemsimulatorn, som används som ett verktyg för kvantitativ analys runt om i världen. I augusti arrangerade Finlands Bank redan för fjortonde gången i rad det sedvanliga internationella simulatorseminariet, där forskare från flera olika kontinenter strålade samman. Utvecklingsarbetet kring simulatorn pågår ständigt för att allt bättre anpassa den till användarnas behov, och under 2016 har bland annat en simulatorkomponent som simulerar centrala motparters verksamhet tagits fram.

Betalsystemtjänster

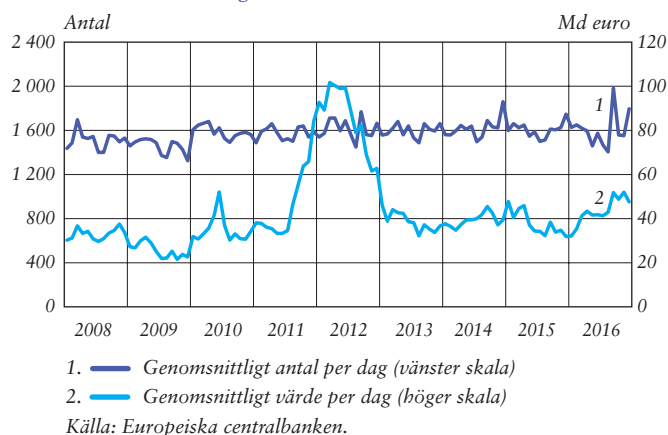
Finlands Bank tillhandahåller betalsystemtjänster för bankerna via delsystemet TARGET2-Suomen Pankki. TARGET2-systemet, som ägs och drivs av Eurosystemet, fungerade 2016 överlag tillförlitligt.

Det sammanlagda värdet av de betalningar som under året registrerades i Finlands Banks delsystem ökade, men antalet låg på samma nivå som året innan. Dagligen registrerades i genomsnitt 1 600 betalningar i systemet. Det sammanlagda värdet av dessa betalningar uppgick till ca 43 miljarder euro (diagram 9). De utgör till sitt antal och värde 0,4 % respektive 2,3 % av samtliga betalningar som registrerades i TARGET2-systemet.

Vid årets slut hade Finlands Banks delsystem 23 direkta deltagare, varav tre var anslutna system. Hela TARGET2-systemet hade vid slutet av 2016 ca 1 000 direkta deltagare, och de hade anslutit sig till systemet via 25 centralbankers delsystem.

Finlands Bank använder därtill ett eget system för säkerhetshantering (BoF-CMS-

Diagram 9.
TARGET-betalningar i TARGET2-Suomen Pankki



Cola) för att tillhandahålla säkerhetskhanteringstjänster för sina kunder. Systemet fungerade under 2016 tillförlitligt och hanterade säkerheter till ett genomsnittligt värde av 18 miljarder euro. Användningen av systemet har bidragit till digitaliseringen genom att olika funktioner, bland annat rapportering och arkivering, automatiserats.

Finlands Bank anslöt sig i september 2016 till den europeiska plattformen för avveckling av värdepapperstransaktioner (TARGET2-Securities, T2S) och började samtidigt erbjuda likviditetshanteringstjänster till de första av sina kunder som övergått till T2S-plattformen. Antalet banker

som använder T2S-avvecklingsplattformen genom Finlands Banks förmedling kommer att öka under följande migrationsvågor. Inom ramen för sitt eget T2S-projekt fortsatte Finlands Bank att i nära samarbete med kunderna och Euroclear Finland funktionstesta systemet och utbilda kunderna för att säkerställa en lyckad T2S-migration.

Finlands Bank främjade under 2016 dialogen med marknaden i såväl nationella användargrupper som under bilaterala träffar, förmedlade kontakten till ECB och deltog aktivt i arbetet i kommittéer och arbetsgrupper. Utöver T2S-förberedelserna inriktades arbetet särskilt på att utveckla betal-systemtjänster för framtiden.

Professor Bengt Holmström tilldelades Nobelpriset i ekonomi som första finländare. Holmström är en aktiv debattör och har också föreläst på Myntmuseet.



Foto: Peter Mickelsson.

Betalningar i brytningstid

Digitaliseringen skapar möjligheter och omformar rådande praxis inom olika sektorer av ekonomin. De nya rutiner som uppstår i digitaliseringens spår får också återverkningar i betalningsvärlden.

Lätta, snabba och bekväma kortbetalningar har under de senaste tio åren trängt undan användningen av kontanter framför allt i dagligvaruhandeln. En tillfällig minskning av konsumenternas kortbetalningar upplevdes endast 2009, då finanskrisen fick konsumtionen att rasa (diagram).

Kortbetalningarnas popularitet förklaras framför allt av den tekniska utvecklingen, men också den försämrade tillgången på kontanter har bidragit till ökningen av kortbetalningar. De undervecklade kortbetalningskvittona har förpassats till historien, PIN-kodverifieringarna och betalterminalerna i handeln har blivit snabbare och kontaktlösa betalningar breder ut sig med fart. Samtidigt har antalet uttagsautomater minskat. Mobila betalningssätt väntas bli allt vanligare i Finland redan under de närmaste åren i takt med att nya tjänster lanseras på marknaden.

Det har alltid varit viktigt med så störningsfria, smidiga och säkra betalningar som möjligt. Dessa är också ledande principer för utvecklingen av nya betalningslösningar. Bankernas nya mobila betalningslösningar kan också användas för betalningar mellan privatpersoner. Den ökade näthandeln har skapat ett behov av säker identifiering, inklusive biometrisk identifiering. Betaltjänstleverantörernas mål har dessutom varit att sänka enhetskostnaderna för betalningarna.

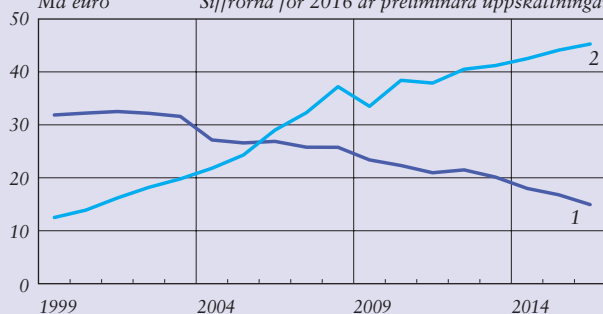
Konsumenterna och handeln har behov av att hålla sina finanser och betalningar under kontroll med elektronisk bokföring och analysera dem grundligare. Handeln vill också erbjuda allt smidigare tjänster. Handel och betalningar får en personligare framtoning. Kombinationer av tjänster och betalningar erbjuder nya möjligheter till smidigare betalningar och nya tjänster.

De nya tjänsterna bidrar också till att minska kontantbehovet. I takt med att näthandelns andel ökar, minskar andelen sådana konsumtionsposter i hushållens konsumtionsutgifter som vanligen betalas kontant. En allt större del av de regelbundna betalningarna sköts automatiskt via elektroniska system. Utöver tjänsterna kan en betydande del av själva dagligvaruhandeln gå över till elektroniska beställnings-, leverans- och betalningssystem. Målet är också att elektroniska betalningar redan i en nära framtid överförs mellan banker och konton på några sekunder. Dessutom undersöker flera aktörer tillämpningen av bland annat blockkedjeteknik på nya betalningslösningar. Det är högst antagligt att digitaliseringen av betalningar kommer att ta allt snabbare steg.

Diagram.

Kontant- och kortbetalningar i Finland*

Md euro Siffrorna för 2016 är preliminära uppskattningar



1. — Kontantbetalningar, beräknad årssumma
 2. — Värde av kortbetalningar i euro exkl. handelskort
- * Andelen kontantbetalningar bygger på en uppskattning av distributionskanaler och hushållens konsumtion, eftersom heltäckande statistik över alla kontantbetalningar och återcirkuleringen av kontanter saknas.

Källor: Finansbranschens Centralförbund och Finlands Bank.

Tillgångsförvaltning

Finlands Bank förvaltar tillgångar till ett värde av totalt 19 082 miljoner euro. De förvaltade tillgångarna består av Finlands Banks finansiella tillgångar, en del av Europeiska centralbankens (ECB) valutareserv och tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond. Vid slutet av 2016 uppgick värdet av Finlands Banks finansiella tillgångar till 17 382 miljoner euro, andelen av ECB:s valutareserv till 1 087 miljoner euro och pensionsfonden till 613 miljoner euro.

Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning

Finlands Banks finansiella tillgångar består av valutareserven, finansiella tillgångar i euro, guld och aktietillgångar. Valutareserven innehåller räntebärande värdepapper i utländsk valuta och särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) i Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF) (tabell 2).

Direktionen fattar beslut om storleken på Finlands Banks finansiella tillgångar i enlighet med det ömsesidiga avtalet om finansiella nettotillgångar (Agreement on Net Financial Assets, ANFA) mellan centralbankerna i Eurosystemet. Avtalet reglerar och begränsar sådana investeringar som de nationella centralbankerna gör i hanteringen av sina nationella uppgifter. Direktionen ändrade inte på storleken av de finansiella tillgångarna under 2016.

Finlands Banks finansiella nettotillgångar uppgick vid slutet av 2016 till 7,8 miljarder euro. Dessa tillgångar beräknas genom att icke rent penningpolitiska skuldposter under passiva i balansräkningen dras av från icke rent penningpolitiska tillgångsposter under aktiva.

Mål för och avkastning på investeringsverksamheten

Finlands Bank investerar sina tillgångar på den internationella finansmarknaden (se valutafördelningen av de finansiella tillgångarna, tabell 3). Målet för investeringsverksamheten är att uppfylla de krav på likvida, säkra och avkastande tillgångar som ställs på centralbanken. Genom sin investeringsverksamhet säkrar Finlands Bank värdet på sina finansiella tillgångar och sin

Tabell 2.

Sammansättning av Finlands Banks finansiella tillgångar

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro
Guld	1 731	1 534
Valutareserv	6 554	6 193
Fordringar på IMF (SDR)	532	381
Portfölj av räntebärande värdepapper i utländsk valuta*	6 022	5 812
Finansiella tillgångar i euro	8 807	9 023
Aktieportfölj	290	132
Summa	17 382	16 883

*Likviditetsportföljen redovisades 2015 ännu som en separat post, men ingår här i portföljen av räntebärande värdepapper i utländsk valuta.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Valutafördelning av Finlands Banks finansiella tillgångar

Valuta	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro
Euro (EUR)	9 097	9 156
Amerikanska dollar (USD)	4 731	4 487
Brittiska pund (GBP)	798	880
Japanska yen (JPY)	492	445
Guld (XAU)	1 731	1 534
SDR	532	381
Summa finansiella tillgångar	17 382	16 883

Aktieportföljen ingår i europosten.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Avkastning på Finlands Banks finansiella tillgångar* 2016 och 2015

	2016 %	2016 Mn euro	2015 %	2015 Mn euro
Ränteavkastning	0,47	68,8	0,39	57,5
Växelkursförändring	0,35	55,0	3,83	551,2
Aktieavkastning	10,63	28,9	10,81	2,1
Summa	1,02	152,7	4,25	610,9

* Exkl. guld och särskilda dragningsrätter.

Källa: Finlands Bank.

förmåga att vid behov stödja likviditeten i banksystemet. De strikta risklimiter som fastställts för investeringsverksamheten garanterar en säker investering av de finansiella tillgångarna.

Den redovisade sammansättningen av de finansiella tillgångarna förenklades 2016 genom att likviditetsportföljen sammanslogs med portföljen av räntebärande värdepapper. De finansiella tillgångarnas likviditet garanteras genom minimibelopp för amerikanska och tyska statsobligationer, som säkerställer Finlands Banks förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla omständigheter. Aktieportföljen utökades planenligt under 2016 med iakttagande av försiktighet och inom ramen för centralbankens mandat.

Finlands Banks finansiella tillgångar gav 2016 en total avkastning på 1,02 %, dvs. ca 152,7 miljoner euro. Den totala avkastningen fördelar sig på ränte- och aktieavkastning och omvärderingar på grund av växelkursförändringar (tabell 4). Den låga räntenivån återspeglas i ränteavkastningen, som 2016 uppvisade ett positivt utfall på 68,8 miljoner euro. Avkastningen på aktieinvesteringar uppgick 2016 till 28,9 miljoner euro till följd av utdelningar och värdeökning. Omvärderingarna på grund av växelkursförändringar visade 2016 ett positivt utfall på 55,0 miljoner euro. Förstärkningen av den amerikanska dollarn (+3,3 %) och den japanska yenen (+6,2 %) kompenenserade för omvärderingarna till följd av försvagningen av det brittiska pundet (-14,3 %).

Ett strategiskt allokeringsmål och en genomsnittlig löptid har fastställts för inves-

teringen av de räntebärande finansiella tillgångarna. Inom investeringsverksamheten kan avvikelser göras från den strategiska allokeringen och genomsnittliga löptiden genom aktiv förvaltning inom det tillåtna handlingsutrymmet och i enlighet med strikta risklimiter. Avkastningen på investeringsportföljerna jämförs med offentliga index som skräddarsytt för centralbanksverksamhet. Investeringarna gav 2016 en avkastning på 0,11 %, dvs. en meravkastning på 14 miljoner euro över index. Det 3-åriga glidande medelvärdet för meravkastningen var 0,07 %.

Löptiden för investeringar i amerikanska dollar förlängdes

Finlands Banks portfölj av räntebärande värdepapper består av statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer, företagsobligationer och kassatillgångar (tabell 5). Vid slutet av 2016 var den genomsnittliga löptiden för de räntebärande tillgångarna 2½ år för investeringar i amerikanska dollar, 2 år för investeringar i brittiska pund, 1½ år för investeringar i euro och 1 år för investeringar i japanska yen. Jämfört med föregående år var löptiden densamma med undantag för investeringar i amerikanska dollar, vars löptid förlängdes med ½ år.

Andelen av ECB:s valutareserv förvaltas i samarbete med Estlands centralbank

Europeiska centralbankens valutareserv förvaltas av de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras andelar i kapitalfördelningsnyckeln. I förvaltningen av ECB:s valutareserv accentueras säkerhets- och likviditetsaspekter, eftersom det primära syftet med reserven är att garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutainterventioner.

Finlands Bank förvaltar en del av ECB:s valutareserv i samarbete med Estlands centralbank. Värdet på den andel av valutareserven i amerikanska dollar som består av Finlands och Estlands sammanslagna andelar uppgick vid slutet av 2016 till ca 1 087 miljoner euro. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i ECB:s årsrapport.

Förvaltningen av tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond oförändrad

Syftet med Finlands Banks pensionsfond är att förvalta tillgångarna för täckning av Fin-

Tabell 5.

Allokering av Finlands Banks portfölj av räntebärande värdepapper vid slutet av 2016

Portfölj av räntebärande värdepapper	Allokering (%)
Statsobligationer	55,6
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	21,3
Säkerställda obligationer	7,7
Företagsobligationer	8,0
Kassatillgångar	7,4
Summa	100

Källa: Finlands Bank.

lands Banks pensionsåtaganden enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens finansiella tillgångar.

Värdet av pensionsfondens tillgångar uppgick den 31 december 2016 till 613 miljoner euro och pensionsåtagandet till 564 miljoner euro. Tillgångarna gav 2016 en total avkastning på 3,3 %. Mer information om pensionsfondens investeringsverksamhet finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Risker och riskhantering i investeringsverksamheten

I investeringen av sina finansiella tillgångar exponeras Finlands Bank för marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risker. I marknadsriskerna ingår valutakursrisk, ränterisk och volatilitetsrisk i guldpriset och aktiekurserna. Närmare definitioner av riskerna och ytterligare information om riskhanteringen finns under rubriken Noter om riskhanteringen (s. 89–92). De totala riskerna i Finlands Banks balansräkning beskrivs på sidorna 55–57.

Valutareserven medför exponering för valutakursrisk

Valutakursrisken var 2016 alltjämt den största risken i Finlands Banks investeringsverksamhet i likhet med tidigare år. Det förklaras av den valutareserv som Finlands Bank upprätthåller för att kunna sköta sina centralbanksuppgifter. Valutareserven består av särskilda dragningsrätter (SDR) i IMF och investeringar i amerikanska dollar, brittiska pund och japanska yen.

I regel skyddar Finlands Bank inte sina investeringar och fordringar i utländsk valuta mot valutakursrisk. Under tidigare år har banken dock garderat sig mot valutakursrisken i de särskilda dragningsrätterna, men denna praxis övergavs i slutet av 2016. Målstorleken och valutfördelningen av valutareserven ses över i Finlands Bank vart tredje år. Senast skedde detta i början av 2016.

Måldurationen för ränteinvesteringar i amerikanska dollar höjdes

Finlands Banks egna finansiella tillgångar investeras huvudsakligen i räntebärande instrument och ränterisken i dem hanteras genom spridning av investeringarna på flera

obligationer med olika löptid. Som mätare i hanteringen av ränterisk använder sig Finlands Bank främst av s.k. modifierad duration (se Definitioner och begrepp, s. 92).

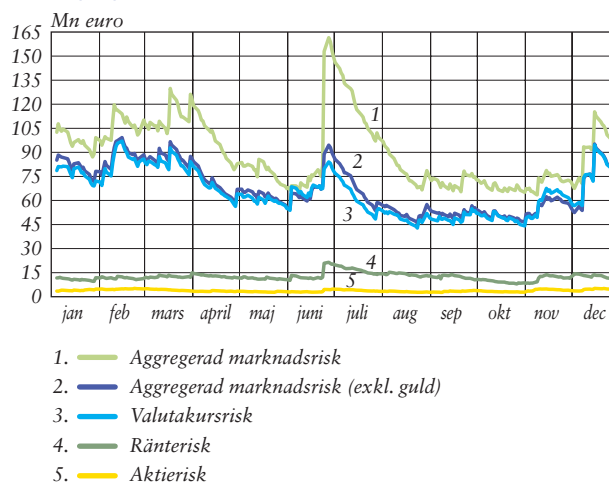
Måldurationerna för Finlands Banks tillgångar i räntebärande värdepapper fastställs i regel valutavis en gång per år och 2016 fattades beslutet att höja måldurationen något för ränteinvesteringar i amerikanska dollar. Vid slutet av året var den modifierade durationen för Finlands Banks alla ränteinvesteringar ca 1,8, då den vid slutet av 2015 hade varit ca 1,7.

Ränterisken mäts också dagligen med hjälp av VaR-värdet (se Definitioner och begrepp, s. 92). På basis av VaR-värdet begränsas dessutom ränterisken i portföljen av räntebärande instrument i relation till ett jämförelseindex.

Den aggregerade marknadsrisken i bankens egna finansiella tillgångar minskade något

Dagligen beräknas inte bara ett VaR-värde för ränterisken utan också för den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken och aktierisken. Värdet av den aggregerade marknadsrisken var vid slutet av året litet lägre än vid slutet av 2015 (diagram 10). Aktieinvesteringarna ökade från föregående år. Aktieinvesteringarna genomförs som indirekta investeringar via aktiefonder. Inves-

Diagram 10. VaR-värden för marknadsrisk i Finlands Banks finansiella tillgångar 2016*



* Med en dags horisont och en konfidensgrad på 99 %.

Källa: Finlands Bank.

teringarna fördelas på flera marknader och företag, vilket minskar risken.

Inga väsentliga förändringar i vare sig kredit- eller likviditetsrisker eller operativa risker eller i hanteringen av dem

Också den aggregerade kreditrisken i investeringarna mäts och övervakas med hjälp av en separat VaR-modell för kreditrisk. Kreditrisken i investeringarna hanteras dessutom genom spridning av investeringarna på flera emittenter och motparter enligt fastställda limiter.

För att säkerställa att emittenter och motparter har tillräckligt god kreditvärdighet har kriterier uppställts för emittenter av de värdepapper som banken investerar i och för de motparter som anlitas. I kreditvärderingen utnyttjas bland annat offentliga kreditbetyg från kreditvärderingsinstitutet och marknadsbaserade indikatorer.

Likviditetsrisken hanteras genom att bankens andel av enskilda emissioner eller av en emittents totala skulder begränsas. Dessutom begränsas längden av löptiden för vissa instrument liksom även värdepapperslån och blankning.

Även om likviditetsportfölj som separat begrepp övergavs 2016 i hanteringen av bankens egna finansiella tillgångar, tas alltså jämt hänsyn till investeringsinstrumentens egenskaper. En betydande del av tillgångarna är fortfarande placerade i instrument som kan avyttras med kort varsel och till låga kostnader.

Av de operativa riskerna övervakas bland annat person- och IT-riskerna. Dessa hanteras till exempel med hjälp av regelbundet testade och tillräckliga reservsystem och tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser och arbetsinstruktioner.

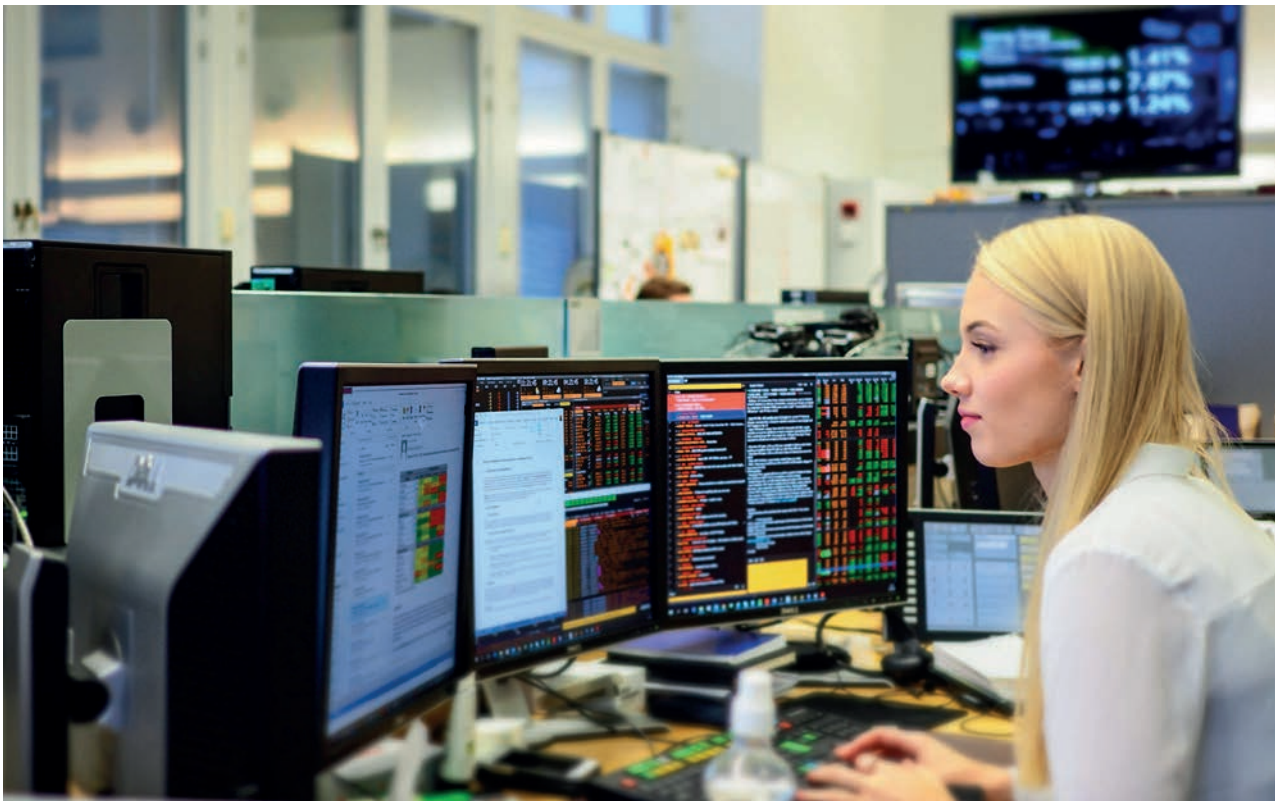


Foto: Peter Mickelsson.

Sedlar och mynt

Finlands Bank sörjer för att finländarna har tillgång till kontanter i euro. För detta ändamål anlitar centralbanken i praktiken de professionella kontantförsörjningsparternas, såsom automatbolagens, bankernas, handelns och värdetransportföretagens, distributionskanaler. I Finland, i likhet med i andra euroländer, distribueras merparten av eurosedlarna till allmänheten via uttagsautomater. Den största delen av sedlarna och mynten återcirkuleras från handeln till centralbanken, efter insamling, sortering och transport av värdetransportföretagen. Finlands Bank gör en äkthets- och kvalitetskontroll av de återcirkulerade eurosedlarna och tar samtidigt uttjänta sedlar ur bruk och byter ut dem mot nya.

Finlands Banks sedelutgivning fortsatte att hålla en högre takt än den allmänna ekonomiska tillväxten och den privata konsumtionsutvecklingen (diagram 11). Beställningarna på 50-eurosedlar hade sedan 2015 ökat snabbare än beställningarna på andra sedlar och samma trend fortsatte 2016. Kontantutgivningen förefaller allt kraftigare att spegla behovet av kontanter för utlandsbruk, medan användningen av kontanter som betalningsmedel sakta minskar i Finland. Enligt en uppskattning som bygger på Statistikcentralens finansräkenskaper har nästan hälften av de sedlar och mynt som getts ut i Finland förts ut ur landet (diagram 12).

Tillgången på kontanter fortsatte att minska

Stater eller centralbanker har alltid gett ut sedlar och mynt uttryckligen för att underlätta betalningar och bidra till framtida ekonomisk köpkraft med hjälp av kontanta besparingar. Som fysiskt betalningsmedel i detaljhandeln lämpar sig kontanter främst vid direkta möten mellan köpare och säljare, i betalautomater, för person till person-betalningar och för inkomstöverföringar. Användningen av kontanter minskar i takt med att de elektroniska betalningsmedlen utvecklas och näthandeln breder ut sig.

Kontantanvändningen minskar likaså på grund av den försämrade tillgången till kontanter via centrala distributionskanaler. Därtill har möjligheterna att använda kontanter minskat under senare tid på grund av begränsningar i användningen av kontanter för betalning av offentliga avgifter, såsom avgifter i parkeringsautomater, biblioteksböter, skattebetalningar och biljetter i kollektivtrafiken.

Automatia, som svarar för uttagsautomaterna, inledde 2015 ett omfattande utbyte av uttagsautomater mot insättnings-

Diagram 11.
Utelöpande sedlar och ekonomisk aktivitet

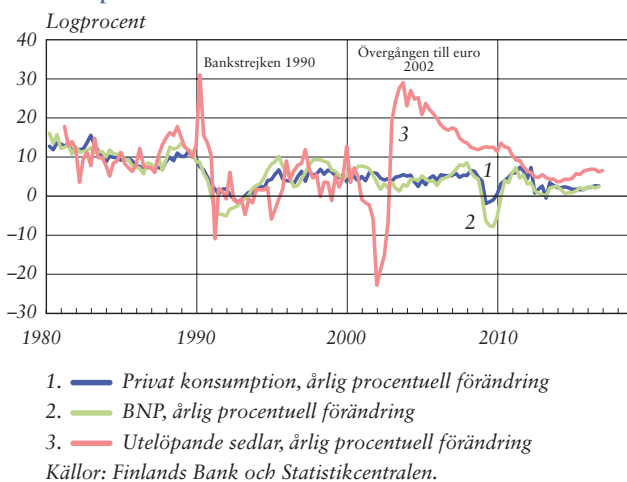
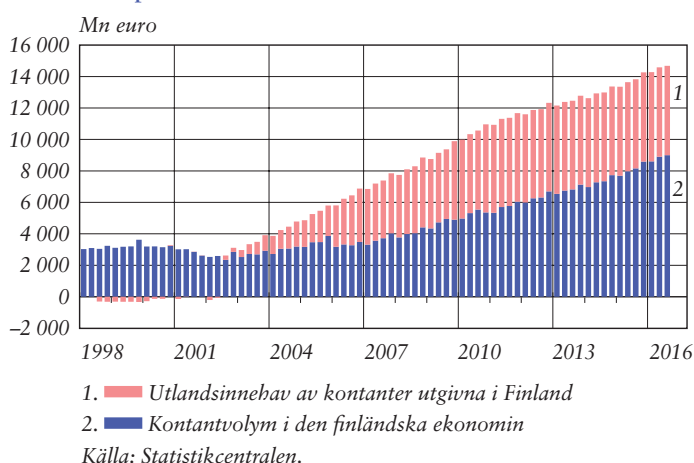


Diagram 12.
Utelöpande kontanter och utförelse av kontanter



och uttagsautomater, s.k. TalletusOtto-automater. I samband med detta minskade bankautomaterna med 117. Under 2016 togs ytterligare 87 Otto-uttagsautomater ur bruk. Automatiernas ambition är att hålla antalet transaktioner per automat tillräckligt stort av effektivitets- och lönsamhets-skäl. Antalet uttag per automat uppgick 2016 till drygt 7 400 per månad.

Ett flertal finländska inlåningsbanker meddelade 2016 att de inför en månadsavgift för kunder vars automatuttag överstiger ett visst antal. Avgiften ska täcka bankernas kostnader för kontantuttagen men också minska det totala antalet kontantuttag, då bankerna måste betala automatbolagen en uttagsavgift per transaktion för automatuttag. Delvis till följd av dessa avgifter har det genomsnittliga uttagsbeloppet redan stigit till över 105 euro.

Utgivningen av 500-eurosedlar upphör

Flera euroländer har redan begränsat användningen av stora kontantsummor för att försvåra den försäljning utanför bokföringen som sker vid skattefusk. I den internationella penningpolitiska debatten har existensen av kontanter till nollränta också betraktats som ett hinder för negativa styrrentor.

Den offentliga debatten om stora eurosedlars påstådda samband med grå ekonomi, droghandel och finansiering av terrorism antog i början av 2016 sådana proportioner att ECB-rådet i maj 2016 besluta-

de upphöra med tillverkningen av den största eurosedeln, 500-eurosedeln, och ta bort den från den nya sedelserien.

Sedelkommittén fick i uppdrag att inleda förberedelser för att omsätta beslutet i praktiken. Efter utgivningen av de största sedelvalörerna i den nya Europaserien, 100- och 200-eurosedlarna, tas 500-eurosedlarna ur omlopp för gott när de återlämnas till centralbanken. Samtidigt betonades dock att centralbankerna kommer att lösa in sedlarna för evigt.

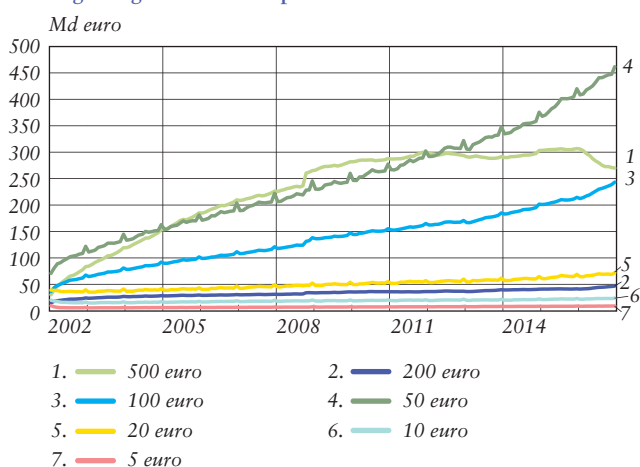
Beslutet att sluta ge ut 500-eurosedlar i slutet av 2018 återspeglades redan i början av 2016 i euroområdet sedelstock: 500-eurosedlar började återlämnas och ersättas med 100-, 50- och 200-eurosedlar (diagram 13). Det totala värdet av eurosedelstocken har inte minskat, trots att 500-eurosedlarnas andel av sedelstockens totala värde redan hade sjunkit till 24 % vid slutet av 2016.

Utbytet av 20-eurosedeln framskred

Den i storleksordningen tredje sedeln i Europaserien, 20-eurosedeln, sattes i omlopp i slutet av november 2015. Tidigare hade det i samband med utbytet av 5- och 10-eurosedlarna konstaterats att den faktiska utestående volymen i Finland av dessa små sedelvalörer uppenbarligen utgör högst hälften av Finlands Banks hela sedelutgivning. Det har kommit som en överraskning med tanke på att mindre sedlar i praktiken inte tillhandahållits via automater och huvudsakligen används som växelpengar i likhet med mynt. Man har därför utgått från att de inte följer med i plånboken till andra euroländer. Förråden av 5- och 10-eurosedlar i den gamla serien är redan praktiskt taget uttömda, och återlämningarna av sedlar i den gamla serien har saktat av och är mycket få.

Nya 20-eurosedlar sattes i omlopp i stora mängder under de första månaderna för att kontantanvändarna skulle vänja sig vid den nya sedeln. Under senare månader har åter större mängder sedlar i den gamla serien satts i omlopp för att få slut på förråden. Utbytet av 20-eurosedeln har därför tills vidare gått ganska långsamt överlag, men tog fart redan i slutet av 2016, då Finlands Banks förråd av sedlar i den gamla serien tog slut (diagram 14).

Diagram 13.
Utgivning av eurosedlar per valör i euroområdet



Källa: Europeiska centralbanken.

Sedelsorteringsmaskinerna uppgraderas

Finlands Bank sörjer för de utelöpande sedlarnas kvalitet. Vid centralbankens sortering genomgår sedlarna en maskinell äkthets- och kvalitetsgranskning. Kvalitetsgranskningen går ut på att till exempel smuts, revor, veck, fläckar och slitage på sedlarna kontrolleras. Sedlar i gott skick återcirkuleras och uttjanta sedlar förstörs.

I januari 2016 godkände Finlands Banks direktion en anbudsinfordran för upphandling av nya sorteringsmaskiner. De nya sorteringsmaskinerna ska ersätta de gamla De la Rue CPS 1800-maskinerna, som redan började närma sig slutet av sin livslängd och var föråldrade till sin teknik. Ordern gick till tyska Giesecke & Devrient, som för närvarande är marknadsledande i Europa inom sorteringsmaskiner för centralbanker. Upphandlings- och servicekontrakt för två BPS M7-maskiner under-tecknades i september 2016 och maskinerna kommer att driftsättas i början av april 2017. Sorteringsmaskinernas hanteringskapacitet är hela 33 sedlar per sekund.

Sedelförfalskningarna ökade

I Finland har spridningen av sedelförfalskningar tidigare varit vanligare under sommarmånaderna. Det har varit lättare för utländska aktörer att sprida förfalskningar bland annat under sommarens stora publik-evenemang, där det finns stora kontant-mängder i omlopp.

Förfalskade 10-eurosedlar i den nya serien spreds särskilt i början av 2016, medan falska 50-eurosedlar påträffades i slutet av våren. För ovanlighetens skull minskade antalet påträffade förfalskningar denna gång i juni–juli, men ökade igen på nytt i slutet av året (diagram 15).

Sedelförfalskningarna ökade från året förut och nådde rekordantalet 2 171 i euros historia. Nästan hälften av dem förklaras av en enskild upptäckt av förfalskade 500-eurosedlar i privathandeln i december 2016. Jämfört med situationen i andra euroländer är den påträffade mängden förfalskningar i Finland dock ännu en av de minsta.

Diagram 14.
Utbyte av 20-eurosedeln i Finland

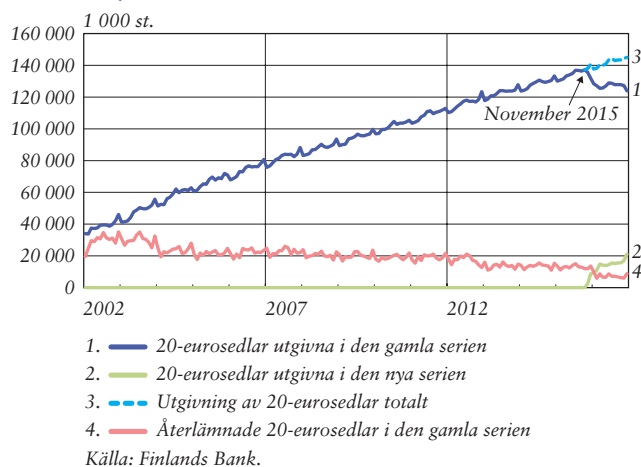
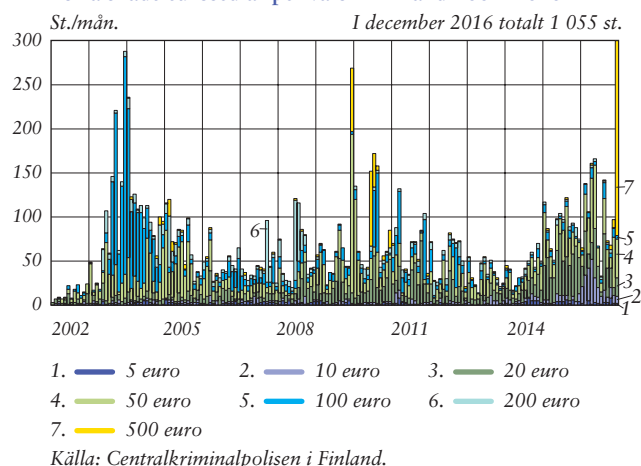


Diagram 15.
Förfalskade eurosedlar per valör i Finland 2002–2016



Övrig verksamhet

Forskning

Den ekonomiska forskningen stöder Finlands Banks penningpolitiska beredning, utvecklingen av bankens verksamhet och bankens externa inflytande. Målet är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för centralbanken viktiga forskningsområden. På så sätt kan Finlands Bank bidra till debatten om den monetära politiken och den finansiella utvecklingen både i Finland och internationellt. Forskningsenhetens betydelse för Finlands Banks policyarbete var fortfarande betydande 2016. Policyarbetet, inklusive arbetet i Eurosystemets arbetsgrupper, stödde målen att öka ekonomiforskarnas synlighet som offentliga experter.

Effekter av demografiska förändringar och invandringen centrala forskningsteman

Viktiga teman i den ekonomiska forskningen och frågor som sysselsatt det internationella forskarsamfundet 2016 var de makroekonomiska effekterna av de demografiska förändringarna och den massiva invandringen, inklusive deras konsekvenser för hållbara offentliga finanser, effekterna av den utdragna lågränteperioden på den förväntade och realiserade inflationen och på priserna på tillgångsposter samt framtida penningpolitiska utmaningar och regimer.

Frågor om den ojämna fördelningen av inkomster och förmögenhet intar nu en synnerligen central plats inom den makroekonomiska forskningen. Av statistiken framgår tydligt att skillnaderna i inkomster särskilt i den högsta inkomstklassen har ökat kraftigt i vissa länder, t.ex. USA, under de senaste drygt 30 åren. Också i Finland har inkomst- och förmögenhetsskillnaderna vidgats.

Det finns dock skillnader mellan länderna. I Frankrike och Japan har motsvarande inkomstskillnader ökat endast en aning. Det internationella forskarsamfundet intresserar sig särskilt för vilka ekonomiska faktorer som kunde förklara den divergerande utvecklingen mellan länderna. Företagarverksamheten verkar i detta avseende vara en betydande, kanske rent av central, faktor.

European Summer Symposium in International Macroeconomics hölls för första gången i Finland

Finlands Bank var 2016 medarrangör i internationella vetenskapliga sammankomster kring teman som rör dess egen forskningsverksamhet. Banken stod i maj värd för en fyra dagars konferens under temat "European Summer Symposium in International Macroeconomics", som har blivit ett varumärke för Londoninstitutet Centre for Economic Policy Research. Konferensen arrangeras vartannat år i Tarragona i Spanien och vartannat år utanför Spanien. Det är en mycket kvalitativ konferens med hög internationell profil.

I juni stod Finlands Bank värd för ett endagsmöte i Helsingfors under temat "Going Cashless", under vilket det fördes en livlig diskussion om alternativa sätt att avskaffa den nedre gränsen för nominella räntor. Ett av alternativen är att avstå från kontanter. I augusti deltog banken för sjätte gången i det årliga internationella seminarieriet "Risk, Financial Stability and Banking", som arrangerades i São Paulo av Banco Central do Brasil. Av de undersökningar som presenterades under seminarieriet publiceras de mest intressanta i en specialutgåva av Journal of Financial Stability.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT) fokuserar främst på tillämpad forskning med tonvikt på monetära och valutapolitiska frågor och finanssystemens funktion. Primära mål-länder är Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material.

Samverkan mellan forskning, analys och prognosarbete bildar grunden för BOFITs expertis. År 2016 hade det gått 25 år sedan forskningsinstitutet grundades.

Under året fortsatte forskningsinstitutet att ge ut sin populära veckoöversikt på finska och engelska. Veckoöversikten har omkring 1 800 prenumeranter världen över. Vidare ordnades informationsinslag om aktuella teman i Rysslands och Kinas ekonomier. Informationsinslagen på finska om Ryssland och Kina har varit populära, och de har en stor publik särskilt på nätet, där direktutsändningar visas.

Finanscykeln förklarar långtidseffekter av penningpolitiken

I Finlands Banks serie av diskussionsunderlag gavs drygt 30 rapporter ut under 2016. I projekt med fokus på makroekonomisk analys undersöktes bland annat de ekonomiska aktörernas förväntningar, nolltillväxten och finanspolitiken, penningpolitiken och finanscykeln under förhållanden med extremt låga räntor samt samverkan mellan penningpolitiken och makrotillsynen i stabiliseringen av ekonomin.

Resultaten visar att ekonomin kan drabbas av en långsiktig deflatorisk nolltillväxt, om de rådande förväntningarna är tillräckligt pessimistiska. Enligt de senaste bedömningarna som räknats fram med alternativa metoder är nivån på den naturliga realräntan i USA högre än vad tidigare bedömningar ger vid handen. Enligt resultaten har penningpolitiken en långsiktig effekt på produktionen och realräntorna också via finanscykeln. Dessutom visar resultaten att penningpolitiken inte ensam kan jämna ut konjunkturerna, om finansmarknadens effektivitet försvagas av en friktion som beror på incitamentsproblem. En separat makrotillsyn kan då visa sig vara till nytta, särskilt i sådana fall då banksektorn själv är källa till störningen.

Makroekonomiska analyser utfördes också för att undersöka informationsvärdet av ECB:s enkätundersökning om inflationen, den offentliga finansieringen av banker och produktionsföretag under kristider och sambandet mellan befolkningens åldersstruktur och inflationen. Resultaten visar stor variation mellan de enskilda enkätsvaren och inflationsutsikterna i euroområdet måste därför också undersökas på mikro-nivå. Kreditmarknaden kan vara särskilt

sårbar för faktorer som påverkar bankernas kapital, om bankerna har mindre kapital än företagen. Positiva bufferteffekter kan då uppnås med offentlig finansiering, om den offentliga sektorn tar ansvar för en del av eventuella kreditförluster. Offentlig finansiering kan ha negativa incitaments effekter. Empiriska analyser pekar dessutom på ett förbluffande samband mellan den långsiktiga inflationstakten och befolkningens åldersstruktur: unga och gamla årskullar har en inflationshöjande effekt.

I andra forskningsprojekt inom banken undersöktes bland annat statistiska förutsägelser av finanskriser, skuggräntemodeller med tidsvarierande nedre räntegränser, bankunders omställningskostnader och finansiell stabilitet. Metoder som bygger på s.k. enhetsrotttester har länge använts för identifiering av bubblor i tillgångspriserna. Enligt nya resultat kan varningssignaler som identifierats i enskilda tidsserier kombineras för att ta fram en indikator, så att tidsserier av tätare observationer kan utnyttjas för att tidigarelägga signalen. Skuggräntemodellen visar i sin tur att en tidsvarierande nedre gräns för den nominella räntan lämpar sig bättre för euroområdet än en konstant nedre gräns. Variationen av den nedre räntegränsen förefaller att spegla inlåningsräntan i euroområdet och har således samband med penningpolitiken i området. De effekter som en hårdare konkurrens på inlåningsmarknaden får på sannolikheten för bankkonkurser beror enligt ny forskning i avgörande grad på om bankerna konkurrerar om existerande eller om nya kundförhållanden. Det förra rubbar, medan det senare stabiliserar bankmarknaden.

Forskningsinstitutets forskningsresultat publiceras först i institutets egen Discussion Paper-serie och senare i referentgranskade vetenskapliga tidskrifter. I serien utkom 20 diskussionsunderlag 2016. Dessutom publicerades 11 kortare rapporter i serien BOFIT Policy Brief. Utöver artiklar av institutets egna forskare publiceras också diskussionsunderlag i form av artiklar av institutets gästforskare och undersökningar som redovisats vid institutets seminarier och workshopar. Under 2016 tog Finlands Banks forskningsinstitut emot 28 gästforskare från 12 olika länder.

Samtidigt med Finlands Banks prognoser för den internationella ekonomin i mars och september publicerades forskningsinstitutets särskilda konjunkturprognoser för Ryssland och Kina för de närmaste åren. Det fortsatt kärva läget i Ryssland och återverkningarna av avmattningen i Kina har för sin del ökat efterfrågan på forskningsinstitutets analyser både i Finland och utanför landets gränser. Det har också medfört flera framträdanden inför en skiftande publik och en fortsatt stor mediebevakning av utvecklingen i Ryssland och Kina.

I november arrangerades i Finlandiahuset en 25-årsjubileumskonferens för BOFIT. Konferensen samlade ett stort antal deltagare med intresse för ekonomierna i Ryssland, Kina och andra länder. Huvudtalare på konferensen var Justin Yifu Lin (Peking University, tidigare chefsekonom på Världsbanken) och Gerárd Roland (University of California, Berkeley). Professor Lin uttalade sig i synnerligen optimistiska ordalag om den ekonomiska tillväxten i Kina, dock med förbehållet att den expansiva ekonomiska politiken inte ändras utan får fortsätta. Professor Roland analyserade för sin del vilka nationalekonomiska och ekonomisk-politiska lärdomar som bör dras av de regimskiften i Central- och Östeuropa som vi fått bevittna under de senaste 25 åren.

I september arrangerade BOFIT sin fjärde konferens om den ekonomiska utvecklingen i Kina. Medarrangör var City University of Hong Kong. Temat för konferensen var växelverkan mellan det finansiella systemet i Kina och världsekonomin. I takt med att utvecklingen mot en öppnare ekonomi fortsätter i Kina blir inverkan av den kinesiska finansmarknaden på den övriga världsekonomin allt större. Huvudtalare på konferensen var Kjetil Storesletten (Universitetet i

Oslo) och Michael Melvin (University of California, Santa Cruz). I oktober arrangerades i Moskva workshopen ”Banking in Emerging Markets: Challenges and Opportunities”. Medarrangör var det ryska universitetet Higher School of Economics.

Statistik

Finlands Bank svarar för sammanställningen av Finlands bidrag till den finansiella statistiken över euroområdet för Europeiska centralbanken (ECB). Lagstadgad statistik för Europeiska centralbanksystemet (ECBS) och internationella organisationer togs under 2016 fram i behövlig omfattning och enligt fastställda tidtabeller.

Eurosystemets största statistikprojekt under de närmaste åren är att upprätta en gemensam kreditdatabas. På Finlands Bank inleddes projektet 2016. Projektet utvecklar IT-system för rapportering av data till en nationell kreditdatabas och hantering av data i databasen. Systemen ska vara färdiga och i drift 2018.

I den första fasen omfattar den nya kreditdatabasen lån från kreditinstitut till företag och andra juridiska personer. Framöver utvidgas databasen eventuellt till att täcka även den finansiella tillsynens informationsbehov, lån till hushåll och lån beviljade av andra kreditgivare än kreditinstitut. I det nationella genomförandet har det regelbundna samarbetet med finanssektorn varit viktigt från första början och arbetet har utförts i en grupp till vilken alla intresserade kreditinstitut har kallats.

Under 2016 inleddes också två nya statistikrapporter till ECBS, av vilka den ena gäller försäkringsanstaltarnas balansräkningsuppgifter och den andra bankernas transaktioner på penningmarknaden. Kvartalsuppgifter om försäkringsanstaltarna rapporterades för första gången till ECB sommaren 2016. Datainsamlingen sammanfaller med datainsamlingen för solvensrapporteringen inom försäkringstillsynen (Solvens II), och samma rapportering fyller också Statistikcentralens behov avseende finansiella transaktionerna. Daglig rapportering av penningmarknadsstatistik inleddes i början av juli 2016. Statistiken omfattar realiserade finansiella transaktioner med och utan säkerhet och vissa derivattransaktioner.

Under 2016 förbereddes också en utvidgning av rapporteringen av statistik till

Detaljerad kreditdatabas stöder beslutsfattandet

I maj 2016 godkände ECB-rådet en förordning (ECB/2016/13) om inrättandet av en ny, harmoniserad och detaljerad kreditdatabas för hela euroområdet. I enlighet med förordningen börjar medlemsstaterna i euroområdet från och med september 2018 samla in data på kreditnivå om krediter och kreditrisker enligt harmoniserade definitioner och innehåll.

Den nya kreditdatabasen kommer att innehålla data om kreditinstitutens lån till juridiska (icke fysiska) personer, om tillhörande skydd och om motparter till lån eller skydd. Data ska samlas in enligt ett hundratal dataattribut i kreditdatabasen. I euroområdet har endast värdepappersdata tidigare samlats in på detaljnivå, medan uppgifter om andra balansräkningsposter har samlats in på ett allmännare plan. Den kreditdatabas som nu inrättas kan ses som inledningen till en ny era, då uppgifter på en allt mer detaljerad nivå kommer att samlas in i medlemsstaterna enligt samma principer.

Till stöd för beslutsfattande och analys

Många av EU:s medlemsländer har en lång tradition av att använda kreditregister – ofta i de nationella centralbankernas regi. Kreditregistrens innehåll varierar dock betydligt från land till land, och de insamlade uppgifterna är därför inte särskilt jämförbara mellan de olika länderna. Däremot har t.ex. centralbankerna i de nordiska länderna inte upprätthållit några register eller databaser över krediter eller låntagare. Den nya kreditdatabasen för hela euroområdet bildar en uppsättning data som samlats in enligt samma principer och med samma utgångslägen och som kan utnyttjas i euroområdets beslutsfattande jämsides med statistik som redan samlas in.

Den detaljerade kreditdatabasen kan utnyttjas bland annat för övervakning av gränsöverskridande risker, analys av följder av penningpolitiska transaktioner, riskhantering, övervakning av den finansiella stabiliteten, makrotillsynspolitik och forskning. Uppgifterna kan vidare utnyttjas inom banktillsynen. Ett konkret exempel på de möjligheter som kreditdatabasen medför är

analys av små och medelstora företags krediter och skuldsättning: i euroområdet bygger små och medelstora företags externa finansiering i hög grad på banklån. Små och medelstora företag har stor betydelse för banksystemet i euroområdet, och möjligheter att analysera kreditgivningen mer ingående stöder följaktligen beslutsfattandet i euroområdet.

Efter den senaste finanskrisen ökade antalet oreglerade lån kraftigt i vissa euroländer. En harmoniserad kreditdatabas möjliggör en effektivare övervakning av oreglerade lån och ger bättre verktyg för analys av orsakerna till låneproblematiken. En noggrannare analys kan stödja beslutsfattandet i euroområdet, så att motsvarande händelseförlopp kan undvikas.

Kreditdatabas i Finlands Bank

Finlands Bank inlemmade 2010 bland annat Europeiska centralbankens rapporteringskrav på balansräknings- och ränteuppgifter från kreditinstitut, rapporteringskrav på värdepappersnivå och BIS datakrav i samma datainsamling. Kreditinstituten rapporterar sina skulder och tillgångar till Finlands Bank endast en gång, varefter Finlands Bank vidarebefordrar olika uppgifter till olika myndigheter enligt deras krav. När en och samma datainsamling används för rapportering av olika uppgifter säkerställs att statistiken blir konsekvent.

De allt mer detaljerade rapporteringskraven beträffande kreditdata kräver reformvilja i centralbankerna. I inrättandet av en analytisk kreditdatabas står Finlands Banks statistikenhet inför det största data-systemprojektet i enhetens historia. I det redan pågående s.k. LuoTi-projektet (från luottotieto=kreditdata) skapar Finlands Bank ett system för hantering av allt mer detaljerade data.

I det första steget införs uppgifter på kreditnivå i systemet. Statistikenhetens framtida mål är att införliva redan existerande datakrav i en ny systemhelhet, så att kreditinstitutens rapporteringsbördor förblir så liten som möjligt trots ökade rapporteringskrav.

ECBS om tilläggs pensionsfonder i försäkringssektorn. I sammanställningen av värdepappersstatistik fortsatte arbetet att införa rapportering av emissionsstatistiken på basis av plattformen för ECB:s centrala värdepappersregister.

Finlands Bank, Statistikcentralen och Statskontoret förberedde tillsammans Finlands anslutning till Internationella valutafondens (IMF) s.k. SDDS Plus-system. SDDS Plus är valutafondens utvidgade datastandard för ekonomisk och finansiell statistik, som omfattar flera nya datakategorier. De deltagande länderna förbinder sig att löpande publicera uppgifterna. Finland ansluter sig till systemet under första hälften av 2017.

Internationell verksamhet

Finlands Bank deltar i Europeiska centralbankssystemets beslutsfattande och arbete. Banken svarar också enligt lag för Finlands kontakter med Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF) och är aktieägare i Banken för internationell betalningsutjämning (Bank for International Settlements, BIS). Dessutom verkar Finlands Bank mångsidigt på många nordiska, europeiska och andra internationella forum.

Europeiska centralbankssystemet (ECBS)

ECB-rådet är Eurosystemets högsta beslutande organ. Det består av Europeiska centralbankens (ECB) sex direktionsmedlemmar och cheferna för de 19 euroländernas nationella centralbanker.

Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är medlem av ECB-rådet. Direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen var hans personliga suppleant. Erkki Liikanen är också medlem av ECB:s allmänna råd, som består av ECB:s ordförande och vice ordförande samt cheferna för de nationella centralbankerna i alla 28 EU-länder.

ECB-rådet sammanträder i Frankfurt i genomsnitt två gånger i månaden. Penningpolitiska sammanträden hålls med sex veckors mellanrum. Vid de övriga sammanträdena behandlas ECB:s och Eurosystemets andra uppdrag och ansvarsområden. ECB-rådet fattar också banktillsynsbeslut som gäller de betydande kreditinstituten i euroområdet. ECB-rådet höll 2016 ett sammanträde utanför Frankfurt. Det här sammanträdet ägde rum i Wien i Österrike.

Rådet höll också telekonferenser och fattade beslut genom skriftligt förfarande.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet i arbetets alla beredningsstadier. Finlands Bank hade minst en medlem i varje kommitté och i de flesta arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Chefdirektör Liikanen var ordförande för ECB:s revisionskommitté (Audit Committee), vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet. Direktionens vice ordförande Hakkarainen var ordförande för ECBS budgetkommitté (Budget Committee). Dessutom var Pentti Hakkarainen ordförande för forumet för analys av kostnader och avgifter för banktillsynen. Under 2016 hade 17 av bankens medarbetare tillfälliga expertbefattningar av olika längd vid ECB.

ECB-rådet och tillsynsmyndigheten (Supervisory Board), som bereder tillsynsbeslut om bankerna i euroområdet, höll under året fyra gemensamma sammanträden, under vilka makrotillsynsman diskuterades.

Internationella valutafonden

Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är Finlands representant i Internationella valutafondens styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ. Vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen var hans suppleant. Styrelsen höll 2016 sitt årsmöte i oktober i USA:s huvudstad Washington DC.

Valutafondens rådgivande internationella monetära och finansiella kommitté (International Monetary and Financial Committee, IMFC) sammanträdde i Washington DC i april och oktober. Vid båda sammanträdena diskuterades utsikterna för världsekonomin och utmaningarna för den ekonomiska politiken samt frågor rörande den finansiella stabiliteten. Under diskussionerna uttrycktes stöd för den tillväxtfrämjande ekonomiska politiken och betonades strukturreformernas betydelse. Den förändrade tillväxtstrukturen i den kinesiska ekonomin och dess effekter på den globala utvecklingen lyftes dessutom fram i flera inlägg. Det framhölls också att valutafondens finansiella resurser bör bevaras på nuvarande nivå.

Valutafonden har 189 medlemsländer, som representeras av en direktion med 24

medlemmar. Valutafondens verkställande direktör Christine Lagarde är direktionens ordförande, och hon utnämndes 2016 för en andra femårsperiod. De nordiska och baltiska länderna har en gemensam representation i direktionen. Valkretsen leddes 2016 av Sverige, under vars ledning Finlands Bank tillsammans med finansministeriet deltog i beredningen av gemensamma policyfrågor.

Den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) höll sammanträden i Danmark och Sverige för att bereda valkretsens policyfrågor inför IMFC-kommitténs vår- och höstmöten. Finlands Bank företrädde i NBMFC-kommittén av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen.

Den kvot- och representationsreform som förhandlades fram i valutafonden 2010 trädde i kraft i januari 2016. Förvaltningsreformen bidrog till att säkerställa en tillräcklig basfinansiering för valutafonden och ökade rösträtten för tillväxtekonomierna och utvecklingsländerna i fondens direktion. Den kinesiska valutan yuan lades till valutakorgen SDR (Special Drawing Rights, särskilda dragningsrätter) som en ny valuta i oktober 2016.

Banken för internationell betalningsutjämning

Finlands Banks chefsdirektör deltog i BIS regelbundna centralbankschefsmöten. På mötena diskuterades aktuella frågor inom världsekonomi och finansmarknad. Diskussioner fördes bland annat om marknadslikviditeten, makrotillsynspolitiken och utmaningarna i att stärka ekonomiernas motståndskraft och främja den ekonomiska tillväxten. Cybersäkerheten och klimatförändringens effekter på den finansiella stabiliteten lyftes också fram som viktiga fokusområden.

Finlands Bank var också representerad vid BIS ordinarie bolagsstämma i juni och extraordinarie bolagsstämma i november.

Nordiskt samarbete

Samarbetet mellan de nordiska centralbankerna var intensivt under året. Centralbankscheferna träffades på det nordiska centralbankschefsmötet i Danmark och diskuterade bland annat penningpolitiken i lågräntemiljö, bostadsmarknaden, utbudet

av kontanter och mynt och den förändring i Nordeas organisationsstruktur som kommer att träda i kraft 2017. Utöver den högsta ledningen träffade också Finlands Banks experter på olika områden experter från de övriga nordiska centralbankerna under årets lopp. Ett av de viktigaste initiativen var det arbete som gäller hanteringen av kriser i betydande banker med gränsöverskridande verksamhet.

De nordiska och baltiska centralbankerna och tillsynsmyndigheterna arrangerade sitt halvårsvis återkommande samarbetsforum (Nordic-Baltic Macroprudential Forum) i Stockholm i april och november. Under träffarna diskuterades finansiella frågor och makrotillsystemen.

Samarbete i Europeiska unionen

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Nämnden fokuserar på makrotillsyn av det finansiella systemet och finansmarknaden. Beslutande organ i systemrisknämnden är styrelsen. Chefdirektör Liikanen är röstberättigad medlem i styrelsen.

EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC) har till uppgift att förbereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomi- och finansministrar. Finlands Banks företrädare i kommittén 2016 var direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen, som deltog i kommitténs möten både i dess fullständiga sammansättning och i den s.k. rundabords-sammansättningen (Financial Stability Table).

Finlands Bank deltar också i samarbetet i EU:s kommitté för ekonomisk politik (Economic Policy Committee). Kommittén bereder principer för EU:s ekonomiska politik och strukturpolitiska ärenden. Statistikfrågor behandlas i Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics) och på det europeiska statistikforumet (European Statistical Forum). Dessutom medverkar Finlands Bank i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) och i Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) tillsynsstyrelse.

Övrigt internationellt samarbete

Finlands Banks utbildningssamarbete med den ryska centralbanken fortsatte under 2016 på expertnivå i form av två kurser på Finlands Bank.

Kommunikation

Kommunikationen bidrar till att uppfylla Finlands Banks [vision](#) och förmedlar information om penningpolitik, makrostabilitet, bankverksamhet och kontantförsörjning till centrala målgrupper. Genom en effektiv och riktad kommunikation ökas finländarnas kunskaper om centralbankens verksamhet.

Under 2016 fokuserades kommunikationen på ECB:s utökade program för tillgångsköp, Finlands Banks verkställande roll i programmet och analyser av effekterna av köpen. Dessutom informerade Finlands Bank om användningen av nya makrotillsynsverktyg. Som en del av den öppna kommunikationen började banken även lägga ut chefdirektörens månadsprogram på nätet.

Finlands Banks publikationswebbplats [eurojatalous.fi](#) etablerade sin ställning och samlade under året ca 86 100 besök av närmare 58 700 besökare. Utöver den regelbundet utkommande artikelsamlingen publicerades 51 blogginlägg och 25 analyserande artiklar på webbplatsen.

Kommunikationens genomslagskraft stärktes genom att bankens experter inspirerades till en större aktivitet i sociala medier. Kommunikationsenheten erbjöd medarbetarna utbildning och stöd i att påverka via sociala medier. Allt fler av bankens anställda uppträder nu i sociala medier i sin yrkesroll.

Den stora allmänheten betjänades också via telefonjour och per e-post. De flesta frågorna gällde räntor, valutakurser, statistik och sedlar. Telefonjouren anlätades ca 1200 gånger under året.

Kommunikationens största projekt under 2016 var uppdateringen av webbplatsen [suomenpankki.fi](#). Den omarbetade webbplatsen lanserades i slutet av januari 2017. I utvecklingsarbetet betonades särskilt fyra aspekter:

1. Webbplatsen är följsam, dvs. den anpassar sig smidigt till användarens skärmstorlek.
2. Webbplatsen har en struktur och ett innehåll som erbjuder användarna bästa möjliga service.
3. Webbplatsen är flexiblarare att underhålla och utveckla än tidigare.
4. Webbplatsen har ett modernt utseende och speglar bankens nuvarande visuella profil.

Intresset för Finlands Banks besökscentrum Myntmuseet var lika stort som föregående år och antalet besökare uppgick till nästan 14 000. Under året arrangerades 20 evenemang för allmänheten på museet. Utöver föreläsningar, prognospresentationer och historiska seminarier hölls en ny typ av ekonomisk-politiska diskussioner under ledning av rådgivaren till Finlands Banks direktion Antti Suvanto. Myntmuseet inbjöd också allmänheten till ett seminarium där professor i ekonomi vid Princetonuniversitetet Markus Brunnermeier berättade om sin bok *The Euro and the Battle of Ideas*.

På Myntmuseet öppnades den 10 maj en utställning om den ekonomiska depressionen på 1930-talet. Finalen i tävlingen *Generation Euro* för andra stadiets läroanstalter ägde likaså rum på museet. Segrare i finalen, som gick av stapeln i april, blev *Etelä-Tapiolan lukio* från Hagalund.

Förberedelser inför hundraårsjubileet av Finlands självständighet 2017 gjordes i god tid. Finlands Bank förberedde sig att hålla öppet hus i huvudbyggnaden i fyra dagar. Evenemanget gick under temat "Nationens egendom" och bestod av en konstutställning, musikföreläsningar, tal och ett konstgalleri på webben (www.kansakunnanomaisuutta.fi).

Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2016

Finlands Bank i ECB-rådet

Erkki Liikanen, medlem
Pentti Hakkarainen, suppleant

Tuomas Välimäki, bisittare
Mika Pösö, bisittare
Katja Taipalus, bisittare

Finlands Bank i ECBS-kommittéer

Kommittén för internationella förbindelser

Olli-Pekka Lehmussaari
Kristiina Karjanlahti (t.o.m. 3.11.2016)
Henna Karhapää (fr.o.m. 14.11.2016)

Redovisningskommittén

Anne Forsback (t.o.m. 1.9.2016)
Sara Lähteenkorva (fr.o.m. 1.9.2016)

Rättskommittén

Maritta Nieminen
Eija Brusila

Kommittén för marknadsinfrastruktur och betalningar

Kirsi Ripatti
Heli Snellman

Kommittén för marknadsoperationer

Harri Lahdenperä
Marjaana Hohti

Kommittén för organisationsutveckling

Mika Pösö
Jarno Talvitie

Peningpolitiska kommittén

Tuomas Välimäki
Jarmo Kontulainen
Samu Kurri

Kommittén för finansiell stabilitet

Katja Taipalus

Riskhanteringskommittén

Antti Nurminen
Jorma Jokisalo

Sedelkommittén

Päivi Heikkinen
Kari Takala

Kommittén för internrevision

Pertti Ukkonen
Helena Rantanen

IT-kommittén

Petteri Vuolasto

Statistikkomittén

Laura Vajanne (t.o.m. 1.11.2016)
Harri Kuussaari

Kommittén för finansiell kontroll

Tuula Colliander
Marko Ala-Pönttiö

Kommunikationskommittén

Jenni Hellström
Richard Brander (fr.o.m. 27.4.2016)

Budgetkommittén

Pentti Hakkarainen, ordförande
Veli-Matti Lumiala

Personalchefsmötet

Antti Vuorinen
Eija Lepola

Finlands Bank i EU-kommittéer och i tillsynsnämnden för den gemensamma tillsynsmekanismen

Europeiska systemrisknämndens styrelse

Erkki Liikanen

Systemrisknämndens rådgivande tekniska kommitté

Katja Taipalus

Kommittén för ekonomisk politik

Lauri Kajanoja

Ekonomiska och finansiella kommittén

Pentti Hakkarainen
Mika Pösö, suppleant

Europeiska bankmyndighetens tillsynsstyrelse

Jouni Timonen

Tillsynsnämnden för den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM)

Jouni Timonen

Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik

Laura Vajanne (t.o.m. 1.11.2016)
Harri Kuussaari (fr.o.m. 1.11.2016)

Europeiska statistikforumet

Laura Vajanne (t.o.m. 1.11.2016)
Harri Kuussaari (fr.o.m. 1.11.2016)

Finlands Bank i Banken för internationell betalningsutjämning (BIS), Internationella valutafonden (IMF) och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

BIS centralbankschefsmöten

Erkki Liikanen

Internationella valutafondens styrelse

Erkki Liikanen
Pentti Hakkarainen, suppleant

OECD:s kommitté för ekonomisk politik

Iikka Korhonen
Samu Kurri

OECD:s finansmarknadskommitté

Jyrki Haajanen

Ledning och personal

Strategin

Finlands Banks mål är att vara känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet. Metoder för att öka genomslagskraften av verksamheten inom penningpolitik- och stabilitetsområdet, utnyttja digitaliseringen och förutse dess inverkan samt modernisera Finlands Banks verksamhet prioriterades i strategiarbetet 2016.

Finlands Bank fortsatte att satsa på utvecklingen av penningpolitiska modeller och instrument och deltog i den national-ekonomiska debatten på området. Vidare utvärderades effekterna av alternativa konjunkturutvecklingar och inflationsutsikter på ekonomin i euroområdet och Finland och på Finlands Banks balansräkning. Finlands Bank påverkade ECB:s penningpolitik och genomförde köpprogram för värdepapper. Genom köpprogrammen växte Finlands Banks balansräkning. Betydelsen av att förutspå, bevaka och rapportera risker som hotar bankens kapitaltäckning framhövdes ytterligare.

Makrostabilitetsanalysen och makrotillsynspolitiken har under de senaste åren intagit en allt mer framträdande roll i centralbankens verksamhet. Digitaliseringen och globaliseringen påverkar bankerna och

finansbranschen och griper in i de finansiella strukturerna och affärsmodellerna. I stabilitetsarbetet har också behovet av ett smidigt nordiskt samarbete blivit allt påtagligare. Finlands Bank förtydligade sina processer för stabilitetsarbetet och kommunikationen om arbetet.

Digitaliseringen griper djupt in i omvärlden kring Finlands Banks samtliga kärnfunktioner. Ett av de främsta förändringsområdena är utvecklingen av betalningsmetoderna. I egenskap av penningmyndighet sörjer Finlands Bank för sin del för tillgången till kontanter i Finland och övervakar att det finländska betalningssystemet som helhet är tillförlitligt och effektivt. Finlands Bank följer noggrant utvecklingen av kontantanvändningen och betalningsmetoderna.

Enligt strategin bygger Finlands Banks inflytande på kompetens, integritet och forskning av hög kvalitet. Genom coachande ledarskap uppmuntras medarbetarna till att iaktta vaksamhet och ett lösningsorienterat förhållningssätt, ta till sig nya arbetsmetoder och hålla sin kompetens uppdaterad. Ett exempel på nya arbetsmetoder som medarbetarna tillägnat sig är den ökade kommunikationen i yrkesrollen via sociala medier under 2016 för att påverka den offentliga debatten.

Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar

Verksamhetsidé

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Vision

Finlands Bank är känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet.

Visionen lyfter fram Finlands Banks mål att vara en framsynt myndighet vars verksamhet och uttalanden skapar stabilitet och långsiktig hållbarhet i den finländska ekonomin. Banken själv lever som den lär.

En konstruktiv roll i Eurosystemet förutsätter att Finlands Bank aktivt medverkar till att ta fram lösningar på gemensamma problem. Inflytandet ställer högtstående krav på de anställdas kompetens och kommunikationsförmåga.

Strategin i korthet

Finlands Banks inflytande vilar på kompetens, integritet och forskning.

Vi sörjer för tillgången till konkurrenskraftiga centralbankstjänster i Finland.

Vi bidrar för vår del till servicenivån på finansmarknaden och i infrastrukturen.

Vi upprätthåller en tillfredsställande kapitaltäckning och likviditet med hänsyn till våra uppgifter och fullgör vår ekonomiska redovisningsskyldighet mot det finländska samhället.

Våra arbetsprocesser är högklassiga, tekniskt avancerade och miljöhållbara.

Vi bygger upp vår kompetens och professionella konkurrenskraft för morgondagens värld samtidigt som vi sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.

Värderingar

Kunnig – lyhörd – ansvarsfull

Värderingarna speglar medarbetarnas inställning till sitt arbete, sina kolleger och samhället. Den gemensamma värdegrunden styr den dagliga verksamheten och stärker den gemensamma verksamhetskulturen. Alla anställda har bidragit till utformningen av värderingarna.

Kunnig

Vårt arbete bygger på hög yrkeskunskap och yrkesetik. Vi tar hela tiden till oss nya färdigheter och handlingsätt.

Lyhörd

Vi visar varandra respekt och arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Vi uppmuntrar till öppen diskussion och kommer med fräscha idéer.

Ansvarsfull

Vårt handlande präglas av ansvar och integritet. Vi är en pålitlig samarbetspartner.

Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2016–2018

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation		
				12/2014	12/2015	12/2016
I Inflytande och servicekompetens	1. Finlands Banks inflytande vilar på konkurrenskraftig kompetens och forskning som kombinerar det makroekonomiska perspektivet med det finansiella.	ECB-rådsmedlemmarnas bedömning av Finlands Banks inflytande	> 4	Nytt mätetal	4,1	–
		Kvalitetsviktat publikationsindex för forskningen	> 32	26	27	34
	2. Finlands Bank sörjer för sin del för servicenivån på finansmarknaden och i marknadsinfrastrukturen och tillhandahåller sina kunder konkurrenskraftiga centralbankstjänster.	Centralbankstjänsternas kvalitet ur användarnas perspektiv	> 95 % av de svarande nöjda	98 %	94 %	95 %
I Inflytande och servicekompetens	3. Allmänhetens förtroende för Finlands Bank och kunskapen om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet ökas genom effektiv och riktad information.	Kundenkät om kontanttillgången och kontanternas kvalitet	> 4	4,1	4,1	4,1
		Resultat av Omnibusenkät som genomförs av Taloustutkimus	Övre kvartilen för jämförelsegruppen	3:e av 12	3:e av 12	3:e av 12
	Nätbesök (klickningar) på Finlands Banks webbplats	Stigande trend	1,8 miljoner	2,2 miljoner	1,9 miljoner	
II Effektiv resursanvändning och kapitaltäckning	4. Finlands Banks finansiella tillgångar förvaltas säkert och räntabelt i enlighet med internationella åtaganden och krishantiseringsbehov.	Andel mycket säkra och likvida finansiella tillgångar	Hög	Hög	Hög	Hög
		Ränteavkastning på finansiella tillgångar som överstiger centralbanksräntan för placeringsvalutorna (5 års medelvärde)	> 0; 5 års glidande medelvärde	1,5 %	1,15 %	0,80 %
	5. Målet är en stabil vinstutdelning till staten utan att kapitaltäckningen äventyras.	Reservfond + avsättningar i procent av riskerna i balansräkningen	Målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen	5 208 mn euro	5 375 mn euro	5 576 mn euro
	Vinstutdelning	Stabil vinstfördelning	137,5 mn euro	98,0 mn euro	91,0 mn euro	
II Effektiv resursanvändning och kapitaltäckning	6. Finlands Bank bör till de effektivaste centralbankerna inom EU.	Summa årsverken	2014: 402 årsverken 2015: 383 årsverken 2016: 400 årsverken* * inkl. tillfällig personal.	384	375	394*
		Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt	Budget	52,8 mn euro	52,1 mn euro	53,5 mn euro
			2014: 57 mn euro 2015: 56 mn euro 2016: 56 mn euro			

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation			
				12/2014	12/2015	12/2016	
III Vålfungerande interna processer	7. Finlands Bank utvecklar löpande kvaliteten i sina analytiska och operativa processer.	Uppfyllelse av kriterierna enligt mål- och resultatkontrakten	≥ 93 %	75 %	78 %	79 %	
	8. Finlands Banks informations- och kommunikationsteknik skapar förutsättningar för expertarbete och inflytande på spetsnivå.	Betyg för IT-verktyg och tjänster	93 % nöjda	88 %	93 %	92 %	
		Antal allvarliga störningar	Målvärde 0	1	0	0	
		IT-innovationer som enligt avdelningens bedömning har ökat produktiviteten, resultat av enkät	> 3,5	3,2	3,8	3,8	
	9. Finlands Banks verksamhet är ekologiskt hållbar.	Totala utsläpp/verksamhetskostnader (energiförbrukning)	Fallande trend	71,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	67,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	64,0 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	
		Avfallsmängd kg/verksamhetskostnader	Fallande trend	Avfallsmängd 2,03 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,25 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	–	
	IV Framtidsbyggande	10. Finlands Bank utvecklar sin kompetens och professionella konkurrenskraft.	Årlig uppfyllelse av personliga utvecklingsplaner	God uppfyllelse för över 80 % av planerna	89 %	90 %	92 %
			Utbildningsindex	> 5,8	6,0	6,0	6,1
		11. Finlands Bank sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.	Andel chefer bland dem som representerar minoritetskönet	Stigande trend	33 %	30 %	30 %
Sjukfrånvaro			under 3,5 %	2,9 %	3,0 %	2,5 %	
Arbetsklimatindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen			> 3,5	–	3,7	–	
	Ledarskapsindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen	> 3,7	3,8	4,0	3,9		

Ledningssystem

Verksamhetsidén, visionen, strategin och värderingarna (ruta 8) är vägledande för Finlands Banks verksamhet. Arbetsfördelningen mellan direktionsmedlemmarna och definitionerna av avdelningarnas och kärnprocessernas uppgifter utgör stöttepelarna i ledningssystemet. Andra centrala verktyg för verksamhetsstyrningen är mål- och resultatstyrning, verksamhetsplanering, personal- och budgetramar och samlad bedömning av Finlands Banks risker samt prestationsbedömning och utvecklingssamtal. De viktigaste tjänsterna och särskilt chefsbefattningarna på Finlands Bank är tidsbundna för att säkerställa ett brett kunskande och förnyelse i verksamhet och arbetsmetoder.

Direktionsmedlemmarnas arbetsfördelning

Direktionsmedlemmarnas arbetsfördelning 2016 var följande:

- Direktionens ordförande Erkki Liikanen svarade för beredningen av penningpolitiken, den ekonomiska politiken i Finland, finansmarknadsfrågorna och den externa kommunikationen. Han var medlem av ECB-rådet, ECB:s allmänna råd och Europeiska systemrisknämnden.
- Direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen svarade för genomförandet av penningpolitiken, investeringsverksamheten, administrationen, de juridiska och internationella frågorna och makrotillsynen. Han var också ordförande för Finansinspektionens direktion.
- Direktionsmedlem Seppo Honkapohja svarade för Finlands Banks vetenskapliga forskning, kontantförsörjningen, marknadsoperationerna och betalningsrörelsen, personalfrågorna och övervakningen av riskerna i investeringsverksamheten och penningpolitiken.

Avdelningar och kärnprocesser

Finlands Banks verksamhet är uppdelad på sex avdelningar och en oberoende intern revisionsenhet. Avdelningscheferna rapporterar till den ansvarige direktionsmedlemmen. Finlands Banks kärnprocesser är:

- beredning av penningpolitiken
- genomförande av penningpolitiken
- inhemsk ekonomisk-politisk påverkan
- finansiell stabilitetspolitik.

Processledning betonar en samarbetsinriktad verksamhetskultur och främjar en verksamhet som präglas av kundorientering, inflytande och effektivitet.

Mål- och resultatstyrning

Systemet för mål- och resultatstyrning är ett verktyg för genomförande av strategin. Minst ett mätbart mål har ställts upp för varje strategisk riktlinje. Utöver den allmänna uppsättningen av mätetal har styrmått tagits fram för varje avdelning och kärnprocess (mål- och resultatstyrningen för 2016–2018, s. 46–47). Måluppfyllelsen utvärderas halvårsvis.

Verksamhetsplanering

Planeringshorisonten för avdelningarna och kärnprocesserna är tre år. Målen bearbetas och sammanställs i mål- och resultatkontrakt, som årligen undertecknas av avdelningscheferna och direktionsmedlemmarna. Kontrakten tar upp målen, prestationsmått och de viktigaste projekten. Finlands Banks budget, en personal- och utbildningsplan och en utvärdering av hanteringen av operativa risker upprättas som ett led i verksamhetsplaneringen.

Personal- och budgetramar

Avdelningarnas resursanvändning och resursplanering på medellång sikt styrs av personal- och budgetramar. Ramarna fastställs årligen i samband med verksamhetsplaneringen för följande tre år. Ramarna bidrar till att uppnå Finlands Banks strategiska mål att höra till de effektivaste centralbankerna i EU-länderna.

Riskhantering

Riskhanteringen utgör en del av Finlands Banks interna styrsystem och är en integrerad del av verksamhetsplaneringen. Finlands Banks risker indelas i strategiska, finansiella och operativa risker. Direktionen har det övergripande ansvaret för att organisera och leda riskhanteringen och fastställa risk-

nivån, men varje medarbetare ska sörja för riskhanteringen inom ramen för sin befattning och sina uppgifter.

Personal

Vid slutet av 2016 hade Finlands Bank 376 anställda. Av personalen hade 97 % heltidsanställning och 3 % deltidsanställning. Andelen män uppgick till 54 % och andelen kvinnor till 46 %. Medelåldern var 46,4 år.

Ett gott arbetsklimat och chefsarbete

I enlighet med sin strategi sörjer banken för personalens välbefinnande på lång sikt. Resultaten av regelbundna medarbetarundersökningar vittnar om god trivsel på banken. Ledorden i ledarskapet är ett gott arbetsklimat, inspiration och resultat. Ledarskapskvaliteten följs upp med ledarskapsindex och chefsarbetet utvecklas ständigt. Under 2016 genomfördes en uppföljning av bankens 360-graders ledarbedömning. Bankens riktlinjer om jämställdhet uppdaterades med anledning av ändringarna i diskrimineringslagen och jämställdhetslagen.

Ständig förnyelse av yrkeskompetens och arbetssätt ingår i bankens värderingar. Banken stöder medarbetarnas professionella utveckling bland annat genom att uppmuntra medverkan i internationella kommittéer och arbetsgrupper och deltagande i ECBS-kurser, seminarier och arbetsrotation.

Jobbintroduktion via webbstudier

Introduktionsmaterialet för nyanställda omarbetades våren 2016. Nya medarbetare får nu lära sig om bankens verksamhet och personalens anställningsvillkor via en interaktiv webb. Tidpunkt för introduktionskursen får medarbetaren välja själv. Den närmaste chefen och kollegerna svarar för

yrkesintroduktionen av de nyanställda, medan personalenheten stöder nätverkande på jobbet genom att ordna möten mellan nya medarbetare och ledningen.

Sociala medier och rekryteringskommunikation

Rekryteringskommunikationen sker i ökad utsträckning via sociala medier sedan banken på hösten började använda LinkedIn Careers för förmedling av information inte bara om lediga jobb utan också om centralbanken som arbetsplats och om människorna bakom arbetet. Vidare ordnades en kurs för experterna i hur man skapar en LinkedIn-profil. Experternas profiler blir härefter en synligare del av jobbannonseringen.

Ansvarsfullt sommarjobb

Banken främjar sysselsättningen av de unga genom att årligen erbjuda ett 50-tal studerande sommarjobb. Finlands Bank deltog 2016 i den riksomfattande kampanjen Vastuullinen kesäduuni (Ansvarsfullt sommarjobb), som utmanar arbetsgivarna att erbjuda ungdomarna fler och bättre sommarjobb. Sommarpraktikanterna upplevde att arbetet på banken var intressant och arbetsuppgifterna varierande och ansvarsfulla. Likaså uppskattades den goda sammanhållningen och det positiva arbetsklimatet. Sommarpraktikanterna gav banken betyget 3,8 (på skalan 1–4) som arbetsplats.

Tabell 6.

Viktigaste nyckeltal för personalledningen¹

	2015	2016
Antal anställda		
Närvarande personal 31.12.	378	376
Årsverken	402	394
Antal nypensionerade	15	13
Genomsnittlig pensioneringsålder	60,9 år	60,8 år
Personalstruktur		
Medelålder	46,3 år	46,4 år
Experter och chefer	77 %	81 %
Kvinnor	45 %	46 %
Löner och ersättningar		
Finlands Banks löner i förhållande till marknadslöner ²	99 %	100 %
Avtalshöjningar	16 e	0,43 %
Bonus i procent av lönesumman	–	–
Medellönen för kvinnor/medellönen för män	99 %	99 %
Kompetens		
Utbildningskostnader/lönesumma	3,3 %	3,2 %
Utbildningsdagar/lårsverke	5,5	5,5
Utbildningsindex ³	6,0	6,1
Arbetshälsa		
Sjukfrånvaroprocent	3,0	2,5
Arbetsklimatindex	3,7	–

¹ Nyckeltalen hänför sig till Finlands Bank, om inget annat anges. Nyckeltalen för Finansinspektionen publiceras i FI:s egen verksamhetsberättelse.

² Referensgrupp i Hay-jämförelsen är organisationer inom bank- och finanssektorn, den offentliga sektorn och industri- och servicesektorn. Medianen för samtliga organisationer i Hay-jämförelsen är målnivån för Finlands Banks lönepolitik (grundlön + förmåner). I jämförelsen ingår också Finansinspektionens löner.

³ Utbildningsindex beräknas på grundutbildningsnivån för de anställda. Indexintervallet är 1–8.

Budget och verksamhetskostnader

Finlands Banks budget

Kostnadseffektiviteten i Finlands Banks verksamhet har förbättrats tack vare en kontinuerlig målinriktad ekonomistyrning och personalplanering. För att effektivisera kostnadsnyttoanalysen och helhetsbedömningen av projekten togs en separat projektmodell i bruk. Med hjälp av modellen utvärderas den totala lönsamheten för projekten med utgångspunkt i kostnader, kvalitativa fördelar och operativa risker.

År 2016 uppgick Finlands Banks verksamhetskostnader till 85,1 miljoner euro (75,6 miljoner euro 2015). Intäktsutfallet blev 13,8 miljoner euro. Kostnadsbudgetens slutsumma uppgick till 71,3 miljoner euro netto (kostnaderna och budgeten redovisas mer ingående i tabell 7).

Finlands Banks budgetar för 2017–2019 upprättades hösten 2016, då direktionen också fastställde budgeten för 2017. Budgetarna för 2018–2019 fastställs senare. Bankens verksamhetskostnader och de kostnadsmål för verksamheten som ingår i budgetarna följs upp regelbundet. Direktionen utvärderar verksamheten och kostnadseffektiviteten med hjälp av en kvartalsvis budgetuppföljning.

Pensionsfondens budget

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2016 blev utfallet 29,2 miljoner euro (28,5 miljoner euro 2015). De utbetalda pensionerna (26,8 miljoner euro) var den största kostnadsposten. I denna kostnadspost ingår 27,2 miljoner euro pensioner och 0,4 miljoner euro förskott från arbetslöshetsförsäkringsfonden. Pensionsfondens intäktsutfall blev 11,6 miljoner euro (tabell 8). Pensionsfondens kostnader beräknas öka något under nästa budgetperiod. Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.

Tabell 7.

Finlands Banks budget

	Utfall 2016 Mn euro	Budget 2017 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	32,4	32,4
Personalrelaterade kostnader	2,7	3,4
Övriga kostnader	24,9	26,8
AVSKRIVNINGAR	9,7	9,9
Summa	69,7	72,4
Sedelproduktionskostnader	10,3	6,4
Bankserviceavgifter	5,1	5,1
Summa verksamhetskostnader	85,1	83,9
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	1,3	1,3
Fastighetsintäkter	5,8	5,3
Övriga intäkter	1,8	1,5
Tjänster till Finansinspektionen	4,9	4,8
Summa intäkter	13,8	13,0
Netto	71,3	70,9
2. Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	4,1	6,3
Huvudkontorsfastigheter	1,1	0,8
Fastigheten i Vanda	2,9	5,4
Övriga fastigheter	0,1	0,1
IT-utrustning och -program	3,2	4,0
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	1,6	2,4
Säkerhetsutrustning	1,5	1,0
Övriga	0,1	0,1
Summa investeringar	10,5	13,8

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 8.

Budget för Finlands Banks pensionsfond

	Utfall 2016 Mn euro	Budget 2017 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	0,1	0,2
Kostnader för pensionsfondsverksamheten	0,9	0,6
Pensionsfondens fastighetskostnader	0,5	0,4
AVSKRIVNINGAR	0,9	0,9
PENSIONER		
Utbetalda pensioner	26,8	27,5
Summa kostnader	29,2	29,6
INTÄKTER		
Arbetspensionsavgifter	10,0	10,1
Interna hyror	1,6	1,6
Summa intäkter	11,6	11,7
Netto	17,6	17,9

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 9.

Finansinspektionens budget

	Utfall 2016 Mn euro	Budget 2017 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	16,0	17,0
Personalrelaterade kostnader	0,9	1,2
Övriga kostnader	3,4	4,0
AVSKRIVNINGAR	0,6	0,9
TJÄNSTER FRÅN FINLANDS BANK	4,9	4,8
Summa verksamhetskostnader	25,7	27,9
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	21,6	23,9
Åtgärdsavgifter	1,5	1,5
Finlands Banks finansieringsandel	1,3	1,4
Över-/underskott från föregående period	1,3	1,1
Summa intäkter	25,7	27,9
Överskott överfört i ny räkning	1,5	0,0

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Finansinspektionens budget

Finlands Banks direktion fastställer Finansinspektionens budget. Finansinspektionens verksamhetskostnader 2016 utgjorde 25,7 miljoner euro (26,0 miljoner euro 2015). Intäkterna uppgick till sammanlagt 25,7 miljoner euro, varav tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 23,1 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel för 1,3 miljoner euro. Årets överskott blev 1,3 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna fastställs för följande räkenskapsperiod (tabell 9). Investeringarna uppgick 2016 till 0,9 miljoner euro. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Miljö

Finlands Bank tog 2016 sitt miljöansvar genom att fatta beslut om att ansluta Helsingforsfastigheten till fjärrkylsystemet och införa ökad kapacitet för frikyla i Vandafastigheten. Både användningen av kontorspapper och utskriftsvolymer minskade tack vare ett nytt utskriftssystem (tabell 10).

Ett nytt telefonsystem med mobil växel och beslut om övergång till bärbara arbetsstationer ökade de anställdas möjligheter att jobba platsoberoende. Medarbetarna använde arbetsstationens videokonferenssystem allt oftare för interna möten och externa kontakter.

Miljöpåverkan följs upp med ett måtetal som är relaterat till verksamhetskostnaderna. För varje tusen euro i verksamhetskostnader bildades 63,96 kg koldioxid 2016. År 2015 var motsvarande mängd 67,49 kg koldioxid.

Centralbankerna svarar för sin andel av de nationella kontantförsörjningssystemen men också för att den nationella kontantförsörjningen fungerar smidigt. I ett glesbefolkat land som Finland med ett koncentrerat banksystem av nordisk modell och ett krympande kontorsnätverk måste kontantförsörjningen vara effektiv. Då användningen av kontanter som betalningsmedel har minskat i jämn takt, har Finlands Bank sökt koncentrera sin verksamhet och i

samarbete med privata banker och deras kontanthanteringsorganisationer hitta utvägar för att upprätthålla en välfungerande nationell kontantförsörjning.

Centralbanken kan försöka spara in på de totala kontantförsörjningskostnaderna bland annat genom att minska sin egen sedelsortering. Detta är möjligt om den andra kontantförsörjningsparten redan tidigare har utfört samma sortering. Den slutliga äkthets- och kvalitetssorteringen utförs dock alltid av centralbanken.

Makuleringsprocenten för eurosedlar är rätt låg vid Finlands Banks kvalitetssortering, vilket vittnar om onödigt dubbel kvalitetssortering. För att minska dubbel sortering infördes s.k. bankförpackningar i Finland 2008. Därmed har främst förpackningar av sedlar i gott skick avsedda för automatbruk tagits emot av Finlands Bank för nattförvar. Centralbanken varken öppnar eller sorterar dessa förpackningar, utan återlämnar dem till deponenterna när dessa följande gång beställer motsvarande sedlar. Bortfallet av den onödiga dubbla sorteringen beräknas ha gett en inbesparing på ca 90 miljoner sedlar under 2016 (diagram 16).

Inom kontantförsörjningen i Finland har inbesparingar också uppkommit genom att 1- och 2-cents euromynt inte har satts i omlopp i handeln. Dessa små eurocent har i Finland präglats främst för numismatiska ändamål. Antalet otillverkade småcent kan beräknas så att andelen småcent antas motsvara den genomsnittliga andelen för övriga

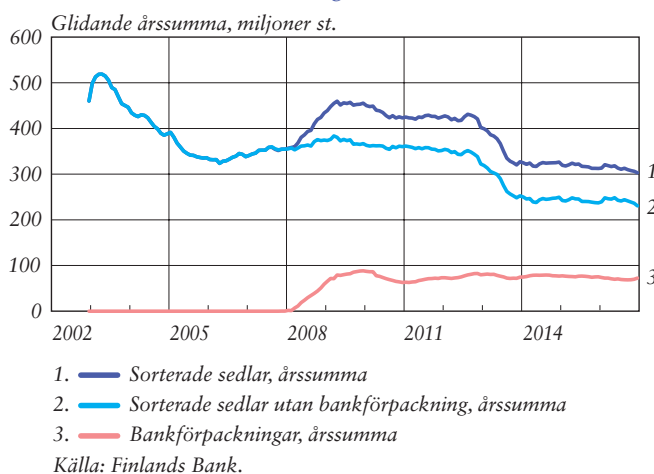
Tabell 10.

Finlands Banks miljöpåverkan

	Mängd		
	2014	2015	2016
Elenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	8 784	8 436	8 223
Värmeenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	9 150	8 349	9 059
Förbrukning av skriv- och tryckpapper (tn)	41	28	10
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor (tn)	1 889	1 958	1 821
Koldioxidutsläppsbalans (tn)	5 793	5 636	5 446

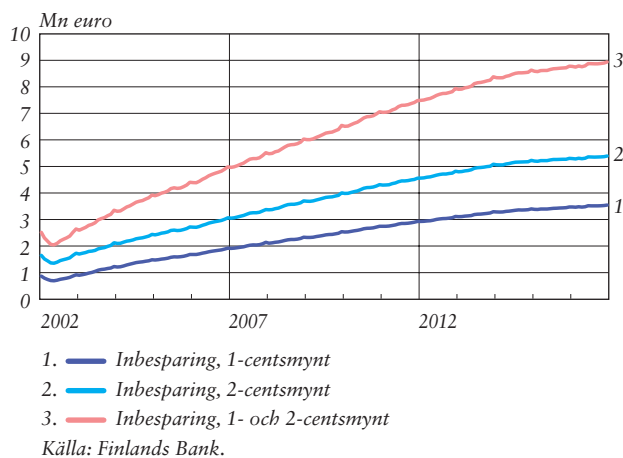
Källa: Finlands Bank.

Diagram 16.
Finlands Banks sedelsortering



euroländer, med avdrag för antalet präglade småcent. För beräkning av kostnadsbesparingarna används det nominella priset som enhetspris för dessa småcent. Av beräkningen framgår att avsaknaden av de minsta myntvalörerna har gett kostnadsinbesparingar för omkring 9 miljoner euro i Finland sedan övergången till euro (diagram 17). Beslutet att inte tillverka de minsta myntvalörerna har också gett handeln, bankerna och de professionella kontant-hanterarna stora inbesparingar i kontant-hanteringskostnader, även om det är svårt att komma med en exakt siffra.

Diagram 17.
Inbesparingar av att 1- och 2-centsmynt inte tillverkas



Totala risker

Investeringen av de finansiella tillgångarna, genomförandet av penningpolitiken och den övriga operativa verksamheten medför risker för Finlands Bank. Banken hanterar riskerna och skapar beredskap för risker med hjälp av riskbuffertar. De operativa riskerna identifieras i samband med verksamhetsplaneringen och hanteras decentraliserat i den dagliga verksamheten.

Finansiella tillgångar

Finlands Banks finansiella tillgångar uppgår till ca 17,4 miljarder euro. De finansiella tillgångarna består av valutareserven, guld och tillgångar i euro. De finansiella tillgångarna är exponerade för valutakurs-, ränte-, aktie- och kreditrisker.

Valutakursrisken medför de största fluktuationerna i värdet på de finansiella tillgångarna. Finlands Bank sprider valutakursrisken genom att investera inte bara i amerikanska dollar utan också i brittiska pund och japanska yen.

Merparten av de finansiella tillgångarna har investerats i korta obligationer, vars genomsnittliga löptid var 1,8 år i slutet av 2016. Ränterisk känsligheten för investeringarna i amerikanska dollar ökades något under året. Kreditrisken i de finansiella tillgångarna hanteras med kreditbetygskrav och limiter. Investeringarna på den internationella aktiemarknaden görs i syfte att sprida riskerna i de finansiella tillgångarna.

Penningpolitiska transaktioner

Eurosystemets penningpolitiska transaktioner genomförs decentraliserat. I de penningpolitiska transaktionerna är utgångspunkten att riskerna och intäkterna fördelas gemensamt, varvid varje lands andel fastställs utgående från dess kapitalfördelningsnyckel. Varje enskild centralbank bär emellertid själv de risker som hänför sig till första och andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (covered bond purchase programme, CBPP1 och 2) och till statsobligationerna inom köpprogrammet för offentliga värdepapper (public sector purchase programme, PSPP).

Refinansieringstransaktionerna genomförs med solida motparter mot tillräckliga säkerheter. Riskerna i refinansieringstransaktionerna hanteras med hjälp av värderingsavdrag som ska tillämpas på

säkerheterna och med daglig värdering. Vid slutet av 2016 var volymen för de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna ca 39 miljarder euro och volymen för de långfristiga refinansieringstransaktionerna ca 557 miljarder euro. De riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna (TLTRO) motsvarar till sin kreditrisk vanliga refinansieringstransaktioner, men de löper med fast ränta. Den slutliga räntan för de TLTRO II-refinansieringstransaktioner som inleddes 2016 är beroende av volymen av motparternas utlåning till den privata sektorn (tabell 11).

I det utökade programmet för tillgångsköp (expanded asset purchase programme, EAPP) köper Eurosystemet värdepapper för ca 80 miljarder euro per månad fram till mars 2017 och därefter för ca 60 miljarder euro per månad åtminstone fram till december 2017 (diagram 18). Det utökade programmet för tillgångsköp omfattar köpprogrammet för säkerställda obligationer (covered bond purchase programme 3, CBPP3), köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities purchase programme, ABSPP), köpprogrammet för offentliga värdepapper och köpprogrammet för företagsobligationer (corporate sector purchase programme, CSPP), som inleddes i juni 2016.

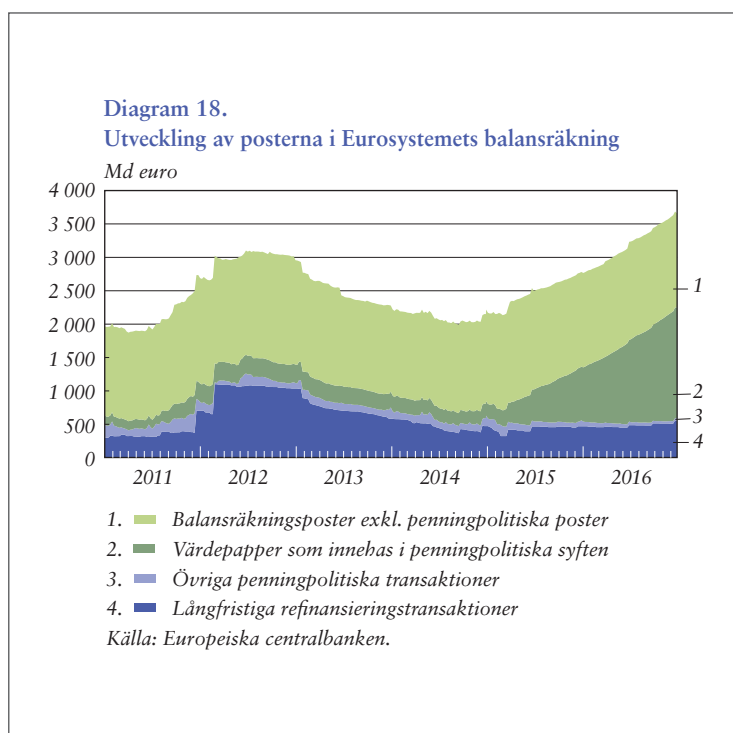
Av köpprogrammet för offentliga värdepapper genomförs 80 % så att de nationella centralbankerna ansvarar för riskerna i de värdepapper som de förvärvat. Hit hör statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner. Finlands Bank köper framför allt finska statsobligationer inom ramen för programmet. Den andel av köpen som är föremål för förlustdelning och som består av obligationer utgivna av gemensamma europeiska institutioner utgör 10 % av programmet. ECB:s andel av köpen i programmet är lika så 10 %. Köpprogrammet för offentliga

Tabell 11.

Penningpolitiska transaktioner vid slutet av 2016

Mn euro	Eurosystemet	Finlands Banks beräknade andel*
Refinansieringstransaktioner	595 874	10 636
Köpprogram för säkerställda obligationer	223 217	3 984
Värdepappersmarknadsprogram	102 274	1 826
Köpprogram för värdepapper med bakomliggande tillgångar	22 830	408
Köpprogram för offentliga värdepapper	1 254 635	22 395
Köpprogram för företagsobligationer	51 069	912

*Beräknad andel (1,785 %) av hela Eurosystemets (inkl. ECB) transaktioner.
Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.



värdepapper uppgick till 1 255 miljarder euro i slutet av 2016. Av värdepappersköpen redovisades finska statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner till ett värde av ca 18,9 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning vid årets slut.

Inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP), som avslutades 2012, köpte Eurosystemet grekiska, irländska, italienska, portugisiska och spanska statsobligationer. Programmet har minskat ytter-

ligare i storlek till följd av förfall. Finlands Banks andelar av programmet enligt kapitalfördelningsnyckeln var vid slutet av 2016 följande: Grekland 220 miljoner euro, Irland 126 miljoner euro, Italien 957 miljoner euro, Portugal 165 miljoner euro och Spanien 357 miljoner euro. Det sammanlagda redovisade beloppet i Finlands Banks balansräkning av de redan avslutade första och andra köpprogrammet för säkerställda obligationer var endast 186 miljoner euro vid slutet av 2016.

Den totala volymen av Eurosystemets penningpolitiska transaktioner ökade under 2016 med ca 888 miljarder euro. Refinansieringstransaktionerna ökade med ca 37 miljarder euro och de penningpolitiska transaktionerna med ca 851 miljarder euro.

Totala risker i balansräkningen

Finlands Banks totala risker mäts med vedertagna metoder. Marknads- och kreditriskerna i balansräkningen bedöms med Value-at-Risk-baserade modeller och fokus läggs på den sämsta procenten i modellutfallet. Eftersom statistiska modeller inte ger en fullständig bild av riskerna, kompletteras riskbedömningen med scenarioberäkningar och stresstester, som används för att bedöma förlusterna till följd av osannolika men tänkbara scenarier.

De totala riskerna i de finansiella tillgångarna och penningpolitiska transaktionerna beräknades på årsnivå uppgå till 2,0 miljarder euro vid slutet av 2016 (exkl. guldrisken, diagram 19). Det beräknade risktalet var nästan oförändrat jämfört med

året innan. Eftersom värderingskontot för guld täcker över hälften av guldvärdet, har guldrisken beräknats separat. Guldrisken var 0,7 miljarder euro och värderingskontot för guld balanserade på 1,3 miljarder euro. I noterna om riskhanteringen (s. 89) har de guldrelaterade riskerna beaktats i analysen av den aggregerade risken.

Värdepapperen i det utökade programmet för tillgångsköp värderas inte till marknadspris. Förändringar i räntorna påverkar dock ränteintäkterna från nya värdepappersköp och finansieringskostnaderna för köpprogrammen. Högre finansieringskostnader skulle minska Finlands Banks räntenetto. Framför allt köpen av offentliga värdepapper ökade ränterisken i Finlands Banks penningpolitiska transaktioner 2016.

Vid slutet av 2016 var beloppet av eget kapital i Finlands Bank totalt 9,4 miljarder euro. Av detta uppgick grund- och reservfonden till 2,6 miljarder euro, avsättningarna (exkl. pensionsavsättningen) till 3,9 miljarder euro och värderingskontona till 3,0 miljarder euro. Riskbuffertarna i Finlands Bank stärktes under 2016 (diagram 20).

Genomförandet av penningpolitiken och tryggheten av stabiliteten och funktionen i det finansiella systemet hör till centralbankens kärnuppgifter och kan ge upphov till förluster. Banken upprätthåller riskberedskapen genom att sörja för en stark balansräkning, dvs. genom att öka avsättningar och andelen eget kapital och vid behov minska riskerna i de finansiella tillgångarna. Finlands Banks kapitaltäckning räcker till för att banken ska kunna bära de risker som banken exponeras för i sin verksamhet.

Diagram 19.
Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning

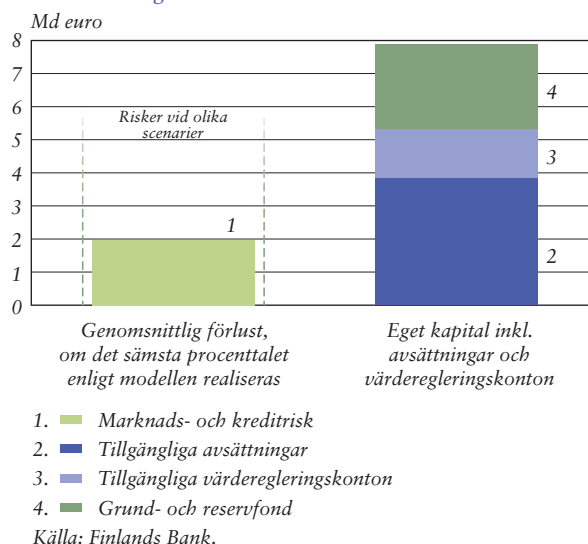


Diagram 20.
Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderingskonton för guld

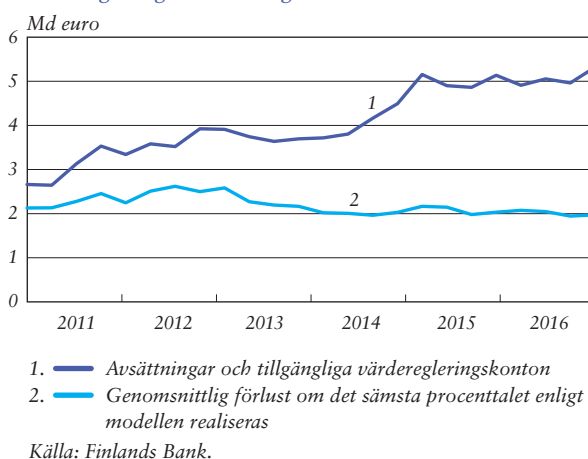




Foto: Peter Michelsson.

Bokslut

Balansräkning

<i>Mn euro</i>	31.12.2016	31.12.2015
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 731	1 534
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	7 852	7 483
<i>Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)</i>	2 048	1 890
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	5 804	5 592
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	648	417
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 803	1 443
5 <i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	6 728	690
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	6 728	690
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	31	0
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	32 761	19 662
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	25 786	12 074
<i>Övriga värdepapper</i>	6 975	7 588
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	26 609	25 096
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	144	144
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	728	728
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 879	4 103
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	21 858	20 121
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 341	1 088
<i>Euroområdets mynt</i>	35	32
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	131	138
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	638	657
<i>Diverse</i>	536	261
Summa tillgångar	79 505	57 414

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

<i>Mn euro</i>	31.12.2016	31.12.2015
SKULDER		
1 <i>Utelöpande sedlar</i>	18 492	17 790
2 <i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	47 665	27 559
<i>Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)</i>	29 065	25 889
<i>Inlåning över natten (inlåningsfacilitet)</i>	18 600	1 670
3 <i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	31	79
4 <i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 625	676
5 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	–	–
6 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	–	46
7 <i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 516	1 514
8 <i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–
9 <i>Övriga skulder</i>	32	12
10 <i>Värderegleringskonton</i>	2 982	2 762
11 <i>Avsättningar</i>	4 468	4 317
12 <i>Eget kapital</i>	2 562	2 514
<i>Grundfond</i>	841	841
<i>Reservfond</i>	1 721	1 673
13 <i>Årets vinst</i>	131	146
<i>Summa skulder</i>	79 505	57 414

Resultaträkning

<i>Mn euro</i>	1.1–31.12.2016	1.1–31.12.2015
1 <i>Ränteintäkter</i>	483	313
2 <i>Räntekostnader</i>	-14	-3
3 RÄNTENETTO	469	310
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	27	26
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	74	47
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-49	-19
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker</i>	-53	-54
NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	469	310
7 <i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-2	-1
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-190	-38
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	5	3
10 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	20	18
RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	302	291
11 <i>Övriga intäkter</i>	31	31
<i>Verksamhetskostnader</i>	-101	-76
12 <i>Personalkostnader</i>	-48	-49
13 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	-	17
14 <i>Administrationskostnader</i>	-32	-30
15 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-10	-9
16 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-10	-4
17 <i>Övriga kostnader</i>	-0	-0
VERKSAMHETSRESULTAT	232	246
<i>Pensionsfondens resultat</i>	-	-
18 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	32	52
19 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-32	-52
20 <i>Förändring av avsättningar</i>	-101	-100
21 ÅRETS RESULTAT	131	146

Direktionens förslag till vinstutdelning

Direktionen föreslår bankfullmäktige att Finlands Banks vinst, 130 569 338,99 euro, disponeras så att 39 569 338,99 euro överförs till reservfonden enligt 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank och återstoden, 91 000 000,00 euro, reserveras för statens behov.

Helsingfors den 22 februari 2017

FINLANDS BANKS DIREKTION

Erkki Liikanen, ordförande

Seppo Honkapohja

Marja Nykänen

Olli Rehn

./.. Mika Pösö

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guld omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och -förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

<i>Valuta</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
<i>US-dollar</i>	<i>1,0541</i>	<i>1,0887</i>
<i>Japanska yen</i>	<i>123,4000</i>	<i>131,0700</i>
<i>Svenska kronor</i>	<i>9,5525</i>	<i>9,1895</i>
<i>Schweiziska franc</i>	<i>1,0739</i>	<i>1,0835</i>
<i>Brittiska pund</i>	<i>0,8562</i>	<i>0,7340</i>
<i>Kanadensiska dollar</i>	<i>1,4188</i>	<i>1,5116</i>
<i>Särskilda dragningsrätter (SDR)</i>	<i>0,7846</i>	<i>0,7857</i>
<i>Guld</i>	<i>1 098,0460</i>	<i>973,2250</i>

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningsvärdet och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om realiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportföljer värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning oavsett syftet med innehavet.

Övriga värdepapper

Omsättbara värdepapper och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2016 användes marknadens mittkurs den 30 december 2016.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder nettoredovisas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har herefter endast en nettoposition gentemot ECB.

Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder i euro inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoandelen av monetära inkomster) nettoredovisas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel av ECB:s kapital”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utelöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överförda valutareserver från centralbanker inom Eurosystemet till ECB redovisas i euro i posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver”.

5. Värderingsprinciper för anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värde regleringskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värde regleringskontot utan resultatverkan.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorer, tillhörande utrustning och program samt bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de 19 nationella centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har

¹ Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. I Finlands Bank redovisas en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2016.

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för a) programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme), b) det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer, c) programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar och d) programmet för köp av offentliga värdepapper (Public Sector Purchase Programme) i sin helhet fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. Om inte ECB-rådet beslutar annat ska ECB fördela inkomsterna i form av interimistisk vinstutdelning i januari påföljande år.⁵ Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ovan nämnda program och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som innehas i penningpolitiska syften och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

³ Europeiska centralbankens beslut (EU) 2016/2248 av den 3 november 2016 om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2016/36).

⁴ ECB:s beslut (EU) 2015/298 av den 15 december 2014 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster (omarbetning) (ECB/2014/57), EUT L 53, 25.2.2015, s 24.

⁵ ECB:s beslut (EU) 2015/298 av den 15 december 2014 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster (omarbetning) (ECB/2014/57), EUT L 53, 25.2.2015, s. 24.

Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2015

	ECBS, kapital- fördelningsnyckel, %	Eurosystemet, kapital- fördelningsnyckel, %
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4778	3,52003
Deutsche Bundesbank	17,9974	25,56743
Eesti Pank	0,1928	0,27390
Banc Ceannais na hÉireann/ Central Bank of Ireland	1,1607	1,64892
Bank of Greece	2,0332	2,88842
Banco de España	8,8409	12,55961
Banque de France	14,1793	20,14334
Banca d'Italia	12,3108	17,48904
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,21494
Latvijas Banka	0,2821	0,40076
Lietuvos bankas	0,4132	0,58700
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,28839
Bank Ċentrali ta' Malta/ Central Bank of Malta	0,0648	0,09206
De Nederlandsche Bank	4,0035	5,68748
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	2,78883
Banco de Portugal	1,7434	2,47672
Banka Slovenije	0,3455	0,49083
Národná banka Slovenska	0,7725	1,09743
Finlands Bank	1,2564	1,78487
Delsumma för Eurosystemet	70,3916	100,0000
българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,8590	
Česká národní banka	1,6075	
Danmarks nationalbank	1,4873	
Hrvatska narodna banka	0,6023	
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	
Narodowy Bank Polski	5,1230	
Banca Națională a României	2,6024	
Sveriges riksbank	2,2729	
Bank of England	13,6743	
Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet	29,6084	
Totalt	100,0000	

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangemanget, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 487 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, ca 20 % av sitt guld till ECB.

Guld

	31.12.2016	31.12.2015
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	1 098,0	973,2
Marknadsvärde (mn euro)	1 731,1	1 534,3
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	196,8	-22,9

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF

	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	357,6	280,5	181,8	142,8
Särskilda dragningsrätter	1 430,4	1 122,2	1 429,8	1 123,4
Övriga fordringar på IMF	260,0	204,0	278,7	219,0
Summa	2 047,9	1 606,7	1 890,3	1 485,2

Kursen mellan euro och SDR 2015 och 2016

	2016	2015
Vid utgången av mars	0,8080	0,7794
Vid utgången av juni	0,7950	0,7954
Vid utgången av september	0,7998	0,7986
Vid utgången av december	0,7846	0,7857

Internationella valutafonden höjde medlemsandelarna den 26 januari 2016, varför Finlands medlemsandel i valutafonden ökade till 2 410,6 miljoner SDR vid utgången av 2016 (2015: 1 263,8 mn SDR). Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 430,4 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 2 047,9 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säkrings-transaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas belopp och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna. Finlands Bank övergav SDR-säkringarna 2016, varför fordringarna i utländsk valuta på IMF ökade från året förut.

2.2 Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	85,1	92,8	-7,7
Räntebärande värdepapper	4 735,9	4 830,2	-94,2
Diskonteringsinstrument	99,2	628,0	-528,8
Övriga fordringar	884,2	41,3	842,9
Summa	5 804,4	5 592,2	212,2

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	458,1	9,5	777,2	14,2
US-dollar	4 109,6	85,0	4 161,0	76,2
Japanska yen	267,5	5,5	520,0	9,5
Summa	4 835,2	100,0	5 458,2	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 158,7	24,0	1 391,0	25,5
Över 1 år	3 676,4	76,0	4 067,2	74,5
Summa	4 835,2	100,0	5 458,2	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	-	-	-
Räntebärande värdepapper	716,1	441,0	275,2
Diskonteringsinstrument	-	-	-
Övriga fordringar	-68,1	-23,7	-44,4
Summa	648,0	417,2	230,8

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	202,4	28,3	127,8	29,0
US-dollar	513,8	71,7	313,1	71,0
Summa	716,1	100,0	441,0	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	185,4	25,9	228,8	51,9
Över 1 år	530,7	74,1	212,1	48,1
Summa	716,1	100,0	441,0	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och övriga fordringar i euro.

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	381,6	144,9	236,7
Räntebärande värdepapper	1 421,2	1 298,1	123,1
Diskonteringsinstrument	–	–	–
Övriga fordringar	0,1	0,2	–0,1
Summa	1 802,9	1 443,2	359,7

Återstående löptid för värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	388,6	27,3	566,3	43,6
Över 1 år	1 032,7	72,7	731,8	56,4
Summa	1 421,2	100,0	1 298,1	100,0

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 595 873 miljoner euro, varav 6 728,3 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiseras. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs i form av fastränteanbud varje vecka. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsläget på marknaden och signalera den penningpolitiska hållningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. År 2016 genomfördes långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på en uppfyllandeperiod och 3–48 månader. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning.

Dessutom fattade ECB-rådet i mars 2016 beslut om att genomföra en serie nya riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO II). Transaktionerna har en löptid på fyra år och återbetalning av den tilldelade finansieringen kan inledas om två år. Räntan i transaktionerna bestäms specifikt för varje motpart och är beroende av om motpartens utlåning mellan tilldelningsdagen och januari 2018 överstiger ett fastställt riktmärke. Räntan fastställs 2018 och kommer att ligga mellan räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och inlåningsräntan på tilldelningsdagen. Eftersom räntan bestäms först 2018 och några tillförlitliga uppskattningar av den inte kan göras i detta skede, har räntan i den andra serien av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner 2016 beräknats enligt räntan för inlåningsfaciliteten i enlighet med försiktighetsprincipen.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Strukturella reverserade transaktioner är reverserade öppna marknadsoperationer som Eurosystemet genomför i form av standardiserade anbudsfordrarna för att justera sin strukturella likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten mot godtagbara säkerheter.

5.6 Fordringar avseende tilläggsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
Långfristiga refinansieringstransaktioner	6 728,3	690,3	6 038,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Fordringar avseende tilläggsäkerheter	–	–	–
Summa	6 728,3	690,3	6 038,0

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet.

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar	0,1	0,2	-0,1
Omvända repor	30,6	-	30,6
Likviditetsstöd i nödlägen	-	-	-
Summa	30,8	0,2	30,5

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehåses i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten ”Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet” delats upp i ”Värdepapper som innehåses i penningpolitiska syften” och ”Övriga värdepapper”.

7.1 Värdepapper som innehåses i penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2016 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för de tre köpprogrammen för säkerställda obligationer⁶, programmet för värdepappersmarknaderna (SMP)⁷, programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP)⁸ och programmet för köp av företagsobligationer (CSPP)⁹.

Obligationssköpen enligt det första köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP1) slutfördes den 30 juni 2010 och det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer avslutades den 31 oktober 2012. Programmet för värdepappersmarknaderna (SMP) avslutades den 6 september 2012.

År 2016 lades köpprogrammet för företagsobligationer (CSPP)¹⁰ till som en ny del i Eurosystemets utökade program för tillgångsköp (EAPP)¹¹ utöver de befintliga delarna, dvs. det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3)¹², köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP)¹³ och köpprogrammet för offentliga värdepapper (PSPP)¹⁴. I köpprogrammet för företagsobligationer kan de nationella centralbankerna köpa obligationer i euro med högre kreditvärdighet (s.k. investment grade) som emitterats av företag i euroområdet utanför banksektorn.

Mellan april 2016 och mars 2017 förvärvade ECB och de nationella centralbankerna inom ramen för tillgångsköpsprogrammet värdepapper till ett sammanlagt värde av 80 miljarder euro per månad i genomsnitt (före det 60 miljarder euro per månad). I december 2016 beslutade ECB-rådet att tillgångsköp efter mars 2017 ska göras för 60 miljarder euro per månad fram till slutet av december 2017 och vid behov längre än så till dess att ECB-rådet bedömer att inflationstakten varaktigt stiger tillbaka till inflationsmålet. Om utsikterna emellertid försämrats eller det finansiella läget inte längre bidrar till en hållbar uppgång av inflationstakten, kommer ECB-

⁶ Beslut ECB/2009/16 av den 2 juli 2009 om genomförandet av programmet för köp av säkerställda obligationer (EUT L 175, 4.7.2009, s. 18); beslut ECB/2011/17 av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (EUT L 297, 16.11.2011, s. 70) och beslut ECB/2014/40 av den 15 oktober 2014 om genomförandet av det tredje programmet för köp av säkerställda obligationer (EUT L 335, 22.11.2014, s. 22).

⁷ Beslut ECB/2010/5 av den 14 maj 2010 om inrättandet av ett program för värdepappersmarknaderna, EUT L 124, 20.5.2010, s. 8).

⁸ Beslut ECB/2015/10 av den 4 mars 2015 om ett program för köp av den offentliga sektorns tillgångar på andrahandsmarknaderna, (EUT L 121, 14.5.2015, s. 20), i dess ändrade lydelse.

⁹ Beslut ECB/2016/16 av den 1 juni 2016 om genomförandet av programmet för köp av värdepapper från företagssektorn, EUT L 157, 15.6.2016, s. 28).

¹⁰ I programmet kan de nationella centralbankerna köpa obligationer i euro med högre kreditvärdighet (s.k. investment grade) som emitterats av företag i euroområdet utanför banksektorn.

¹¹ Mer ingående information om det utökade programmet för tillgångsköp finns på ECB:s webbplats. [<https://www.ecb.europa.eu/mopo/implementation/omt/html/index.en.html>]

¹² Beslut ECB/2014/40 av den 15 oktober 2014 om genomförandet av det tredje programmet för köp av säkerställda obligationer (EUT L 335, 22.11.2014, s. 22).

¹³ Beslut ECB/2014/45 av den 19 november 2014 om genomförandet av programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar, i dess ändrade lydelse.

¹⁴ I programmet kan ECB och de nationella centralbankerna på andrahandsmarknaden köpa skuldebrev i euro som har emitterats av stater, regionala eller kommunala myndigheter i euroområdet, av statsbundna institutioner i euroområdet samt av internationella organisationer och multilaterala utvecklingsbanker.

rådet att utöka köpen eller förlänga programmet. Vid förfall av de förvärvade tillgångerna återinvesteras det återbetalda kapitalet.

Värdepapper som förvärvats inom köpprogrammen värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning (se ”Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper” under redovisningsprinciperna). Nedan anges det upplupna anskaffningsvärdet av värdepapper som innehas av Finlands Bank och som jämförelse också deras marknadsvärde, som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

	31.12.2016		31.12.2015		Förändring	
	Balans- värde	Marknads- värde	Balans- värde	Marknads- värde	Balans- värde	Marknads- värde
Första köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP1)	15,1	15,4	74,2	75,8	-59,1	-60,4
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP2)	170,7	178,2	185,8	196,2	-15,1	-18,0
Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3)	3 603,4	3 660,8	2 537,9	2 534,5	1 065,5	1 126,3
Programmet för värdepappersmarknaderna (SMP)	1 606,0	1 784,9	1 972,8	2 203,0	-366,8	-418,1
Programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP stat)	18 902,4	19 140,1	7 303,5	7 270,3	11 598,90	11 869,9
Programmet för köp av offentliga värdepapper (s.k. PSPP supra)	-	-	-	-	-	-
Programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP)	-	-	-	-	-	-
Programmet för köp av företagsobligationer (CSPP)	1 488,2	1 473,4	-	-	1 488,20	1 473,4
Summa	25 785,7	26 252,9	12 074,1	12 279,7	13 711,5	13 973,2

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som är knutna till de värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen. Årliga nedskrivningsprövningar genomförs baserat på beräknade återvinningsvärden vid årets slut och de godkänns av ECB-rådet.

Eventuella förluster som härrör från värdepapper som förvärvats inom ramen för SMP-, CBPP3- och CSPP-programmen samt från köpen från multinationella institutioner (s.k. supra) inom ramen för PSPP-programmet fördelas i enlighet med artikel 32.4 i stadgan för ECB:s och ECB i sin helhet på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras respektive inbetalda andelar av ECB:s kapital. I följande tabell redogörs programvis för beloppet av förvärvade värdepapper som innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet och andelen i Finlands Banks balansräkning.

	Innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet		I Finlands Banks balansräkning	
	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro
Programmet för värdepappersmarknaderna (SMP)	94 802,9	114 080,0	1 606,0	1 972,8
Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3)	186 965,4	131 882,8	3 603,4	2 537,9
Programmet för köp av offentliga värdepapper (s.k. PSPP supra)	139 639,0	59 759,6	-	-
Programmet för köp av företagsobligationer (CSPP)	51 069,3	-	1 488,2	-
Summa	472 476,6	305 722,3	6 697,5	4 510,7

På basis av den nedskrivningsprövning av värdepapper som innehas i penningpolitiska syften som gjordes vid slutet av december 2016 beslutade ECB-rådet att värdepapperen torde generera alla förväntade framtida kassaflöden.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet samt investeringar i aktiefonder i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Räntebärande värdepapper	5 232,6	6 128,1	-895,5
Diskonteringsinstrument	1 451,1	1 328,1	123,0
Aktiefonder	291,8	132,2	159,6
Summa	6 975,5	7 588,3	-612,8

Återstående löptid för övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2016		31.12.2015	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	2 893,7	43,3	3 291,2	44,1
Över 1 år	3 790,1	56,7	4 164,9	55,9
Summa	6 683,7	100,0	7 456,1	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel av ECB:s kapital

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29.3 i stadgan och justeras vart femte år.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2015 varit 1,2564 %.

8.2 Fordringar motsvarande överförda valutareserver

Posten "Fordringar motsvarande överförda valutareserver" består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB, 728,1 miljoner euro. Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, frånsett guld, på vilket ingen ränta betalas.

8.3 Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet

Nettofordringarna för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten "ECB issue". Med CSM-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. "ECB issue" uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motposterna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar".¹⁵

Vid räkenskapsårets slut uppgick posten till 3 878,6 miljoner euro (2015: 4 102,8 mn euro). Minskningen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 6,3 % medan den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med endast 3,8 % jämfört med 2015. På

¹⁵ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelats enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten "Interna fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet".

fordringarna betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)	22 031,0	20 144,3	1 886,7
Nettoandel av monetära inkomster	-189,9	-38,2	-151,7
Fordringar på ECB relaterade till interimistisk vinstutdelning	17,2	14,5	2,8
Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	-	-	-
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	21 858,4	20 120,6	1 737,7

Den 31 december 2016 uppgick posten till 21 858, 4 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter: 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s interimistiska vinstutdelning och eventuella andra fordringar eller belopp som ska betalas tillbaka.

Vid utgången av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 22 031,0 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid utgången av året upphov till en skuld på -189,9 miljoner euro till ECB (se ”Nettoandel av monetära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

ECB-rådet beslutade att 2016 dela ut 966 miljoner euro av intäkterna på utelöpande sedlar härrörande från ECB:s andel samt av ECB:s intäkter av värdepappersportföljen för SMP-programmet och av det utökade programmet för tillgångsköp (EAPP) (se ”Interimistisk vinstutdelning” under redovisningsprinciperna). Finlands Banks andel av det utdelade beloppet var 17,2 miljoner euro.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Markområden	8,5	8,5	-
Byggnader	100,9	107,2	-6,3
Maskiner och inventarier	11,1	8,6	2,4
Konst och numismatisk samling	0,5	0,5	0,0
Summa	121,0	124,9	-3,9

Immateriella anläggningstillgångar

<i>Bokföringsvärde</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>IT-system</i>	10,5	13,3	-2,8
<i>Summa</i>	10,5	13,3	-2,8

Övriga tillgångar

	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>Euroområdet mynt</i>	35,2	31,8	3,4
<i>Aktier och andelar</i>	25,1	24,9	0,1
<i>Pensionsfondens placeringar</i>	612,9	631,8	-18,9
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	532,8	258,5	274,4
<i>Övriga tillgångar</i>	3,3	2,9	0,4
<i>Summa</i>	1 209,3	949,9	259,4

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2016 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 3,8 %. Vid utgången av 2016 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 18 492,5 miljoner euro (vid utgången av 2015: 17 789,9 mn euro). År 2016 ökade totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar med 6,3 % till 14 613,9 miljoner euro (2015: 13 687,1 mn euro). Detta var mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 3 878,6 miljoner euro (2015: 4 102,8 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

<i>Utelöpande sedlar</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
5 euro	86,0	89,8
10 euro	-56,9	-40,4
20 euro	2 899,0	2 810,3
50 euro	9 248,3	8 454,9
100 euro	-750,6	-689,1
200 euro	462,5	426,5
500 euro	2 725,6	2 635,2
<i>Summa eurosedlar</i>	<i>14 613,9</i>	<i>13 687,1</i>
ECB issue	-1 608,1	-1 547,0
CSM	5 486,7	5 649,8
<i>Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	<i>18 492,5</i>	<i>17 789,9</i>

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstituten, saldona på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldona på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspflichtiga kreditinstitut. Från och med den 1 januari 1999 har på kassakravsinslåningen betalats ränta enligt gällande marginalränta för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Från och med juni 2014 har på bankernas inestående kassakravsmedel som överstiger kassakravet betalats antingen nollränta eller räntan för inlåningsfaciliteten, beroende på vilkendera som är lägre.

2.2 Inlåning över natten (inlåningsfacilitet)

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning i form av likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera stora likviditetsfluktuationer.

2.5 Skulder avseende tilläggsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)	29 065,0	25 888,6	3 176,40
Inlåning över natten (inlåningsfacilitet)	18 600,2	1 670,0	16 930,20
Inlåning med fast löptid	–	–	–
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Skulder avseende tilläggsäkerheter	–	–	–
Summa	47 665,2	27 558,6	20 106,60

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn och andra än kassakravspiktiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldonga på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

Den 31 december 2016 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Den 31 december 2016 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid utgången av 2016 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 516,2 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosalda på andra centralbankskonton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten ”Fordringar inom Eurosystemet” på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2016 redovisade Finlands Bank inga skulder inom Eurosystemet.

9. Övriga skulder

	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro	Förändring Mn euro
Övriga skulder			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30,0	13,6	16,4
Leverantörsskulder	–	–	–
Övriga skulder	2,4	–2,0	4,4
Summa	32,5	11,6	20,9

10. Värderingskonton

Här redovisas orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

<i>Värderegleringskonton</i>	31.12.2016 <i>Mn euro</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	<i>Förändring Mn euro</i>
<i>Guld</i>	1 342,1	1 145,3	196,8
<i>Valuta:</i>			
<i>USD</i>	1 207,6	1 081,9	125,7
<i>GBP</i>	57,8	188,3	-130,4
<i>JPY</i>	112,0	83,3	28,7
<i>SDR</i>	9,1	2,4	6,6
<i>Andra valutor</i>	0,2	0,2	0,0
<i>Värdepapper</i>	50,9	76,6	-25,7
<i>Aktiefonder</i>	27,1	1,3	25,8
<i>Övriga uppskrivningar</i>	175,1	182,6	-7,6
<i>Summa</i>	2 981,8	2 762,0	219,8

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid utgången av 2016 till 4 468 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 563,7 miljoner euro, varav 108,7 % eller 612,9 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen under räkenskapsåret utgörs av upplösning av uppskrivningsfonden, -0,4 miljoner euro, och av pensionsfondens förlust, -2,0 miljoner euro, som täcktes genom upplösning av pensionsavsättningen.

<i>Avsättningar (mn euro)</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2014</i>	<i>Förändring av avsättningar 2015</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2015</i>	<i>Förändring av avsättningar 2016</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2016</i>
<i>Avsättning för kurs- och prisdifferenser</i>	728	54	782	53	834
<i>Generell avsättning</i>	1 595	50	1 645	50	1 695
<i>Avsättning för realvärde</i>	1 225	50	1 275	51	1 326
<i>Pensionsavsättning</i>	616	-0	615	-2	613
<i>Summa</i>	4 163	154	4 317	151	4 468

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

<i>Eget kapital (mn euro)</i>	31.12.2016	31.12.2015	<i>Förändring</i>
<i>Grundfond</i>	840,9	840,9	-
<i>Reservfond</i>	1 721,0	1 672,9	48,1
<i>Summa eget kapital</i>	2 562,0	2 513,9	48,1

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2016 blev 130,6 miljoner euro.

<i>Årets resultat (mn euro)</i>	2016	2015	<i>Förändring</i>
<i>Utdelning till staten</i>	91,0	98,0	-7,0
<i>Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)</i>	39,6	48,1	-8,5
<i>Summa</i>	130,6	146,1	-15,5

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför och i euroområdet uppgick till totalt 482,6 miljoner euro, och av dem utgjorde 70,8 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 411,8 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 5,6 miljoner euro, bestod av följande poster: 0,1 miljoner euro utgjorde ränteintäkter från fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen netto redovisades till ett belopp av 0,4 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 5,1 miljoner euro.

Räntan på inlåningsfaciliteten har hela året varit negativ, dvs. ränta har tagits ut på inlåning i centralbanken. Denna s.k. minusränta inflöt utöver på inlåning över natten också på inestående kassakravsmedel till den del som de överstiger kassakravet.

Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från gulddepositioner	–	–	–	–	–	–
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	3,6	55,4	59,0	9,6	51,2	60,8
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	–	0,5	0,5	–	0,2	0,2
Ränteintäkter från banktillgodo-havanden	1,0	0,6	1,6	0,2	1,4	1,6
Övriga ränteintäkter	–	6,0	6,0	–	1,0	1,0
Summa	4,6	62,6	67,2	9,8	53,8	63,6

Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	7,6	8,1	15,7	35,0	4,9	39,9
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	–4,9	–	–4,9	–1,0	0,0	–1,0
Ränteintäkter från banktillgodo-havanden	0,2	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1
Utdelningar från investeringar i euro	5,2	–	5,2	1,0	–	1,0
Ränteintäkter från ECBS-poster	5,6	–	5,6	14,6	–	14,6
Ränteintäkter från penning-politiska poster	137,2	–	137,2	140,3	–	140,3
Ränteintäkter härrörande från negativa räntor	256,0	–	256,0	53,1	–	53,1
Övriga ränteintäkter	0,4	0,1	0,5	0,3	1,4	1,7
Summa	407,2	8,2	415,4	243,2	6,4	249,6

Summa ränteintäkter (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet	4,6	62,6	67,2	9,8	53,8	63,6
Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet	407,2	8,2	415,4	243,2	6,4	249,6
Summa	411,8	70,8	482,6	253,0	60,2	313,2

2. Räntekostnader

Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	-0,9	-0,0	-0,9	-0,2	-0,3	-0,5
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	-	-1,4	-1,4	-	-0,8	-0,8
Summa	-0,9	-1,4	-2,3	-0,2	-1,1	-1,3

Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	-	-	-	-	-	-
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-8,9	-	-8,9	-1,1	-	-1,1
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	-2,8	-	-2,8	-0,1	-0,6	-0,7
Summa	-11,7	-	-11,7	-1,2	-0,6	-1,8

Summa räntekostnader (mn euro)	2016			2015		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet	-0,9	-1,4	-2,3	-0,2	-1,1	-1,3
Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet	-11,7	-	-11,7	-1,2	-0,6	-1,8
Summa räntekostnader	-12,6	-1,4	-14,0	-1,4	-1,7	-3,1

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2016 (Mn euro)	31.12.2015 (Mn euro)
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	83,8	105,2
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	137,2	140,3
Negativa räntor som tagits ut på penningpolitiska poster	256,0	53,1
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	5,6	14,6
Summa	482,6	313,2
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-5,1	-2,0
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-8,9	-1,1
Räntekostnader för skulder till ECBS	-	-
Summa	-14,0	-3,1
RÄNTENETTO	468,6	310,0

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2016 uppstod vinster från valutakursdifferenser för 27,4 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisförändringarna på värdepapper realiserades 2016 en vinst på 25,2 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

Realiserade vinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 52,7 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

8. Nettoandel av monetära inkomster

<i>Monetära inkomster</i>	31.12.2016 <i>Mn euro</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>
<i>Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen</i>	366,7	198,3
<i>Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	176,8	160,3
<i>Nettoandel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	-189,9	-38,0
<i>Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år</i>	-0,0	-0,2

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank i Eurosystemet har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består huvudsakligen av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, skulder för de nationella centralbankerna inom Eurosystemet relaterade till emittering av ECB:s skuldebrev, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld inom Eurosystemet för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalats på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består huvudsakligen av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper som innehas i penningpolitiska syften, fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver, nettofordran på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad andel av den nationella centralbankens guld.

Ingen avkastning beräknas på guld. Enligt ECB:s beslut av den 2 juli 2009 om genomförandet av programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2009/16), ECB:s beslut av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2011/17) och ECB:s beslut av den 4 mars 2015 om programmet för köp av offentliga värdepapper (ECB/2015/10) beräknas avkastningen på värdepapper som innehas i penningpolitiska syften på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (366,7 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (176,8 miljoner euro).

9. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2015 på 270 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2016 uppgick till 4,8 miljoner euro.

10. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster och avkastning på värdepappersportföljen enligt SMP-programmet och det utökade programmet för tillgångsköp (EAPP) som ECB fördelat i form av interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret 2016, sammanlagt 17,2 miljoner euro. Vidare ingår utdelningar från BIS-aktier för 2,9 miljoner euro.

11. Övriga intäkter

I posten ingår 23,2 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 4,8 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditonsavgifter och provisioner.

12. Personalkostnader

<i>Personalkostnader</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
<i>Löner och arvoden</i>	38,3	39,3
<i>Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden</i>	7,4	7,5
<i>Övriga lönebikostnader</i>	2,7	2,5
<i>Summa</i>	<i>48,4</i>	<i>49,4</i>

<i>Medeltal anställda</i>	<i>2016</i> <i>Anställda</i>	<i>2015</i> <i>Anställda</i>
<i>Finlands Bank</i>	373	379
<i>Finansinspektionen</i>	181	189
<i>Summa</i>	<i>554</i>	<i>568</i>

<i>Direktionsmedlemmarnas grundlöner</i>	<i>2016</i> <i>Euro</i>
<i>Erkki Liikanen</i>	262 466
<i>Pentti Hakkarainen</i>	236 859
<i>Seppo Honkapohja</i>	193 239
<i>Summa</i>	<i>692 564</i>

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 40 949 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Direktionsmedlemmarnas pensionsförmåner bestäms enligt Finlands Banks pensionsstadga, utan specialvillkor och enligt samma förutsättningar och villkor som för den övriga personalen. Finlands Banks pensionsstadga följer lagen om statens pensioner (StaPL) i tillämpliga delar. En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall, om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

13. Avgift till pensionsfonden

Under räkenskapsåret 2016 betalades inga pensionsfondsavgifter. Föregående räkenskapsår betalade Finlands Banks pensionsfond tillbaka 16,5 miljoner euro i pensionsfondsavgift till Finlands Bank.

14. Administrationskostnader

<i>Administrationskostnader</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
<i>Materielkostnader</i>	0,5	0,7
<i>Kostnader för maskiner och inventarier</i>	6,5	3,4
<i>Kostnader för fastigheter</i>	9,3	8,8
<i>Personalrelaterade kostnader</i>	3,6	3,7
<i>Kostnader för köpta tjänster</i>	10,0	11,1
<i>Övriga administrationskostnader</i>	1,9	1,7
<i>Summa</i>	<i>31,8</i>	<i>29,5</i>

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

15. Avskrivningar av anläggningstillgångar

<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	–	–
<i>Byggnader</i>	2,8	2,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	2,9	2,5
<i>Konst och numismatisk samling</i>	–	–
<i>Summa</i>	<i>5,7</i>	<i>5,1</i>

<i>Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
<i>IT-system</i>	4,6	4,2
<i>Summa</i>	<i>4,6</i>	<i>4,2</i>

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

16. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 10,3 miljoner euro.

17. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

18. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 17,2 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, sammanlagt 10,0 miljoner euro.

19. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 0,5 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 27,2 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

20. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 51 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 50 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

21. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2016 blev 130,6 miljoner euro. Direktionen föreslår bankfullmäktige att 91 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument.

<i>Derivatinstrument</i>	<i>31.12.2016</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>
<i>Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta</i>		
<i>Köpekontrakt</i>	–	245,6
<i>Säljkontrakt</i>	–	–273,4
<i>Marknadsvärde av FX-swappar</i>	36,6	3,3
<i>Marknadsvärde av IRS-kontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt</i>	–	0,0
<i>Summa</i>	<i>36,6</i>	<i>–24,5</i>

Bokslutsbilagor

<i>Mn euro</i>	31.12.2016	31.12.2015
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>		
<i>Banken för internationell betalningsutjämning (BIS)¹</i>	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
<i>Bostadsaktier</i>	2,5	2,5
<i>Övriga aktier och andelar</i>	0,1	0,0
<i>Summa</i>	25,1	24,9
<i>Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond</i>	0,3	0,3
<i>Pensionsåtaganden</i>		
<i>Finlands Banks pensionsåtaganden²</i>	563,7	576,1
<i>– därav täckt genom avsättningar</i>	612,9	615,3
<i>Finlands Banks intressekontor</i>		
<i>Inlåning</i>	24,4	24,5
<i>Utlåning</i>	3,3	3,4

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2016 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev som träder i kraft 1.1.2017.

Finlands Banks fastigheter

<i>Fastighet</i>	<i>Adress</i>	<i>Byggnadsår</i>	<i>Volym ca m³</i>
<i>Helsingfors</i>	<i>Fredsgatan 16</i>	1883/1961/2006	52 100
	<i>Fredsgatan 19</i>	1954/1981	40 500
	<i>Snellmansgatan 6¹</i>	1857/1892/2001	24 600
	<i>Snellmansgatan 2¹</i>	1901/2003	3 400
	<i>Ramsöuddsvägen 34</i>	1920/1983/1998	4 800
<i>Uleåborg</i>	<i>Kajaaninkatu 8</i>	1973	17 200
<i>Vanda</i>	<i>Säkerhetsdalsvägen 1</i>	1979	324 500
<i>Enare</i>	<i>Saariseläntie 9</i>	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Fem års översikt

Tabellen nedan visar Finlands Banks balansräkning och resultaträkning under de fem senaste räkenskapsåren.

BALANSRÄKNING (mn euro)	2016	2015	2014	2013	2012
Tillgångar					
<i>Guld och guldfordringar</i>	1 731	1 534	1 557	1 373	1 988
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	7 852	7 483	7 020	6 585	6 171
<i>Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)</i>	2 048	1 890	1 913	1 955	2 097
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	5 804	5 592	5 106	4 630	4 074
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	648	417	360	297	404
<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 803	1 443	1 044	1 347	1 970
<i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	6 728	690	722	2 475	3 681
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–	15	–	–
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	6 728	690	707	2 475	3 681
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	31	0	37	0	0
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	32 761	19 662	11 316	10 063	11 471
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	25 786	12 096	3 568	3 717	4 555
<i>Övriga värdepapper</i>	6 975	7 588	7 748	6 346	6 915
<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	26 609	25 096	24 584	26 539	74 382
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	144	144	144	141	141
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	728	728	728	722	722
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	3 879	4 103	3 962	3 522	3 248
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	21 858	20 121	19 749	22 154	70 270
<i>Övriga tillgångar</i>	1 341	1 088	1 082	1 052	1 115
<i>Euroområdets mynt</i>	35	32	29	23	27
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	131	138	143	149	155
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	638	657	698	641	607
<i>Diverse</i>	536	261	213	238	326
Summa tillgångar	79 505	57 414	47 722	49 731	101 182

BALANSRÄKNING (mm euro)	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Skulder</i>					
<i>Utelöpande sedlar</i>	18 492	17 790	16 793	15 753	15 044
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	47 665	27 559	20 308	23 803	73 799
<i>Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)</i>	29 065	25 889	20 233	14 303	31 698
<i>Inlåning över natten (inlåningsfacilitet)</i>	18 600	1 670	75	–	37 101
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	–	–	–	9 500	5 000
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	31	79	2	55	801
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 625	676	2	527	1 004
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	–	–	–	0	0
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	–	46	58	66	139
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 516	1 514	1 418	1 330	1 387
<i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–	–	–	–
<i>Övriga skulder</i>	32	12	22	21	24
<i>Värderegleringskonton</i>	2 982	2 762	2 304	1 556	2 609
<i>Ausättningar</i>	4 468	4 317	4 163	3 939	3 708
<i>Eget kapital</i>	2 562	2 514	2 501	2 442	2 332
<i>Grundfond</i>	841	841	841	841	841
<i>Reservfond</i>	1 721	1 673	1 660	1 601	1 491
<i>Årets vinst</i>	131	146	150	239	337
<i>Summa skulder</i>	79 505	57 414	47 722	49 731	101 182

RESULTATRÄKNING (mn euro)	2016	2015	2014	2013	2012
<i>Ränteintäkter</i>	483	313	329	565	1 110
<i>Räntekostnader</i>	-14	-3	-12	-23	-113
Räntenetto	469	310	317	542	998
<i>Valutakursdifferenser</i>	27	26	16	-6	14
<i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	25	28	34	37	218
<i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker</i>	-53	-54	-50	-31	-232
Nettoresultat av finansiella transaktioner	469	310	317	542	998
<i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-2	-1	-0	-1	-1
<i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-190	-38	1	-111	-343
<i>Andel av ECB:s vinst</i>	5	3	1	8	1
<i>Avsättning för motpartsrisker i penning-politiska transaktioner</i>	-	-	-	6	11
<i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	20	18	18	28	133
Resultat av centralbanksverksamheten	302	291	337	472	800
Övriga intäkter	31	31	31	33	47
Verksamhetskostnader	-101	-76	-43	-94	-92
<i>Personalkostnader</i>	-48	-49	-50	-52	-52
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	-	17	57	-	-
<i>Administrationskostnader</i>	-32	-30	-30	-29	-29
<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-10	-9	-8	-8	-8
<i>Sedelproduktionskostnader</i>	-10	-4	-11	-5	-3
<i>Övriga kostnader</i>	-0	-0	-0	-0	-1
Verksamhetsresultat	232	246	325	411	754
Pensionsfondens resultat	-	-	-	34	47
Förändring av avsättningar	-101	-100	-175	-206	-464
Årets resultat	131	146	150	239	337

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Noter om riskhanteringen

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Finlands Bank använder allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning i samarbete med bankavdelningen. Riskkontrollen av investeringsverksamheten och avkastnings- och riskrapporteringen är förlagda till administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter tas fram varje månad. Avkastningen behandlas fyra gånger om året i marknadskommittén under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning mer ingående två gånger om året. Förseelser mot risklimiterna rapporteras omedelbart. En utförlig rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Finlands Bank har också en riskkommitté med uppgift att som oberoende organ analysera och kontrollera riskerna i investeringsverksamheten och riskhanteringen. Riskkommittén fattar inga beslut om investeringsverksamheten och riskhanteringen, men den kan vid behov hänskjuta ärenden till direktionen för kännedom eller beslut. Ordförande för riskkommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen. Riskkommittén sammanträder i två olika sammansättningar. Den ena behandlar finansieringsrisker och den andra operativa risker.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknadskommittén och i operativa frågor även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och om investeringspolicyn samt om principerna för riskhantering. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar och valutareserven, valutfördelningen av reserven, den strategiska allokeringen av investeringsportföljen enligt investeringskategori, de tillåtna variationsgränserna per investeringskategori i investeringsverksamheten och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i högre beslutsorgan. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på bankavdelningen och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen är avdelningschefen för bankavdelningen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Finlands Banks beräknade samlade risker inklusive guld

För Finlands Banks samlade risker redogörs i avsnittet Totala risker (s. 55–57), där guld

inte tas upp på grund av det stora värdepapperskontot. Finlands Banks samlade risker – inklusive guld – beräknas uppgå till ca 2,3 miljarder euro på årsbasis.

Risktal och fördelningar

Tabell 1.

Obligationer och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro
AAA	5 795	6 444
AA+	3 503	3 931
AA	2 967	2 630
AA-	232	159
A+	1 599	1 013
A	321	156
A-	251	160
BBB+	77	134
BBB	0	10
BBB-	0	0
Under BBB-	0	0
Utan kreditbetyg	19	200
Summa	14 763	14 835

¹ Säkerställda obligationer har klassificerats enligt värdepapperets kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbanken i Japan klassificeras enligt kreditbetyget för staten. Till följd av förändringar i tabellens poster har jämförelsetalen per 31.12.2015 omräknats för att spegla förändringarna. På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Obligationer i Finlands Banks finansiella tillgångar efter emittentens hemland
(enligt obligationens marknadsvärde)

Land eller område	31.12.2016 Mn euro	31.12.2015 Mn euro
Euroområdet	7 003	7 264
Tyskland	2 534	2 699
Frankrike	1 862	2 112
Nederländerna	1 006	991
Belgien	560	404
Finland	502	656
Österrike	470	327
Irland	44	38
Spanien	21	22
Luxemburg	4	15
Övriga Europa	1 500	2 038
Storbritannien	540	952
Sverige	421	525
Norge	375	367
Danmark	116	170
Schweiz	48	25
Amerika	3 675	3 475
USA	2 971	3 146
Kanada	705	329
Asien och Stillahavsområdet	765	891
Japan	408	601
Australien	289	243
Singapore	38	47
Sydkorea	29	–
Internationella institutioner	820	1 107
Summa	13 762	14 775

På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för valutakurs- och ränteförändringar

Mn euro	2016	2015
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna och guldets i valutareserven per 31.12	–1 081	–1 012
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning på 1 % med belopp, sammansättning och modifierad duration oförändrade enligt ställningen per 31.12	–265	–247

Källa: Finlands Bank.

Definitioner och begrepp

- Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser, som kan vara till exempel förändringar i räntor, valutakurser, priset på guld eller aktiekurser, då risken kallas ränterisk, valutakursrisk, guldpriserisk respektive aktierisk.
- Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.
- Med **likviditetsrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.
- Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.
- **Investeringsportföljen** är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och bankens förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. I Finlands Banks investeringsportfölj ingår tillgångar både i utländsk valuta och euro.
- **Valutareserven** består av valutainvesteringar och andra fordringar i utländsk valuta som inte skyddas separat. I den ingår en investeringsportfölj i utländsk valuta och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).
- Med **kontanter** avses kortfristiga banktillgodohavanden med eller utan säkerheter.
- **Modifierad duration** är ett mått på ränterisk som anger hur mycket värdet på en investering, eller investeringar, i räntebärande instrument förändras när räntorna förändras något. När den modifierade durationen är till exempel 2 och räntorna stiger med 1 %, sjunker värdet på investeringar i räntebärande instrument med 2 %.
- Med ett **VaR-värde** vid en viss konfidensgrad (t.ex. 99 %) avses en sådan förlust att en större förlust efter en given tid realiserar med en sannolikhet (t.ex. $100\% - 99\% = 1\%$) som motsvarar den aktuella konfidensgraden. Om till exempel VaR-värdet med en dags horisont och konfidensgraden 99 % är 3 mn euro, betyder det att det i dag med 1 % sannolikhet realiserar ett resultat som är sämre än en förlust på 3 mn euro (och med 99 % sannolikhet ett resultat som är bättre).
- Ett **ES-värde** (Expected Shortfall) vid en viss konfidensgrad anger storleken av den väntade förlusten då förlustnivån enligt VaR-värdet vid motsvarande konfidensgrad överskrids. Ett ES-värde på till exempel 99 % medför en genomsnittlig förlust på 1 % om en risk realiserar.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2016 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 10 mars 2017

Sanna Lauslahti

Esko Kiviranta

Antti Rinne

Markku Koskela CGR

Tom Sandell CGR, OFGR

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Till Finlands Bank

Revision av bokslutet

Uttalande

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt lagen om Finlands Bank och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Revisionsobjekt

Vi har utfört en revision av bokslutet för Finlands Bank (FO-nummer 0202248-1) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisions sed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisions sed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Oberoende

Vi är oberoende i förhållande till Finlands Bank enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Finlands Banks direktionens ansvar för bokslutet

Finlands Banks direktion ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med bestämmelser om upprättande av bankens bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Finlands Banks direktion ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar Finlands Banks direktion för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är lämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförts enligt god revisions sed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att Finlands Banks direktion använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för vårt uttalande. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att banken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bankens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Helsingfors den 28 februari 2017
PricewaterhouseCoopers Ab
revisionsammanslutning

Juha Tuomala
CGR

Bilagor

Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2016

Januari–december I enlighet med ECB-rådets beslut fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga regelbundna och extraordinära refinansieringstransaktionerna som fasträntebud med full tilldelning. Räntan i de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre månader var lika med den genomsnittliga anbudsräntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna över transaktionens hela löptid.

Februari Den 5 februari beslutade ECB offentliggöra uppgifter om Eurosystemets sammanlagda finansiella nettotillgångar och lämnade ytterligare upplysningar om det s.k. ANFA-avtalet. ANFA (Agreement on Net Financial Assets) är ett avtal mellan de nationella centralbankerna i euroländerna och ECB. I avtalet fastställs regler och övre gränser för nationella centralbankers sådana innehav av finansiella tillgångar som är relaterade till deras nationella uppdrag.

ECB offentliggör uppgifter om Eurosystemets sammanlagda finansiella nettotillgångar. De nationella centralbankerna redovisar för sin del uppgifter om sina egna finansiella nettotillgångar i det årliga bokslutet. Vid slutet av 2015 uppgick Eurosystemets sammanlagda finansiella nettotillgångar till 490 miljarder euro. De finansiella nettotillgångarna har ökat med 5 % per år i genomsnitt sedan 2002, då eurosedlarna infördes. De har således ökat långsammare än det totala värdet av utelöpande sedlar, som har stigit med 9 % per år i genomsnitt under samma tidsperiod.

ANFA begränsar de nationella centralbankernas möjlighet att trycka pengar. Syftet är att säkerställa att centralbankernas innehav inte försvårar uppnåendet av de penningpolitiska målen. ANFA-avtalet har hittills varit en konfidentiell handling. ECB och de nationella centralbankerna i Eurosystemet fattade dock ett enhälligt beslut om att publicering av avtalet jämte bakgrundsdokument skulle främja öppenhet.

Mars ECB-rådet beslutade ställa krav på rapportering av uppgifter lån för lån som kriterium för belåningsbarheten av icke-omsättbara skuldinstrument med säkerhet i offentliga lånefordringar. Målet är att öka genomsynligheten av dessa instrument.

Den 10 mars fattade ECB-rådet följande penningpolitiska beslut. Räntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner sänktes med 0,05 procentenheter till 0,00 % från och med den transaktion som avvecklas den 16 mars. Räntan för utlåningsfaciliteten sänktes med 0,05 procentenheter till 0,25 % och inlåningsräntan med 0,10 procentenheter till -0,40 % från och med den 16 mars. De månatliga köpen inom ramen för det utökade programmet för tillgångsköp ökades från 60 till 80 miljarder euro från och med april. Framöver kan också sådana obligationer i euro med högre kreditvärdighet (s.k. investment grade) som emitterats av andra företag än banker i euroområdet förvärvas inom ramen för programmet. Syftet är att ytterligare öka genomslaget av Eurosystemets värdepappersköp på finansieringsvillkoren i den reala ekonomin. Tillsammans med andra extraordinära penningpolitiska åtgärder stöder köpprogrammet för företagsobligationer därmed tydligare tillväxten och främjar en återgång av inflationen till målet, dvs. till något under 2 % på medellång sikt.

ECB beslutade att lansera en andra serie av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO II) i juni 2016. Löptiden för varje transaktion är fyra år och räntan kan som lägst ligga i nivå med inlåningsräntan. De fyra nya riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna ska stärka ECB:s ackommoderande penningpolitiska hållning och främja ny utlåning.

Samtidigt fattade ECB-rådet beslut om ändringar i programmet för köp av offentliga värdepapper. De övre gränser för innehav per emittent och emission som tillämpas på godtagbara värdepapper utgivna av internationella organisationer eller multinationella utvecklingsbanker höjs till 50 %. Dessa värdepappers andel av de månatliga värdepappersköpen inom ramen för köpprogrammet för offentliga värdepapper sänktes dessutom från 12 % till 10 % från och med april 2016. För att kunna hålla andelen av köp inom riskfördelningssystemet på 20 %, höjs ECB:s andel av de månatliga värdepappersköpen inom ramen för programmet för köp av offentliga värdepapper från 8 % till 10 %.

På sitt sammanträde den 16 mars beslutade ECB-rådet att börja tillämpa Eurosystemets kreditkvalitetströskel på belåningsbarheten av skuldinstrument som emitterats eller garanterats av cypriotiska staten. Dessa instrument är inte längre belåningsbara från och med den 1 april. Beslutet fattades med anledning av att Internationella valutafondens finansiella stödprogram för landet avslutades på cypriotiska statens begäran, och Cypern kunde således inte längre från och med den 1 april anses uppfylla EU:s/IMF:s program, vilket är en förutsättning för att kreditkvalitetströskeln inte ska tillämpas.

April

ECB-rådet fattade den 21 april beslut om de viktigaste parametrarna för det tekniska genomförandet av köpprogrammet för företagsobligationer. Godtagbarheten av företagsobligationer för programmet fastställs enligt Eurosystemets ramverk för säkerheter, som definierar vilka värdepapper som är godtagbara som säkerheter vid Eurosystemets refinansieringstransaktioner.

Juni

På sitt sammanträde den 2 juni fattade ECB-rådet beslut om att inleda köpen inom ramen för köpprogrammet för företagsobligationer den 8 juni. Dessutom finslipade rådet detaljerna kring det tekniska genomförandet av programmet. Obligationer som förvärvats inom ramen för programmet kan lånas ut från och med den 18 juli 2016. De nationella centralbankerna publicerar en förteckning över ISIN-koderna för de obligationer som de förvärvat inom ramen för programmet och uppdaterar förteckningen varje vecka.

Rådet beslutade också att den första av transaktionerna i den andra serien av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO II) skulle genomföras den 22 juni.

Den 22 juni beslutade ECB-rådet att återställa belåningsbarheten av skuldinstrument emitterade eller garanterade av grekiska staten efter en bedömning av effekterna av Europeiska stabilitetsmekanismens finansiella stödprogram för Grekland. Rådet ansåg att Grekland uppfyller EU:s/IMF:s program, varför Eurosystemets kreditkvalitetströskel inte tillämpas på belåningsbarheten av skuldinstrument som emitterats eller garanterats av grekiska staten. Däremot tillämpas särskilda värderingsavdrag på skuldinstrumenten. Beslutet trädde i kraft den 29 juni 2016. ECB-rådet fattade dessutom beslut om att senare överväga köp av skuldinstrument emitterade av grekiska staten inom ramen för programmet för köp av offentliga värdepapper.

Oktober

Den 5 oktober fattades beslut om ändringar i kriterierna för belåningsbarheten av icke-säkerställda bankobligationer. Ändringarna innebär att obligationerna inte förlorar sin belåningsbarhet, även om de på lagstiftningsväg blir efterställda emittentens övriga prioriterade skulder, om de inte är efterställda också enligt avtal. Vidare fattades beslut om att begränsa användningen av dessa instrument som säkerhet så att deras säkerhetsvärde efter tillämpning av värderingsavdrag inte får överstiga 2,5 % av det totala värdet av samtliga värdepapper som motparten ställt som säkerhet, mot 5 % tidigare. Ändringarna görs i förberedelse för EU-ländernas lagändringar med anledning av genomförandet av EU:s återhämtnings- och resolutionsdirektiv i den nationella lagstiftningen. Regeländringarna trädde i kraft den 1 januari 2017. ECB omprövar belåningsbarheten av icke-säkerställda bankobligationer under 2017.

November

Den 3 november gav ECB ut följande riktlinjer:

- ECB/2016/31, som uppdaterar riktlinjen om genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk ECB/2014/60
- ECB/2016/32, som uppdaterar riktlinjen om värderingsavdragen för säkerheter ECB/2015/35
- ECB/2016/33, som uppdaterar riktlinjen om ytterligare tillfälliga åtgärder som berör Eurosystemets refinansieringstransaktioner och de säkerheter som godtas ECB/2014/31.

De nya riktlinjerna tillämpas från och med den 1 januari 2017.

De viktigaste ändringarna i riktlinjerna gällde de godtagbara kupongstrukturerna för säkerheter och resulterande negativa kassaflöden, kriterierna för godtagbara kreditdatabaser dit uppgifter lån för lån kan rapporteras om värdepapper med bakomliggande tillgångar, säkring mot risk för kvittning i fråga om lånefordringar och allmänna krav för externa kreditvärderingsinstitut och informationskrav om kreditbetygen för säkerställda obligationer. Genom ändringarna verkställdes dessutom besluten av den 5 oktober om belåningsbarheten av icke-säkerställda bankobligationer.

Efter ändringarna i värderingsavdragen för säkerheter bestäms värderingsavdragen för värdepapper med bakomliggande tillgångar enligt värdepapperets genomsnittliga återbetalningstid. ECB-rådet fattade också beslut om vissa ändringar som träder i kraft senare under 2017 och gäller fastställandet av värderingsavdrag för värdepapper med rörlig ränta och riskhanteringsåtgärder som tillämpas på säkerställda obligationer som bankerna själva lämnar som säkerhet och vilkas löptid kan förlängas.

December

På sitt sammanträde den 8 december fattade ECB-rådet beslut om att räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna ska ligga kvar på 0,0 %, räntan för utlåningsfaciliteten på 0,25 % och inlåningsräntan på -0,40 %. ECB-rådet räknar fortfarande med att styrräntorna kommer att ligga kvar på nuvarande eller lägre nivåer en längre tid och även efter det att värdepappersköpen har avslutats.

Inom det utökade programmet för tillgångsköp, som hör till de extraordinära penningpolitiska åtgärderna, fortsätter värdepappersköpen till ett värde av 80 miljarder euro per månad fram till utgången av mars 2017. Från och med april 2017 minskas det månatliga beloppet till 60 miljarder euro och dessa köp kommer att fortsätta fram till utgången av december 2017 och vid behov även därefter till dess att ECB-rådet anser att inflationstakten varaktigt stiger tillbaka till en nivå i linje med målet. Dessutom beslutade ECB-rådet att ändra vissa parametrar i köpprogrammet för att Eurosystemets köp också framöver ska kunna genomföras smidigt.

Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2016

Åtgärder av Europeiska centralbankssystemet

- Februari** Den 5 februari 2016 godkände ECB-rådet ändringar av Eurosystemets ramverk för övervakning av system för massbetalningar.
- April** Den 5 april 2016 antog ECB-rådet en offentlig vägledning som fastslår det förfarande som ECB ska följa vid bedömningen av om kapitalinstrument ska klassificeras som övrigt primärt kapital eller supplementärt kapital. I vägledningen anges även den information som ska lämnas in av betydande kreditinstitut som räknar med sådana instrument i sitt övriga primära kapital eller supplementära kapital.
- Maj** Den 18 maj 2016 antog ECB-rådet förordning ECB/2016/13 om insamling av detaljerad data om krediter och kreditrisk samt beslut ECB/2016/14 om ändring av beslut ECB/2014/6 om förberedande åtgärder för Europeiska centralbankssystemets insamling av detaljerad data om krediter.
- Juni** Den 9 juni 2016 godkände ECB-rådet en harmonisering av räntorna för de garantifonder i systemviktiga betalningssystem (SIPS) som hålls hos centralbankerna i Eurosystemet. Den harmoniserade räntan ska vara lika med räntan för inlåningsfaciliteten och kommer att återspeglas i de bilaterala avtalen mellan SIPS-operatörer och respektive centralbank i Eurosystemet så snart som möjligt och inom tre månader efter att ECB-rådets beslut offentliggjorts, dvs. senast den 24 september 2016. ECB-rådet godkände vidare att den ränta som gäller för inlåningsfaciliteten ska tillämpas på alla de garantifonder i finansmarknadernas infrastruktur som hålls hos centralbankerna i Eurosystemet.
- Juli** Den 15 juli 2016 godkände ECB-rådet reviderade övervakningsprinciper för Eurosystemet, som beskriver Eurosystemets roll när det gäller övervakning av betalnings-, clearing- och avvecklingssystem samt betalningsinstrument. De reviderade principerna tar hänsyn till sådan viktig utveckling som påverkat Eurosystemets övervakningsuppdrag sedan den senaste versionen publicerades 2011, framför allt CPSS-IOSCO:s principer för finansmarknadens infrastruktur, förordningen om Europas marknadsinfrastruktur (den s.k. EMIR-förordningen), förordningen om värdepapperscentraler, förordning ECB/2014/28 om krav på övervakning av systemviktiga betalningssystem och lanseringen av TARGET2-Securities.
- Augusti** Den 2 augusti 2016 antog ECB-rådet förordning ECB/2016/22 om ändring av förordning (EU) nr ECB/2012/24 om statistik om värdepappersinnehav, riktlinje ECB/2016/23 om ändring av riktlinje ECB/2013/7 om statistik om värdepappersinnehav samt rekommendation ECB/2016/24 om regelverket för kvalitetssäkring av statistik om värdepappersinnehav. De ändrade rättsakterna föreskriver om insamling av ytterligare boksluts- och kreditriskuppgifter från bankgrupper för att risker och exponeringar inom det finansiella systemet ska kunna analyseras bättre och ECB:s analys av den penningpolitiska transmissionsmekanismen effektiviseras. Dessutom utvidgas den rapporterade populationen till att omfatta alla betydande bankgrupper som står under ECB:s direkta tillsyn. De tre rättsakterna har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och har lagts ut på ECB:s webbplats.
- Den 18 augusti 2016 godkände ECB-rådet nya länkar för värdepappersavvecklingssystem för användning i Eurosystemets kredittransaktioner inför den tredje T2S-migrationsvägen. På ECB:s webbplats finns en fullständig förteckning över alla godkända länkar, senast uppdaterad den 12 september 2016 med nya länkar, som sattes i funktion på detta datum.
- September** Den 23 september 2016 godkände ECB-rådet införandet av en faktureringsströskel och ett minsta faktureringsbelopp för TARGET2 Securities-tjänster (T2S), som bägge fastställdes till 150 euro. Ändringarna är till alla delar förenliga med prissättningspolicyn för T2S i enlighet med riktlinje ECB/2012/13 och gäller månadsfaktureringen av centralbanker och värdepapperscentraler för deras användning av T2S-tjänster. Den nya tröskeln påverkar inte utfärdande och utskick av automatiska, systemgenererade månadsfakturer med faktureringsdata som speglar den faktiska användningen av T2S-tjänster.

Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2016

Remissyttranden avseende lagstiftningen om och utvecklingen av finansmarknaden

<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Finansinspektionen	Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse inom finanssektorn	26.1
	Föreskrifter och anvisningar om rapporteringen av belåningsgraden; ändringar i föreskrifter och anvisningar 1/2014: Kreditinstitutens riskrapportering	8.2
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut	10.2
	Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar x/2016: Koncessioner för kreditinstitut samt anmälningar om finländska kreditinstituts verksamhet utomlands och utländska kreditinstituts verksamhet i Finland	10.3
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut	17.5
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut	26.8
	Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar x/2016: Betalningsinstitut och personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster	29.8
	Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om företagsstyrning i arbetspensionsförsäkringsbolag	28.10
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut	15.11
	Föreskrifter och anvisningar om rapporteringen av ränte- och finansieringsrisker; ändringar i föreskrifter och anvisningar 1/2014: Kreditinstitutens riskrapportering	1.12
Finansministeriet	Promemoria från arbetsgruppen för reformering av penningtvättlagstiftningen	22.1
	Promemoria från arbetsgruppen för paketerade investerings- och försäkringsprodukter	2.2
	Regeringens propositionsutkast med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den	7.3
	Regeringens propositionsutkast med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar som har samband med den (PAD)	19.4
	Utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet och lagen om myndigheten för finansiell stabilitet	5.7
	Regeringens proposition med förslag till lag om ombud för obligationsinnehavare	9.9
	Fastställelse av de sammanlagda garantiavgifterna till Ersättningsfonden för investerare 2016	14.9
	Revidering av lagen om placeringsfonder, bedömningspromemoria	15.12
Justitieministeriet	Behov av revidering av aktiebolagslagen, bedömningspromemoria	9.8

<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Riksdagens ekonomiutskott	Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen (RP 3/2016 rd)	15.2
	Statsrådets utredning; Europeiska kommissionens grönbok om finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag (E 8/2016 rd)	29.2
	Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett unionsprogram för perioden 2017–2020 (U 40/2016 rd); programmet gäller stöd för särskild verksamhet för att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i utformningen av unionens politik på området finansiella tjänster	13.9
	Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (RP 189/2016 rd)	26.10

Finlands Banks publikationer 2016

Tidskrifter

Euro & talous Utkom fem gånger som webbpublikation på adressen www.eurojatalous.fi.

Bank of Finland Bulletin Utkom fem gånger som webbpublikation på adressen www.bofbulletin.fi.

Forskningsmeddelande Utkom som webbpublikation två gånger på finska och engelska.

Årsberättelse På finska, svenska och engelska.

Forskningspublikationer

Populärvetenskapliga rapporter A:117 *Tapio Korhonen* Rahoitus- ja valuuttamarkkinoiden tulkintaa.

Discussion Papers 33 webbrapporter om makroekonomi och finansmarknad på engelska.

Statistikmeddelanden *Valutaposition och likviditetsposition i utländsk valuta* som månadsstatistik på engelska.

Publikationer från Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningspublikationer *BOFIT Discussion Papers*: 20 forskningsrapporter som webbpublikationer på engelska.

BOFIT Policy Brief: 11 webbpublikationer på finska eller engelska.

Analys

BOFIT Viikkokatsaus som webbpublikation en gång i veckan på finska.

BOFIT Weekly som webbpublikation en gång i veckan på engelska.

BOFIT Venäjä-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for Russia som webbpublikation två gånger på engelska.

BOFIT Kiina-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for China som webbpublikation två gånger på engelska.

Beställning av broschyrer

Broschyrer kan beställas på sidan www.finlandsbank.fi > Medier och publikationer > Publikationer > Beställningsformulär för tryckta broschyrer.

En fullständig förteckning över Finlands Banks publikationer finns på bankens webbplats www.finlandsbank.fi > Medier och publikationer > Publikationer.

Tabellbilagor

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

0 mindre än hälften av den använda enheten

. uppgift kan ej förekomma

.. uppgift inte tillgänglig

– inget finns att redovisa

_ seriens innehåll ändrat

Tabell 1.

Finlands Banks balansräkning månadsvis, miljoner euro

TILLGÅNGAR		I	II	III
1	<i>Guld och guldfordringar</i>	1 534	1 534	1 534
2	<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	7 180	7 511	7 446
2.1	<i>Fordringar på IMF</i>	1 890	2 070	2 066
2.2	<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	5 289	5 441	5 380
3	<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	681	608	621
4	<i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 522	1 466	1 824
4.1	<i>Banktillgodohavanden, värdepapper och lån</i>	1 522	1 466	1 824
4.2	<i>Fordringar som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2</i>	–	–	–
5	<i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	690	690	690
5.1	<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	–	–
5.2	<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	690	690	690
5.3	<i>Finjusterande reverserade transaktioner</i>	–	–	–
5.4	<i>Strukturella reverserade transaktioner</i>	–	–	–
5.5	<i>Utlåningsfacilitet</i>	–	–	–
5.6	<i>Utlåning avseende marginalsäkerheter</i>	–	–	–
6	<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	88	104	36
7	<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	20 360	21 049	21 945
7.1	<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	12 859	13 635	14 497
7.2	<i>Övriga värdepapper</i>	7 501	7 414	7 448
8	<i>Fordringar i euro på den offentliga sektorn</i>	–	–	–
9	<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	50 661	69 894	62 801
9.1	<i>Andel av ECB:s kapital</i>	144	144	144
9.2	<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	728	728	728
9.3	<i>Fordringar avseende emission av ECB:s skuldcertifikat</i>	–	–	–
9.4	<i>Fordringar avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)</i>	45 846	65 080	58 033
9.5	<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	3 942	3 942	3 896
10	<i>Övriga tillgångar</i>	1 087	1 051	1 045
Summa tillgångar		83 803	103 907	97 943

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 709	1 709	1 709	1 872	1 872	1 870	1 870	1 870	1 731
7 398	7 563	7 695	7 801	7 779	7 745	7 745	7 716	7 852
2 013	2 013	2 013	2 033	2 027	2 012	2 012	2 012	2 048
5 385	5 550	5 682	5 768	5 752	5 734	5 733	5 704	5 804
563	597	563	534	571	578	583	640	648
1 576	1 405	1 467	1 484	1 357	1 400	1 354	1 467	1 803
1 576	1 405	1 467	1 484	1 357	1 400	1 354	1 467	1 803
-	-	-	-	-	-	-	-	-
725	725	825	3 460	3 460	4 958	4 958	4 959	6 728
-	-	100	-	-	-	-	1	-
725	725	725	3 460	3 460	4 958	4 958	4 958	6 728
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	72	13	45	471	51	40	0	31
22 895	23 994	25 140	26 585	27 751	29 157	30 650	31 783	32 761
15 643	16 860	18 065	19 540	20 510	22 038	23 414	24 745	25 786
7 252	7 135	7 075	7 045	7 241	7 119	7 236	7 039	6 975
-	-	-	-	-	-	-	-	-
75 263	67 718	53 616	68 796	63 861	61 849	56 442	57 481	26 609
144	144	144	144	144	144	144	144	144
728	728	728	728	728	728	728	728	728
-	-	-	-	-	-	-	-	-
70 494	62 949	48 883	63 988	59 053	57 078	51 671	52 693	22 031
3 897	3 897	3 860	3 936	3 936	3 899	3 899	3 915	3 706
1 048	1 051	1 047	1 121	1 117	1 209	1 167	1 165	1 341
111 264	104 835	92 076	111 698	108 240	108 817	104 807	107 082	79 505

Tabell 1.
(fortsätter)

SKULDER		I	II	III
1	Utelöpande sedlar	17 448	17 489	17 614
2	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	53 841	73 248	67 458
2.1	Kassakravsinslåning	43 361	43 425	40 233
2.2	Inlåningsfacilitet	10 480	29 823	27 225
2.3	Inlåning med fast löptid	–	–	–
2.4	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
2.5	Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
3	Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	–	–	–
4	Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	31	31	31
4.1	Offentlig sektor	–	–	–
4.2	Övriga skulder	31	31	31
5	Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	1 187	1 748	1 469
6	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	–	–	–
7	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	4	83	25
7.1	Inlåning och övriga skulder	4	83	25
7.2	Skulder som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
8	Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 514	1 514	1 514
9	Skulder inom Eurosystemet	–	–	–
9.1	Skulder avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.2	Skulder avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	–	–	–
9.3	Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)	–	–	–
10	Övriga skulder	339	355	395
11	Värderegleringskonton	2 762	2 762	2 762
12	Avsättningar och eget kapital	6 677	6 677	6 677
12.1	Grundfond	841	841	841
12.2	Reservfond	1 673	1 673	1 673
12.3	Pensionsavsättningar	615	615	615
12.4	Övriga avsättningar	3 548	3 548	3 548
Summa skulder		83 803	103 907	97 943

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
17 628	17 695	17 837	18 012	17 976	18 001	18 059	18 205	18 492
81 134	74 821	61 630	80 722	76 763	77 693	73 366	75 695	47 665
44 644	38 352	31 960	47 103	50 828	54 095	54 586	54 318	29 065
36 490	36 469	29 670	33 619	25 935	23 598	18 780	21 377	18 600
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	381	50	-	-	31
0	0	57	15	15	10	0	10	0
-	-	57	-	-	-	-	-	-
0	0	0	15	15	10	0	10	0
1 189	1 070	1 262	1 283	1 388	1 356	1 655	1 421	1 625
-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	4	0	-	11	20	11	17	-
0	4	0	-	11	20	11	17	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 472	1 472	1 472	1 496	1 496	1 487	1 487	1 487	1 516
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
153	183	228	273	314	395	425	441	163
2 710	2 710	2 710	3 018	3 018	2 925	2 925	2 925	2 982
6 977	6 879	6 879	6 879	6 879	6 879	6 879	6 879	7 030
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 721	1 721	1 721	1 721	1 721	1 721	1 721	1 721	1 721
615	615	615	615	615	615	615	615	613
3 800	3 702	3 702	3 702	3 702	3 702	3 702	3 702	3 855
111 264	104 835	92 076	111 698	108 240	108 817	104 807	107 082	79 505

Tabell 2.

Eurosystemets viktigaste styrräntor

<i>Anbudsförfarande med fast ränta Ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>			<i>Anbudsförfarande med rörlig ränta Lägsta anbudsränta</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
5.7.2012	11.7.2012	0,75			
2.5.2013	8.5.2013	0,50			
7.11.2013	13.11.2013	0,25			
5.6.2014	11.6.2014	0,15			
4.9.2014	10.9.2014	0,05			
10.3.2016	16.3.2016	0,00			

Stående faciliteter

		<i>Ränta på inlåningsfaciliteten</i>	<i>Ränta på utlåningsfaciliteten</i>
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	2,00	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75	3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75	5,75

Stående faciliteter

		Ränta på inlåningsfaciliteten	Ränta på utlåningsfaciliteten
Beslut	Gäller fr.o.m.	%	%
10.5.2001	11.5.2001	3,50	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25	1,75
5.7.2012	11.7.2012	0,00	1,50
2.5.2013	8.5.2013	0,00	1,00
7.11.2013	13.11.2013	0,00	0,75
5.6.2014	11.6.2014	-0,10	0,40
4.9.2014	10.9.2014	-0,20	0,30
3.12.2015	9.12.2015	-0,30	0,30
10.3.2016	16.3.2016	-0,40	0,25

* Negativ inlåningsränta har också tillämpats på inlåning utöver kassakravet och i bred utsträckning på övrig inlåning.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 3.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2015						
November	18 630,0	10 925,6	505,6	2 180,5	1 269,6	3 748,7
2016						
Januari	18 515,9	10 998,5	477,4	2 163,5	1 237,3	3 639,1
Februari	18 662,1	11 048,5	499,3	2 176,6	1 299,8	3 637,9
Mars
April	18 728,4	11 140,0	490,2	2 159,3	1 331,5	3 607,5
Maj	18 842,2	11 219,8	492,9	2 151,9	1 345,7	3 631,8
Juni
Juli	18 845,7	11 328,3	491,9	2 110,5	1 346,5	3 568,6
Augusti	18 857,6	11 294,1	489,3	2 094,9	1 413,8	3 565,6
September
Oktober	18 918,8	11 351,3	567,2	2 031,4	1 432,8	3 536,3
November

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2015						
November	387 462	229 986	8 197	16 953	48 736	83 589
2016						
Januari	387 621	245 608	8 366	17 575	34 097	81 975
Februari	411 441	267 876	8 854	17 680	34 540	82 492
Mars
April	410 566	262 158	9 185	18 207	38 764	82 253
Maj	421 050	270 343	9 163	18 322	40 858	82 364
Juni
Juli	404 624	264 078	8 953	18 395	31 072	82 126
Augusti	399 685	259 539	9 014	18 255	31 206	81 672
September
Oktober	384 527	244 656	11 454	22 377	27 462	78 578
November	386 302	249 051	11 338	22 248	23 654	80 011

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Kassakravsmedel i kassakravspiktiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro¹

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2015					
December	113,0	493,8	380,8	0,0	0,05
2016					
Januari	113,3	557,1	443,8	0,0	0,05
Februari
Mars	113,8	556,5	442,6	0,0	0,05
April	114,3	570,0	455,6	0,0	0,00
Maj
Juni	115,0	623,8	508,7	0,0	0,00
Juli	115,8	657,5	541,6	0,0	0,00
Augusti
September	116,7	748,8	632,1	0,0	0,00
Oktober	117,8	777,4	659,6	0,0	0,00
November
December	117,4	823,9	706,5	0,0	0,00
2017					
Januari	118,8	919,0	800,3	0,0	0,00

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsmedel i kassakravspiktiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Uppfyllande-period som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2015					
December	2 518,8	28 702,3	26 183,5	0,0	0,05
2016					
Januari	2 245,1	34 455,7	32 210,6	0,0	0,1
Februari
Mars	2 355,7	40 234,0	37 878,2	0,0	0,1
April	2 513,7	39 922,3	37 408,6	0,0	0,0
Maj
Juni	2 741,2	39 689,8	36 948,6	0,0	0,0
Juli	2 687,4	36 286,5	33 599,1	0,0	0,0
Augusti
September	2 769,0	49 077,3	46 308,3	0,0	0,0
Oktober	2 704,2	48 442,7	45 738,5	0,0	0,0
November
December	2 659,4	53 366,9	50 707,5	0,0	0,0
2017					
Januari	2 535,0	44 210,3	41 675,2	0,0	0,00

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.

Euroområdet penningmängdsmått M3 och Finlands bidrag till M3¹

	Euroområdets penningmängd M3			Finlands bidrag till euroområdets M3 ²		
	Utestående be- lopp ⁴ , md euro	12 mån. förändring ^{3,4} , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ^{3,4} , %	Utestående be- lopp, md euro	12 mån. förändring ³ , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ³ , %
	1	2	3	4	5	6
2012	9 788,4	3,5	3,6	140,3	0,5	1,1
2013	9 830,4	0,9	1,2	145,2	4,1	3,8
2014	10 322,1	3,8	3,5	147,9	1,3	0,9
2015	10 831,1	4,7	4,9	156,9	5,2	5,7
2016	11 374,7	5,0	4,9	160,1	1,8	2,3
2016						
Januari	10 911,7	4,9	5,0	160,4	8,9	7,7
Februari	10 958,9	4,7	5,2	161,5	9,1	7,9
Mars	10 993,1	5,1	5,0	159,3	5,6	7,8
April	11 029,0	5,1	5,0	162,7	8,8	6,9
Maj	11 067,7	5,2	4,9	160,4	6,2	5,7
Juni	11 119,4	4,8	5,1	159,9	2,2	4,3
Juli	11 181,0	4,9	5,1	161,7	4,6	4,3
Augusti	11 213,1	5,1	5,1	161,6	6,0	4,8
September	11 251,3	5,2	4,9	161,8	3,9	3,5
Oktober	11 259,8	5,0	4,8	157,0	0,7	3,1
November	11 344,7	5,1	4,8	158,0	4,7	2,4
December	11 374,7	4,5	4,9	160,1	1,8	2,3

¹ Exkl. omsättbara instrument som innehas av staten och hemmabörande utanför euroområdet.² Exkl. allmänhetens innehav av sedlar och mynt.³ Beräknat utifrån månatliga stockförändringar justerade för omklassificeringar, omvärderingar, växelkursförändringar och andra förändringar som inte orsakats av transaktioner.⁴ Säsongrensat och kalenderkorrigerat.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 6.

Viktiga marknadsräntor

	Eonia	Euribor (faktiska dagar/360)						Finska stats- obligations- räntor	
		1 mån.	2 mån.	3 mån.	6 mån.	9 mån.	12 mån.	5 år	10 år
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	0,23	0,325	0,431	0,571	0,824	0,973	1,108	0,875	1,886
2013	0,09	0,130	0,177	0,221	0,337	0,441	0,536	0,815	1,863
2014	0,10	0,131	0,170	0,209	0,308	0,391	0,475	0,506	1,436
2015	-0,11	-0,072	-0,043	-0,020	0,053	0,103	0,167	0,099	0,725
2016	-0,32	-0,338	-0,298	-0,264	-0,164	-0,098	-0,034	-0,352	0,356
2016									
Januari	-0,23	-0,222	-0,182	-0,145	-0,060	-0,013	0,043	-0,061	0,777
Februari	-0,24	-0,246	-0,219	-0,184	-0,115	-0,063	-0,008	-0,197	0,527
Mars	-0,29	-0,308	-0,264	-0,229	-0,134	-0,074	-0,012	-0,231	0,526
April	-0,34	-0,341	-0,287	-0,249	-0,138	-0,073	-0,010	-0,264	0,459
Maj	-0,34	-0,348	-0,295	-0,257	-0,145	-0,079	-0,013	-0,274	0,450
Juni	-0,33	-0,356	-0,307	-0,268	-0,162	-0,096	-0,028	-0,346	0,329
Juli	-0,33	-0,369	-0,330	-0,295	-0,188	-0,124	-0,056	-0,482	0,117
Augusti	-0,34	-0,370	-0,335	-0,298	-0,189	-0,119	-0,048	-0,492	0,060
September	-0,34	-0,371	-0,337	-0,302	-0,199	-0,127	-0,057	-0,505	0,075
Oktober	-0,35	-0,371	-0,338	-0,309	-0,207	-0,132	-0,069	-0,480	0,169
November	-0,35	-0,373	-0,339	-0,313	-0,215	-0,133	-0,074	-0,397	0,412
December	-0,35	-0,370	-0,337	-0,316	-0,218	-0,137	-0,080	-0,452	0,456

Källor: Europeiska centralbanken, Reuters och Bloomberg.

Tabell 7.

Finlands nominella konkurrenskraftsindikatorer och eurons effektiva växelkurs beräknad av ECB

	<i>Snäv indikator¹</i>	<i>Snäv indikator inklusive euroländerna¹</i>	<i>Bred indikator¹</i>	<i>Effektiv växelkurs för euron, snäv ländergrupp¹</i>
<i>Tammi-maaliskuu 1999 = 100</i>				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2012	100,3	99,8	103,0	105,2
2013	103,7	101,3	105,2	110,9
2014	105,7	102,2	107,6	110,0
2015	100,4	99,8	105,6	99,1
2016	102,1	100,6	107,8	100,5
2016				
Januari	100,9	100,1	108,0	99,2
Februari	102,3	100,7	108,8	100,7
Mars	101,4	100,3	107,7	100,2
April	101,5	100,3	107,7	100,8
Maj	101,7	100,4	108,0	100,8
Juni	101,4	100,3	107,7	100,2
Juli	102,1	100,6	107,6	100,6
Augusti	102,4	100,7	107,9	100,9
September	102,7	100,8	108,0	101,0
Oktober	103,4	101,1	107,8	101,6
November	103,3	101,1	107,9	100,5
December	102,1	100,6	107,0	99,6

¹ En starkare euro ger ett högre poängtal. I den snäva indikatorn ingår 12 länder fr.o.m. 1999, i den snäva inklusive euroländerna 23 länder och i den breda 37 länder.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 8.

Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet och Finland, årlig procentuell förändring

	<i>Euroområdet</i>	<i>Finland</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>
2012	2,5	3,2
2013	1,4	2,2
2014	0,4	1,2
2015	0,0	-0,2
2016	0,2	0,4
2016		
Januari	0,3	0,0
Februari	-0,2	-0,1
Mars	0,0	0,0
April	-0,2	0,3
Maj	-0,1	0,3
Juni	0,1	0,3
Juli	0,2	0,5
Augusti	0,2	0,5
September	0,4	0,6
Oktober	0,5	0,6
November	0,6	0,7
December	1,1	1,1

Källor: Eurostat och Statistikcentralen.

Tabell 9.

Viktiga eurokurser¹

	US-dollar			Japanska yen		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	1	2	3	4	5	6
2012	1,2089	1,2848	1,3454	94,63	102,49	113,87
2013	1,2768	1,3281	1,3814	113,93	129,66	145,02
2014	1,2141	1,3285	1,3953	134,95	140,31	149,03
2015	1,0552	1,1095	1,2043	126,52	134,31	145,21
2016	1,0364	1,1069	1,1569	111,17	120,20	132,25
2016						
Januari	1,0742	1,0860	1,0920	127,19	128,32	132,25
Februari	1,0884	1,1093	1,1347	122,86	127,35	131,99
Mars	1,0856	1,1100	1,1385	122,94	125,39	127,90
April	1,1252	1,1339	1,1432	122,32	124,29	128,07
Maj	1,1139	1,1311	1,1569	122,23	123,21	124,50
Juni	1,0998	1,1229	1,1389	111,80	118,45	122,16
Juli	1,0982	1,1069	1,1157	111,17	115,25	117,88
Augusti	1,1078	1,1212	1,1339	112,66	113,49	115,01
September	1,1146	1,1212	1,1296	112,49	114,22	115,85
Oktober	1,0872	1,1026	1,1236	112,96	114,47	116,00
November	1,0548	1,0799	1,1095	114,24	116,93	120,48
December	1,0364	1,0543	1,0762	121,20	122,39	123,40

	Brittiska pund			Svenska kronor		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	7	8	9	10	11	12
2012	0,77835	0,81087	0,8482	8,2077	8,7041	9,1356
2013	0,81075	0,84926	0,8789	8,2931	8,6515	9,0604
2014	0,77730	0,80612	0,8383	8,7661	9,0985	9,6234
2015	0,69630	0,72584	0,7842	9,1141	9,3535	9,6557
2016	0,73235	0,81948	0,9049	9,1381	9,4689	10,0025
2016						
Januari	0,73235	0,75459	0,77182	9,1696	9,2826	9,3527
Februari	0,75330	0,77559	0,78935	9,2835	9,4105	9,5188
Mars	0,76728	0,78020	0,79155	9,2235	9,2848	9,3728
April	0,77475	0,79230	0,80808	9,1381	9,2027	9,2928
Maj	0,75925	0,77779	0,79284	9,1803	9,2948	9,3709
Juni	0,76595	0,79049	0,83400	9,2238	9,3338	9,4610
Juli	0,83275	0,84106	0,85300	9,3900	9,4742	9,5673
Augusti	0,83910	0,85521	0,87060	9,4299	9,4913	9,5833
September	0,83535	0,85228	0,87090	9,4945	9,5655	9,6218
Oktober	0,87318	0,89390	0,90485	9,5930	9,7073	9,8650
November	0,84800	0,86894	0,90173	9,7538	9,8508	10,0025
December	0,83488	0,84441	0,85618	9,5525	9,7095	9,8030

¹ Värdet av en euro i respektive valuta.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 10.

Andra eurokurser, genomsnitt

	<i>Tjeckiska kronor</i>	<i>Danska kronor</i>	<i>Ungerska forint</i>	<i>Litauiska litas</i>	<i>Lettiska lats</i>	<i>Polska zloty</i>
	1	2	3	4	5	6
2012	25,149	7,444	289,249	3,453	0,697	4,185
2013	25,980	7,458	296,873	3,453	0,701	4,197
2014	27,536	7,455	308,706	3,453	..	4,184
2015	27,279	7,459	309,996	4,184
2016	27,034	7,445	311,438	4,363
2016						
Januari	27,027	7,462	314,679	4,407
Februari	27,040	7,463	310,365	4,397
Mars	27,051	7,457	311,154	4,293
April	27,031	7,443	311,462	4,311
Maj	27,026	7,439	314,581	4,404
Juni	27,061	7,437	313,984	4,400
Juli	27,042	7,439	314,353	4,396
Augusti	27,025	7,441	310,205	4,300
September	27,022	7,447	308,678	4,321
Oktober	27,022	7,440	307,000	4,308
November	27,033	7,441	308,816	4,391
December	27,031	7,436	312,235	4,436

	<i>Schweiziska franc</i>	<i>Norska kronor</i>	<i>Bulgariska lev</i>	<i>Kroatiska kuna</i>	<i>Rumänska leu</i>	<i>Ryska rubel</i>
	7	8	9	10	11	12
2012	1,205	7,475	1,956	7,522	4,459	39,926
2013	1,231	7,807	1,956	7,579	4,419	42,337
2014	1,215	8,354	1,956	7,634	4,444	50,952
2015	1,068	8,950	1,956	7,614	4,445	68,072
2016	1,090	9,291	1,956	7,533	4,490	74,145
2016						
Januari	1,094	9,590	1,956	7,658	4,531	83,864
Februari	1,102	9,563	1,956	7,636	4,481	85,616
Mars	1,092	9,430	1,956	7,559	4,467	77,939
April	1,093	9,322	1,956	7,495	4,472	75,433
Maj	1,106	9,304	1,956	7,498	4,499	74,474
Juni	1,089	9,328	1,956	7,520	4,523	73,147
Juli	1,087	9,369	1,956	7,493	4,486	71,242
Augusti	1,088	9,303	1,956	7,487	4,459	72,795
September	1,092	9,197	1,956	7,500	4,450	72,239
Oktober	1,089	9,001	1,956	7,507	4,494	69,009
November	1,076	9,081	1,956	7,521	4,510	69,532
December	1,075	9,025	1,956	7,540	4,516	65,378

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 10.
(fortsätter)

	Turkiska lire	Australiska dollar	Kanadensiska dollar	Kinesiska yuan renminbi	Hongkong- dollar	Indonesiska rupiab	Sydkoreanska won
	13	14	15	16	17	18	19
2012	2,314	1,241	1,284	8,105	9,966	12045,733	1447,691
2013	2,534	1,378	1,368	8,165	10,302	13856,597	1453,903
2014	2,906	1,472	1,466	8,186	10,302	15748,918	1398,142
2015	3,025	1,478	1,419	6,973	8,601	14870,389	1256,544
2016	3,343	1,488	1,466	7,352	8,592	14720,830	1284,181
2016							
Januari	3,271	1,551	1,545	7,139	8,451	15069,758	1307,558
Februari	3,264	1,556	1,532	7,266	8,633	14985,332	1349,770
Mars	3,207	1,482	1,470	7,222	8,615	14629,577	1314,887
April	3,214	1,480	1,456	7,346	8,795	14932,216	1300,579
Maj	3,323	1,546	1,463	7,386	8,781	15188,824	1329,461
Juni	3,274	1,517	1,448	7,402	8,716	14969,034	1310,595
Juli	3,279	1,469	1,443	7,391	8,586	14520,912	1264,046
Augusti	3,321	1,469	1,456	7,454	8,696	14757,314	1245,548
September	3,328	1,477	1,468	7,482	8,696	14697,518	1244,116
Oktober	3,391	1,447	1,459	7,420	8,553	14361,099	1243,022
November	3,550	1,433	1,452	7,388	8,376	14398,176	1256,710
December	3,692	1,436	1,407	7,298	8,180	14135,710	1248,476

	Malaysiska ringgit	Nyzeeländska dollar	Filippinska peso	Singaporianska dollar	Thailändska baht	Syd- afrikanska rand	Särskilda dragningsrätter i IMF
	20	21	22	23	24	25	26
2012	3,967	1,587	54,246	1,605	39,928	10,551	0,839
2013	4,186	1,621	56,427	1,662	40,830	12,833	0,874
2014	4,345	1,600	58,979	1,682	43,147	14,404	0,874
2015	4,337	1,593	50,522	1,525	38,028	14,172	0,793
2016	4,583	1,589	52,556	1,528	39,043	16,266	0,796
2016							
Januari	4,716	1,665	51,654	1,556	39,249	17,759	0,786
Februari	4,641	1,673	52,816	1,560	39,507	17,499	0,796
Mars	4,517	1,648	51,722	1,525	39,089	17,122	0,796
April	4,423	1,646	52,598	1,531	39,780	16,570	0,805
Maj	4,575	1,663	52,951	1,549	40,064	17,336	0,802
Juni	4,573	1,596	52,176	1,521	39,622	16,960	0,798
Juli	4,447	1,551	52,102	1,495	38,794	15,945	0,796
Augusti	4,514	1,549	52,254	1,511	38,916	15,420	0,801
September	4,611	1,533	53,359	1,524	38,935	15,731	0,802
Oktober	4,604	1,541	53,304	1,526	38,666	15,359	0,798
November	4,684	1,510	53,160	1,523	38,155	15,035	0,791
December	4,701	1,498	52,493	1,514	37,730	14,614	0,783

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 11.

Oåterkalleliga omräkningskurser mot euron från 1.1.1999

Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd	Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd
Österrike	schilling	13,7603	1.1.1999	Portugal	escudo	200,482	1.1.1999
Belgien	franc	40,3399	1.1.1999	Grekland	drakma	340,750	1.1.2001
Tyskland	mark	1,95583	1.1.1999	Slovenien	tolar	239,640	1.1.2007
Spanien	peseta	166,386	1.1.1999	Cypern	pund	0,585274	1.1.2008
Finland	mark	5,94573	1.1.1999	Malta	lira	0,429300	1.1.2008
Frankrike	franc	6,55957	1.1.1999	Slovakien	krona	30,1260	1.1.2009
Irland	pund	0,787564	1.1.1999	Estland	krona	15,6466	1.1.2011
Italien	lire	1936,27	1.1.1999	Lettland	lats	0,702804	1.1.2014
Luxemburg	franc	40,3399	1.1.1999	Litauen	litas	3,4528	1.1.2015
Nederländerna	gulden	2,20371	1.1.1999				

Källa: Europeiska unionen.

Tabell 12.

Växelkursmekanismen ERM2

Valuta	Centralkurs 1 euro =	Fluktationsband, %	Övre kurs*	Nedre kurs*	Gäller från
Dansk krona	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999

* Interventionerna vid bandgränserna är i princip automatiska och obegränsade.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 13.

Sedelsorteringen i Finlands Bank, miljoner st.

Eurosedlar	2011	2012	2013	2014	2015	2016
500 euro	1,8	1,8	1,4	1,2	1,0	1,0
200 euro	1,1	1,0	0,8	0,7	0,7	0,5
100 euro	6,9	6,9	5,6	5,7	5,4	5,0
50 euro	86,9	79,4	60,3	65,4	66,1	65,9
20 euro	168,2	149,0	114,6	112,1	105,3	96,0
10 euro	39,6	37,9	32,3	30,4	27,4	28,8
5 euro	47,1	46,3	37,5	33,9	31,2	33,3
Summa	351,6	322,3	252,5	249,4	237,1	230,5

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks organisation

1.2.2017

BANKFULLMÄKTIGE

**Matti Vanhanen, ordförande, Pentti Oinonen, vice ordförande,
Olavi Ala-Nissilä, Kalle Jokinen, Seppo Kääriäinen, Jutta Urpilainen,
Pia Viitanen, Ville Vähämäki, Ben Zyskowitz**

Bankfullmäktiges sekreterare Anton Mäkelä

DIREKTIONEN

Erkki Liikanen direktionens ordförande	Seppo Honkapohja direktionens vice ordförande	Marja Nykänen direktionsmedlem	Olli Rehn direktionsmedlem
---	--	--	--------------------------------------

Direktionens sekreterare Mika Pösö

AVDELNINGAR

Avdelningen för penning- politik och forskning <i>Tuomas Välimäki</i>	Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik <i>Katja Taipalus</i>	Bankavdelningen <i>Harri Lahdenperä</i>	Kontantförsörjnings- avdelningen <i>Päivi Heikkinen</i>
Internationella och monetära byrån <i>Hanna Freystätter (tf.)</i>	Byrån för makro- finansiell analys <i>Paavo Miettinen</i>	Byrån för betalning och avveckling <i>Jussi Terho</i>	Betalningsmedelsbyrån <i>Miika Syrjänen</i>
Prognosbyrån <i>Juha Kilponen</i>	Byrån för makrotillsyn <i>Jouni Timonen</i>	Byrån för marknads- operationer <i>Elisa Newby</i>	Fastighetsbyrån <i>Paavo Perttu</i>
Forskningsenheten <i>Jouko Vilmunen</i>	Byrån för finansiell infrastruktur <i>Heli Snellman</i>	Investeringsbyrån <i>Jarno Ilves</i>	Säkerhetsbyrån <i>Erkko Badermann</i>
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT) <i>Iikka Korhonen</i>	Byrån för finansiell statistik <i>Elisabeth Flittner</i>		
	Byrån för statistisk analys och informationsservice <i>Harri Kuussaari</i>		
Ledningssekretariatet <i>Mika Pösö</i>		Administrativa avdelningen <i>Veli-Matti Lumiala</i>	
Internationella enheten <i>Mika Pösö</i>	Informationsservicebyrån <i>Mia Ristimäki</i>	Byrån för riskkontroll och extern redovisning <i>Antti Nurminen</i>	IT-enheten <i>Petteri Vuolasto</i>
Juridiska enheten <i>Maritta Nieminen</i>	Strategi- och organisationsgruppen	Internservicebyrån <i>Hannu Vesalainen</i>	• Byrån för IT- servicehantering <i>Sami Kirjonen</i>
Kommunikationsenheten <i>Jenni Hellström</i>	Sekreterartjänster för direktionen	Personal- och ekonomistyrningsbyrån <i>Antti Vuorinen</i>	• IT-infrabyrån <i>Kari Sipilä</i>
		Språkservicebyrån <i>Taina Seitovirta</i>	• IT-systembyrån <i>Kirsti Ikonen</i>
Internrevisionen <i>Pertti Ukkonen</i>			

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är Anneli Tuominen.

